

POLICISTA č.3/2009 – Ročník 15.

Z obsahu

Na titulní straně foto Václava Šebka

Předsednictví EU 2009

Pracovní skupina policejní spolupráce..... 7

Reportáže

Bráchové..... 2-6

Od Vinohrad pod Cukrák..... 20-23

Zahraničí

Přístroj na čtení myšlenek..... 10

Vyřážka z mobilu..... 10

Stres a starší řidiči..... 11

Případ skončil. Opravdu?

Hranice mezi hrou a vraždou..... 14-15

Ze života cizinecké policie

Naše zkušenosti pomáhají budovat
základy hraničního managementu..... 16-17

Internet

Našli jsme pro vás na internetu (15)..... 18

Jak to chodí jinde

US Coast Guard..... 25-27

Portrét

Adrenalinová země..... 28-29

Školství

Pod jednou střechou..... 30-31

Povídka

Mezera ve vzdělání..... 32-34

Křížky u silnice

Za krásného srpnového dopoledne..... 35

Případy majora Zahrádky

Taková banální kauza..... 38-39

Kultura

Ošemetnost vysoké laťky..... 40

Čas rozsoudí všechny..... 40

Čtenářské soutěže

Znaky evropských měst..... 24

Velká křížovka o ceny..... 42

Deset minut s paragrafem..... 43

Sport

Krásna těla..... 44-45

Krimiokénko

Zaostřeno kamerami..... 46-47

Příloha

Hodnocení příslušníků policie..... I-IV

Role tlumočnicka..... V-VI

Vědecká konference organizace Polis..... VI-VIII

Na zhasínání si posvítíl ÚOOZ..... IX

Padělatelská dílna skončila dřív, než začala
vydělávat..... X

Óstrov – největší realizace „toxi“ v Ostravě..... XII

Řidiči, domluvte se!..... XIV-XV

BRÁCHOVÉ – SPOLEČENSTVÍ DOBRÉHO BYTÍ

(str. 2-6)

HRANICE MEZI HROU A VRAZDOU

(str.14-15)

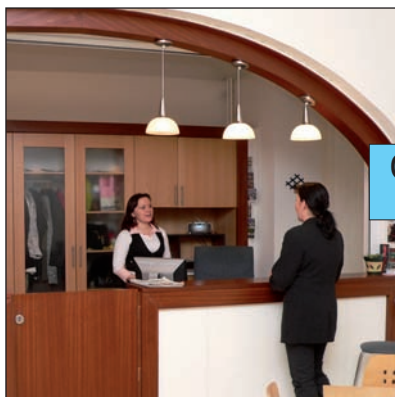

LADY PRO (str. 8)

OD VINOHRAD POD CUKRÁK

(str. 20-23)

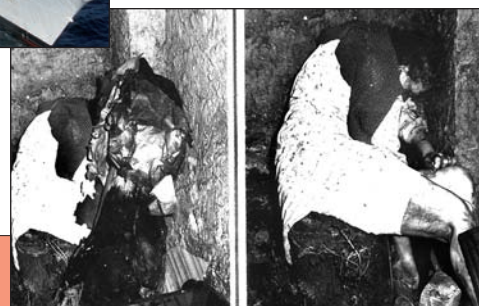
US COAST GUARD
(str. 25-27)

ADRENALINOVÁ ZEMĚ
(str. 28-29)

TAKOVÁ BANÁLNÍ
KAUZA (str. 38-39)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: **Mgr. Jitka GJURIČOVÁ**

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka **Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ** Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 816 570 až 577. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém
PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných
inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Adresa redakce: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4 Tel: 974 816 571, fax: 974 816 846

e-mail: redakce@mvr.cz, <http://www.mvr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o.
obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti
a zahraničních zájemců vyřizuje: **Předplatné tisku, s. r. o.** Obchodní úsek Hvozdčanská 5-7 CZ – 148 31
Praha 4 **Roční předplatné** činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.
Redakční uzávěrka 12. 2. 2009. Číslo 3/15. ročník vychází 6. 3. 2009.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštěpný závod přeprava, č. j. 23/96,
dne 3. 2. 1996.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor.
Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

V minulých dobách sem mířili příznivci do Klicperova divadla

„Možná mi to nebudete věřit, ale v jedenácti jsem ovládal kejklířské řemeslo, uměl jsem salto mortale, chodil jsem na rukou, procházel se po provaze a tancil na něm,“ napsal ve svých vzpomínkách. Už jako kluk se snažil vést kamarády ke kvalitnímu životu. Aby je zaujal pro své myšlenky, naučil se kouzlit a žonglovat!

BRÁCHOVÉ

– společenství dobrého bytí

Z malého domku chudých rolníků přešel obdivuhodně přemýšlivý mladík v první polovině 19. století do prostředí větších italských, průmyslově rostoucích měst a dál se snažil burcovat fantazii a vynalézavost na cestě k mladým lidem.

Doživotně každý balancujeme na jisté hraně. Mladý „učitel“ filozof se pokoušel neúnavně a trpělivě objasňovat tajemství rovnováhy – obrazně – na našich kolejnících života (chcete-li, v osobním vlaku života), které by měly vést „do nebe“.

Získával následovníky, podával kolem sebe pomocnou ruku, učil příznivce nemyslet jenom na sebe, ale rozvíjet dary přírody, osudu, které dostali, a hájit hodnoty, pro něž stojí za to žít. Mládeži z nefunkčních rodin, nezaměstnaným mladým lidem, vyhledával práci.

„Pane Bože,“ nechal se slyšet, „vše si ponech, jen mi dej veselou a hravou duši a nakazím tím ostatní, ať unesou tíhu tohoto světa!“

Jmenoval se Jan Bosco.

Zemřel v Turínu 31. ledna 1888, v roce 1934 byl prohlášen za svatého. Jím založená Oratoř svatého Františka Saleského (domov pro učně, škola a hlavně rodinná pohoda) přetrvává do současnosti. Působí – s neustálé pracovanými, setrvale progresivními preventivními projekty – v misích, provinciích po celém světě.

I v České republice.

Současnost spočívá především v kultivovaném útočišti pro nejširší občanské kruhy „neklidné“ mládeže

Na startu zadání k reportáži

Poprvé jsem se k nim dostal blíž při křtu kojeňátka Laury z širší rodinné „mafie“. Kostel sv. Terezie na Kobyliském náměstí v Praze byl v neděli 5. října 2008 přeplněný.

Převažovali dospělí návštěvníci do čtyřiceti let, v mnoha případech doprovázení dětmi ve školním a mladším věku.

Během následující soukromé oslavy mi byl příjemným, doslova podnětným, společníkem farář Josef, který vedl předtím kritičtí rituál naší Laurinky.

Sportovat se dá u Salesiánů celý rok, tady na snímku ředitel Ladislav Heryán mezi klientelou oratoře na fotbalovém plácku (aktuální varianta motivu „pastýř a jeho ovečky“)

Velice pohodlně by odtud mohl za sportovní kariérou vyrazit nejen jeden stolní tenista

Bc. Michaela Láníková měla po ukončení vysoké školy řadu nabídek doma – v Brně a okolí – přesto zatím dlouze zakotvila pod „křídly řeholníků“

prekvapila hojná účast mladších dospělých s malými dětmi (pro které řeč o síle slova, o světle v temnotách, dobré vůli, pravdě a lásce musela znít jako nějaké, zatím nejasné, předznamenání pohádky, která jim jednou možná bude srozumitelná).

Konečně v půli ledna 2009 jsem při náhodném přepínání televizních programů narazil v TV Noe na obsáhlý rozhovor se stávajícím hlavním salesiánským představitel v České republice. Provinciál František Blaha objasňoval vyrovnanými, srozumitelnými a důvěryhodnými větami smysl aktivit všech – po celém světě „roztrošenejších“ – salesiánských bratří (používal sympaticky podmanivé pojmenování bráchrové!).

Víc „osudových pozvánek“ na reportážní návštěvu, seznámení se s tématem, jsem už nepotřeboval. A kolega fotograf taky nebyl proti.

Trocha historie s teorií

Původní Giovanni Melchior Bosco, italský katolický kněz, založil v polovině 19. století salesiánskou – svým způsobem – hernu. Po nějakém čase Don (označení pro kněze) Bosco pochopil, že pro úspěšnou budoucnost započatého díla musí založit něco jako řeholní společnost (zrodilo se společenství salesiánských bratrů – ovšem bez klasičtých klášterů, bez oficiálních „uniform“), dům, domov a školu zároveň pro učené bez rodinných zázemí, pro děti a mládež z rozvrácených rodin, z nejchudších dělnických vrstev.

Jeho výchovný systém vychází z předcházení chybám a životním omylům. Pomáhá nacházet rovnováhu mezi povinností a svobodou.

Brzy po roce 1870 byl o Boscovo výchovné dílo zájem i jinde v zahraničí a již roku 1975 dorazila první misionářská skupina do Jižní Ameriky. V Argentíně a Brazílii mají Salesiáni významné „domy“ do dnešních

dnů. Podobně též v Asii (především v Indii) a od konce 20. století (počínaje rokem 1978) bezmála ve všech afrických zemích (kromě Sahary). Dále v tomto období Salesiáni směřují rovněž do Oceánie a po roce 1990 i do některých zemí bývalého Sovětského svazu. V současnosti působí zhruba ve 130 zemích světa.

Samozřejmě také po nejbližší Evropě, ještě za života Dona Bosca, „roste“ řada salesiánských společenství. V někdejších Československu se premiérově objevili v roce 1927 na Moravě ve Fryštáku – možná proto poměrně pozdě, že jsme bývali dosti vyspělou a bohatou končinou, v níž Salesiáni necítili potřebu rychlejšího, včasnějšího pomocného „zásahu“.

Dnes v ČR pracuje, v řeholním žargonu, Salesiánský dům (z občanského hlediska se jedná o Salesiánská centra) na 17 místech (a do „našich“ provincií patří i působíště v Bulharsku).

V Praze pak mají salesiánské bratří zaznamenané první kroky od roku 1937. Tehdy stihli postavit z plánovaného areálu tzv. internát, kde měla mládež vedle výuky řemesel rovněž možnost bydlet. Ve druhé etapě vyrostlo divadlo, z plánovaného kostela vzešla spíše kaple. Další sny a plány zhatila válka, později je hatil komunismus.

V 50. letech školu zabrali vojáci, pak v ní našly útočiště děti s vadami řeči. Divadelní budova zůstala Klicperovým divadlem, kostelík (jediný nezabraný objekt) sice pro farníky fungoval, ale pouze pod „úřední“ kontrolou – a bez salesiánských bratrů. Ti byli různě pozavíraní, zakázáni, zrušeni.

V nových časech, někdy po roce 1991, získali Salesiáni pražský „dům“ postupně zpátky k vlastním, lidem prospěšným, činnostem. V roce 2000 dokončili působivý kostel, se změnou orientací, se zdvojnásobeným vnitřním prostorem.

A práce pro potřebné (zejména mladé spoluobčany) neustále nabírá na dechu.

Praktické kroužky, pestré hrátky

Současným ředitelem Salesiánského domu na Kobyliškém náměstí je Ladislav

Má dlouholetá snaha přispívat předcházení zločinnosti novinářskou prací v měsíčníku Policista se potkala s informací o salesiánském „preventivním systému“ (stojí na laskavosti, na výchově k osobní zodpovědnosti na základě rozumně stanovených pravidel a zatřetí na víře – v širším záběru řečeno – v dobro). – A první pomyslení na reportáž o prevenci kriminality z trochu jiného úhlu bylo na světě.

Počátkem prosince 2008 mě lidé z České televize a z produkce firmy Punk Film pozvali na projekci dokumentárního filmu o Salesiánech (promítal se vloni na Štědrý den ve slavnostním večerním čase na ČT 2). Na „předváděčku“ hodinového, zčásti hraného, díla režiséra Otakára M. Schmidta v pražském kině MAT – musím přiznat – příliš novinářů nedorazilo. Škoda. Myšlenky a cíle Dona Bosca snímek vyslovuje a obrazem odráží, v aktuálním i celosvětovém „nasvícení“, nepochybně v působivém stylu.

Na vánoční Hod boží mi to nedalo a zašel jsem (neslužebně, zcela v duchu soukromého zpestření pohody Vánoc) do kostela v komplexu Salesiánů v Kobylicích podruhé. Moderním interiérem vybavený duchovní stánek byl opět „vyprodáný“. A znovu

V nízkoprahovém klubu Vrtule (podobně jako na řadě míst republiky) „houstne“ zájem o novodobý, sálový sport – o házení šipek (s automatickým elektronickým vyhodnocováním – a s perspektivou nejen vnitrostátních vrcholových soutěží...)

Heryán, vystudovaný stavební Ing. (v antických dobách se kněžím říkalo pontifikové – stavitelé mostů, *pozn. red.*) a ThDr. (biblistiku nepřestává na různých – nejen katolických – školách a „katedrách“ vyučovat), pro nás nejlepší průvodce komunitou SDB (hojně užívaná zkratka pro Salesiány Dona Bosca):

Společenství se dělí na dvě poloviny. Jednu tvoří farnost, skupina dobře 1 400 lidí, kteří žijí velice živý, svěbytný život kolem kostela. Druhou část představuje práce s mládeží takřkajíc mimo farnost. Sem patří Salesiánské hnutí mládeže, občanské sdružení, zabývající se „hodněššími“ dětmi. Do nejruznějších zájmových kroužků, na přilehlá sportoviště, na letní tábory, do klubu maminek, na jednorázové akce a workshopy chodí v průběhu roku na 500 dětí a mladých lidí – schopných držet se naplánovaného programu, protože pocházejících z prostředí určitého sociálního, rodinného zázemí.

Vedle této složky domu působí Salesiánské středisko mládeže, občansko prospěšná společnost, pro děti a mládež z „nestabilních“ rodinných podmínek. Pro ně jsou neustále k dispozici oratoř/herna (pro návštěvníky od 6 do 20 let, přicházejí tam ale nejstarší zájemci spíš pouze ve věku 14–15 let), nízkoprahový klub Vrtule (pro věkovou skupinu 14–26 let) a horolezecká stěna s posilovnou (pro obě předchozí věkové kategorie).

Salesiánská zařízení jsou přitom přístupná komukoliv, pokud si pořídí (za symbolický celoroční poplatek) průkazku, vlastně pode-

Výrazně akční přizpůsobivost vyznavačů Dona Bosca moderním trendům naplňuje vrchovatě pražské veřejnosti nabízená posilovna a vedle ní horolezecká stěna se sportovně hodnotnými – a zároveň bezpečnými – parametry

píše se zařízením „kontrakt“, a podřídí se tím pádem jednoduchým, ale naprosto neochvějným povinnostem: nebude používat drogy ani alkohol, nevypustí z úst žádnou vulgarity a naopak bude vůči ostatním v areálu prokazovat pouze úctu a respekt!

Sám ředitel salesiánského pražského objektu se považuje tak trochu za „děvče pro všechno“, za vedoucího manažera i za „žhaviče“, který povzbuzuje své spolupracovníky. Chce totiž – jako zaměstnanec oratoře – být co nejčastěji v kontaktu s dětmi (vidět problematiku zevnitř!) a jako „vrchní“ ředitel tak má – v jednu a tu samou chvíli – nad sebou dva bezprostřední šéfy, vedoucí příslušných úseků...

Útočiště pro dítky z okolních ulic

Každodenní činnost v herně koordinuje Bc. Michaela Láníková (také ona – podobně jako dr. Heryán – žije a působí v tomto pražském salesiánském centru od počátku stávajícího století, začínala jako dobrovolnice, dva roky pracovala na dohodu, teď je již

nocuje) i v dětském kolektivu (na nástěnce se „mláďata“ sama mohou vyjadřovat – a řešení doporučovat – kupříkladu k projektům šikany...).

Děti se objevují jednotlivě, romská mládež častěji přichází v hloučcích, delší dobu převažovali jinoši, poslední dobou přibývá děvčat. Aby se holky nenudily, hodlá slečna vedoucí „projektovat“ aktivity šité systematictější na holčičí míru.

Ostatně výchovná a sociální práce s „nezakotvenými“ dětmi bakalářku Michaelu stále baví a v salesiánském prostředí cítí určitou výhodu minimálně v navazování na historicky osvědčenou metodiku, na přesah té práce – veskrze v přátelském duchu – někam duchovně výš...

A jeden případ/příklad za všechny (podle vyprávění Antonína Nevoły, který pracoval na Kobyliském náměstí od první poloviny 90. let do roku 2008 a nyní pomáhá plzeňským Salesiánům):

V příznivých časech od jara do podzimu se návštěvníci salesiánského „azylu“ vydatně věnují též venkovním (outdoor) aktivitám – víceméně též novodobě adrenalinovým

ných dveří pro žactvo nejbližších základních škol (zatím poslední taková příležitost – s bohatým nabídkovým programem – se odehrála koncem letošního ledna), internetové stránky, propagační tisky.

Problémy s vlastní činností herny jsou vždycky. Za zábavou přicházejí děcka živá a v lotrovinách vynalézavá a o krizovky tudíž nebývá nouze. Zrovna včera se tu – prý – drobtina dohádala, kluci si navzájem vyhrožovali, že si na sebe venku počkají, takže pracovníci střediska jednu „rozdováděnou“ dvojici pánů kluků pro jistotu „procházkově“ doprovodili až k jejich domovům.

Případné konfliktní okamžiky se jinak zdejší sociální pracovníci pokoušejí předvídat a řešit předem – v dospělém pracovním týmu (dění každého dne se zapisuje a vyhod-

Petr začal do střediska docházet někdy v roce 1993 a záhy ho zaujala horolezecká stěna. Soustředěně pomáhal salesiánskému bratru, který tehdy dobudoval speciální sportovní vybavení „domu“. Pak přešel na střední školu, nepřestával přitom docházet za původním lezeckým koníčkem a pomalu od vlastního tréninku přestupoval i do role asistenta, trenéra menších dětí. Místo tehdy ještě povinné vojenské služby si potom zařídil náhradní „civilku“ v salesiánském „záchranném azylu“. Přestože bydlel v sousedství, požádal si o možnost pobytu přímo pod střechou komunity – aby byl plně uprostřed dění, aby mohl vypomáhat i mimo horolezeckou stěnu. Posléze začal mezi Salesiány pracovat profesionálně a nějakých 6 let dokonce šéfoval „sektoru horolezectví“ a přidružené posilovně. Průběžně dokončuje vysokou školu (zaměřenou na zážitkovou pedagogiku a rekreologii), od roku 2008 se osamostatnil, ale nadále ve středisku napomáhá metodicky – a občas si přijde zahrát s kapelou Vstup na vlastní nebezpečí!

pátým rokem smluvním zaměstnancem se zodpovědností za oratoř):

Volný, odpolední čas tu v průběhu roku tráví ke třem stovkám dětí a mladých lidí. Většinou přímo z Kobylis, dále z Libně, Ládví, Bohnic, Čimic. A nejčastěji se jedná o mládež z nepříliš funkčních rodin. „Nábor“ nových dětí často představuje doporučení samotných dětí kamarádům nebo spolužákům, pravidelné Dny otevře-

To, že se nám podařilo na klubovém jevišti zachytit žonglujícího kejklíře, zase svědčí o skutečnosti, jak dovedou „mládežníci“ vzít za vlastní ty úplně počáteční (z předminulého století) dovednosti „otce zakladatele“ salesiánských společenství

● ● ●
P. S. Poslední Štědrý večer, jak naznačeno výše, dávala Česká televize hodinový, autorský, polohraný dokument režiséra Otakára M. Schmidta Dej mi duši a ostatní si nech. Snímek působivě – s tanečnicí i klauny – mapuje aktivity Salesiánů. Nikomu nenutí náboženskou víru, daleko spíše nabízí a propaguje kvalitní vztahy mezi lidmi.

Symbolický vlak naplňuje jednotlivých životů naplňuje salesiánskou laskavostí – a nechává je „zastavit“ třeba

na fotbalovém hřišti, kde ve světě vynikají mimo jiné salesiánství naklonění hráči českého původu, reprezentanti Zdeněk Grygera a Pavel Nedvěd.

Film nabízí každým záběrem zábavu i poučení. „Společenský prospěch“ představuje stejnými zásadami, zaujatě i uchopitelně, jako sám „preventivně výchovný systém“ Salesiánů.

Určitě stojí za shlédnutí (někde v programových nabídkách či archivech).

Obdobně stojí nejspíš za návštěvu některé ze salesiánských center. Nejen že se tam dávají dohromady lidé dobré vůle, to společenství nabízí „praktické možnosti“ naplnit obecněji platné zásady SDB (pro mě „společenství dobrého bytí/existování“)

Klub Vrtule běžně poskytuje prostor na zkoušky řady amatérských hudebních (i progresivně beatových) skupin – při oslavách narozenin Dona Bosca (koncem ledna) jsme měli příležitost ocenit „domácí“ kapelu VNVN (Vstup na vlastní nebezpečí) a plzeňské seskupení Znouzecnost

Ostatně, chcete-li někdo další a rozsáhlejší podrobnosti, obraťte se na

www.sdb.cz

Připravil
Jaroslav KOPIC
Foto Václav ŠEBEK
a archiv SDB

Od zvoničky u kostela se zpoza rohu ozývala zvonkohra, právě bylo 18 hodin, lednový vzduch se vyostřil, přesto parta zaměstnanců a kluků, co tady vyrostli k dospělosti, začala s pravidelným čtvrtčinným fotbálkem, po dvou hodinkách zdravého pohybu se na chvíli sesednou v klubu a jako obvykle poklábosí o životě (o práci, o osobních starostech, o velké kopané, o holkách, o jistotách všedního dne? – u toho jsme už tentokrát pobýt nestihli)

Pracovní skupina Rady EU Policejní spolupráce je jednou z pracovních skupin, ve kterých reprezentuje Českou republiku Policie ČR. Jak napovídá její název, jedná se o skupinu se širokým záběrem témat – od krádeží motorových vozidel, přes činnost center policejní a celní spolupráce, ochranu chráněných osob, výtržnictví při fotbalových zápasech, až po drogovou problematiku.

řešení problému škodlivého chování. Zvláštní důraz je kladen na on-line prodej materiálů týkajících se pohlavního zneužívání dětí, grooming a internetovou šikanu a dále na propagaci existence veřejných kontaktních míst a krizových linek pro oznamování nedovoleného nebo škodlivého chování na internetu.

V oblasti **dopravní bezpečnosti** hodlá české předsednictví pracovat zejména v oblasti prevence. Jedná se o návrhy doporučení Rady k dalšímu směřování dopravní bezpečnosti a spolupráce dopravních policí v rámci EU, zejména při výměně informací o nehodových místech na vybrané komunikační síti členských států EU či výměně informací např. v souvislosti s pořádáním nelegálních automobilových závodů. V souvislosti s projednáváním návrhu doporučení budou mít zástupci

covní skupiny Rady EU, do budoucna nahradí současnou schengenskou příručku o policejní spolupráci (dosud platná příručka je policistům k dispozici na intranetových stránkách Policejního prezidia). Smyslem obou manuálů je poskytnout policistovi maximum informací o tom, jaké možnosti mu poskytují mezinárodní policejní spolupráce mezi členskými státy EU v případě řešení případu s mezinárodním aspektem. Na vypracování manuálu pracuje pod vedením českého předsednictví redakční skupina složená ze zástupců deseti členských států. Ukončení prací na manuálu plánuje Česká republika koncem svého předsednického období.

V oblasti společných **center policejní a celní spolupráce** pokračuje české předsednictví rovněž v agendě předsednictví předcházejícího. Během něj byl přijat manuál pro zřízení takových center, který pokrývá všechny aspekty jejich budoucího fungování. Centra policejní a celní spolupráce představují pro mezinárodní policejní spolupráci velmi významnou roli a jejich prostřednictvím jsou denně vyměňovány zejména takové informace, které jsou potřeba k okamžitému využití policistů v daném regionu. České předsednictví hodlá navázat na zmiňovaný manuál v oblasti hodnocení fungování center policejní a celní

spolupráce a zaměřit se na oblast hodnocení. Za tímto účelem byla vytvořena skupina zainteresovaných členských států, která vytváří dotazník, jež bude základem budoucího hodnocení center a důležitou pomůckou jak pro koordinátory jednotlivých center, tak i pro koordinátora na národní úrovni. Česká republika do celého systému kromě působení v roli vedoucího skupiny přispívá zejména svými dosavadními zkušenostmi, které sama nabyla v průběhu zřízení a následného provozování těchto center.

Témat, kterým se české předsednictví v rámci pracovní skupiny Policejní spolupráce bude věnovat, je samozřejmě ještě celá řada. Jako příklad je možno uvést zlepšení komunikace v příhraničních oblastech, kde se české předsednictví bude snažit finalizovat technická řešení problému přeshraničního telekomunikačního provozu ve formě doporučení Rady. Znovu bude otevřena debata o definici kategorie „výtržníků“, která může být do budoucna přínosem pro lepší boj proti pedofilům nebo výtržníkům, kteří páchají trestnou činností při fotbalových nebo jiných sportovních zápasech.

Všichni členové předsednického týmu pro pracovní skupinu Policejní spolupráce pevně věří, že úsilí, které je vynakládáno, a jeho aktivity přispějí k dalšímu zefektivňování mezinárodní policejní spolupráce. Předsednický tým by nebyl samozřejmě schopen obsáhnout všechny oblasti, kterými se pracovní skupina zabývá, bez významné pomoci některých odborných útvarů, kterým za jejich příspěví k prezentaci nejen policie, ale celé České republiky na půdě orgánů Evropské unie, velmi děkujeme.

plk. Mgr. Šárka HAVRÁNKOVÁ

PRACOVNÍ SKUPINA POLICEJNÍ SPOLUPRÁCE

Předsednický tým PS Policejní spolupráce:

Předsedající: plk. Mgr. Šárka Havránková
Alternát předsedající: Mgr. Kateřina Flaigová
Členové týmu: pplk. Mgr. Zuzana Křížová
pplk. Mgr. Tomáš Holub
npor. Mgr. Eliška Slatinová
prap. Jan Chaloupka, DiS.

Police ČR možnost prezentovat v evropském měřítku ojedinelé vlastní projekty: tzv. nehodové mapy (informační systém, který na mapovém

podkladu promítá statistické údaje Policie ČR k dopravní nehodovosti) a typový projekt k tajným závodům na silničních sítích (stanovení postupů a opatření k eliminaci protiprávního jednání řidičů motorových vozidel, kteří nerespektují pravidla silničního provozu a na komunikacích vyvolávají rizikové situace).

V další prioritě navazuje české předsednictví na předcházející aktivitu předsednictví francouzského. Během něj byla vytvořena síť národních kontaktních míst pro **bezpečnostní technologie**. Na České republice nyní je, aby navrhla pravidla, jakými se činnost této sítě bude do budoucna řídit, a způsob, jakým budou mezi členskými státy EU sdíleny informace o nových technologiích a praktické zkušenosti s nimi. Tato síť může významným způsobem napomoci nejen české policii, ale samozřejmě též bezpečnostním sborům všech členských států EU, např. při výběru technologií chránících policisty při jejich práci (např. neprůstřílná nebo netříštivá skla vozidel, materiál pro balistické vesty apod.). Koncem března se v Praze uskuteční setkání této sítě.

Během českého předsednictví budou pokračovat a zřejmě budou i dokončeny práce na **Manuálu o přeshraničních operacích**. Tento manuál společně s Manuálem o výměně informací, který bude projednáván v rámci jiné pra-

Pracovní skupina zasedá ve dvou formacích: a) **policejní spolupráce**, kterého se zúčastňují delegace všech 27 členských států EU, Evropské komise a Europolu, b) tzv. **smíšeném výboru**, kterého se navíc zúčastňují také delegace Norska, Islandu, Švýcarska a Lichtenštejnska, a předmětem jednání jsou témata dotýkající se schengenské spolupráce. Jedenkrát během předsednictví zasedá pracovní skupina společně s pracovní skupinou pro celní spolupráci.

České předsednictví předloží členům pracovní skupiny Policejní spolupráce k projednání několik zásadních témat. Jedním z nich je **ochrana dětí – bezpečnější internet pro děti**. Počátkem letošního roku vstoupil v účinnost nový víceletý program Společenství na ochranu dětí využívajících internet a další komunikační technologie, který se zaměřuje na boj proti nelegálnímu obsahu a policejní spolupráci v této oblasti. České předsednictví za přispění Evropské komise vypracovalo návrh meziministerské deklarace „Pražská deklarace – Nový přístup k bezpečnějšímu internetu pro děti“. Samotná deklarace by měla být přijata ministry členských států EU v rámci konference, která se uskuteční v dubnu 2009 v Praze. Cílem aktivit je omezení množství nedovoleného obsahu šířeného na internetu a vhodné

JEDNÁNÍ EVROPSKÝCH POLICEJNÍCH PREZIDENTŮ

Dne 13. ledna 2009 se v TOP HOTELU Praha uskutečnilo jednání EPCTF (European Police Chiefs Task Force). V rámci českého předsednictví Rady EU se zde setkali evropští policejní prezidenti, či jejich zástupci, ze zemí tzv. rozšířené předsednické „Trojky“ (Slovinska, Francie, České republiky, Švédsko, Belgie a Španělska). Jednání se dále zúčastnili zástupci Evropské komise, Generálního sekretariátu Rady EU a Europolu.

Policii ČR reprezentoval policejní prezident brig. gen. Oldřich Martinů, zástupci odboru mezinárodních vztahů kanceláře policejního prezidenta, zástupci styčné kanceláře Policie ČR při Europolu, zástupce ředitele Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování a zástupkyně Národní jednotky Europolu. Za Ministerstvo vnitra ČR se jednání zúčastnily zástupkyně odboru vzdělávání a správy policejního školství.

Předmětem jednání EPCTF byla zejména prezentace výsledků francouzského předsednictví Radě EU. Policejní prezident brig. gen. Oldřich Martinů zde představil priority českého předsednictví. Prioritami jsou mj. mezinárodní ochrana dětí, racionální protidrogová politika, problematika organizovaného zločinu a terorismu, schengenská spolupráce, spolupráce Interpolu a Europolu či nová struktura Cepolu (Evropská policejní akademie). Účastníci setkání se rovněž zabývali přípravou programu pro jednání policejních prezidentů všech 27 členských zemí EU. Ta proběhnou v dubnu 2009 (Brusel) a v červnu 2009 (Den Haag).

kpt. Bc. Jaroslav IBEHEJ
tiskový mluvčí Policejního prezidia ČR

Titul LADY PRO získala policistka VLADIMÍRA ŘEHÁČKOVÁ

Plk. Mgr. Vladimíra Řeháčková z Odboru mezinárodních vztahů Policejního prezidia ČR převzala v listopadu 2008 ve Španělském sále Pražského hradu titul LADY PRO.

Titul LADY PRO se uděluje každoročně v rámci celostátní soutěže Českých 100 nejlepších. Toto ocenění by mělo náležet ženám, které ve své manažerské, obchodní, politické, sportovní, umělecké nebo jiné významné činnosti a kariéře dosáhly mimořádných výsledků, a to v mnohdy náročnějších podmínkách než mají muži. LADY PRO je tedy

NEČEKANÉ ZASTAVENÍ NA CESTĚ ZA HOKEJEM

Miroslav Stehlík, mladý a sympatický mladý muž, je inspektorem ve Skupině kontroly pobytu Inspektorátu cizinecké policie Příbram. Jeho policejní dráha začala před devíti lety, po maturitě na gymnáziu. Po absolvování základní odborné přípravy získal první policejní zkušenosti na Obvodním oddělení Příbram, potom si vyzkoušel práci na Ruzyňském letišti a poslední tři roky pracuje u příbramské Cizinecké policie.

Miroslav je duší i tělem sportovec, sportu věnuje většinu svého volného času. V létě hraje fotbal, v zimě hokej a celoročně, na doplnění squash. Jeho fotbalovým klubem, který s obvyklým neposedným štěstím hraje okresní přebor, je Sokol Pičín (to není nijak ojedinelý název obce; Ottův slovník z počátku minulého století uvádí čtyři obce tohoto jména)

Za hokejem však jezdí do Dobříše. Poslední prosincové pondělí minulého roku, když v podvečer odjížděl za svým oblíbeným hokejem, netušil, že jeho cesta z bydliště do Dobříše, která obvykle trvá tak 15 minut, se změní mimořádně dramatickými 90 minutami. Když projel obcí Rosolice ve směru na Dobříš, po několika stech metech, na rovné přehledné cestě, uviděl ošklivou havárii dvou vozidel, osobního vozidla zn. BMW a dodávky zn. Mercedes.

Miroslav bez zaváhání zastavil a bleskově vyhodnotil situaci. Doběhl k bližšímu dodávkovému vozidlu, ve kterém uviděl zraněného mladého řidiče, a tak se ho snažil vyprostit z havarovaného vozidla. Následně zastavilo další okolo projíždějící vozidlo a z něj vyběhl řidič, který zavolal záchranku a běžel ke druhému vozidlu, kde se

žena, ve které se snoubí její profesionální um, vysoká inteligence, obdivuhodné nasazení s velkou dávkou šarmu, elegance, kultivovaného chování a empatie.

Vladimíra Řeháčková nastoupila do služebního poměru Policie ČR v roce 1998. Nejprve pracovala na Národní jednotce Interpolu Policejního prezidia ČR a poté, až do září roku 2008, na Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování. V letech 2003–2005 působila v Mírové misi OSN v Kosovu, kde se podílela na vedení českého policejního kontingentu a mimo jiné zde vedla mezinárodní tým vyšetřovatelů válečných zločinců. V letech 2007–2008 vedla český policejní kontingent v misi EU v Bosně a Hercegovině.

Kpt. Bc. Jaroslav IBEHEJ

věnoval řidiči, který byl zaklíněný ve vraku vozidla, a příliš nejevil známky života. Miroslavovi se podařilo dostat řidiče z Mercedesu, ten však byl ve velkém šoku a z úst mu vytékala krev. Proto se ho snažil vsedě stabilizovat, aby mohl dostatečně dýchat i při krvácení z úst. Žádné viditelné zranění řidiče neobjevil, tak usoudil, že může mít vnitřní zranění, třeba žebry propíchnuté plíce. Snažil se s řidičem neustále komunikovat, aby neupadl do bezvědomí, a také zjistit, jak k nehodě došlo, což se mu částečně povedlo, i když řidiče každou chvíli omdléval.

Čekání na záchranku se zdálo Miroslavovi nekonečné, měl pocit, že se čas snad zastavil. Když záchranáři přijeli na místo, zkontrolovali řidiče Mercedesu tep a požádali Miroslava, aby se ho snažil komunikací udržet při vědomí. Museli se totiž věnovat vyprošťování a oživování druhého řidiče. V následných minutách dorazili hasiči a lékař, který se začal hned věnovat řidiči Mercedesu. Hasiči vyprostili z osobního vozidla BMW řidiče již mrtvého. Miroslav nakonec pomohl záchranářům

naložit řidiče Mercedesu na nosítka a umístit do sanitky, která urychleně směřovala do nemocnice v Příbrami.

Na místo nehody přijela i hlídka dopravní policie, které Miroslav a druhý zasahující řidič popsali celou situaci. Tento den již Miroslav na hokej nedorazil, neměl na něj ani pomyslení. Bezprostředně prožitě se mu v jeho paměti neustále vracelo. Ve skutečnosti udělal pro záchranu lidského života vše, co bylo v jeho silách, alespoň tak jeho zásah ohodnotili profesionální záchranáři i lékař, který k dopravní nehodě přijel.

Jaké však čekalo na Miroslava překvapení při podání vysvětlení na dopravním inspektorátu, když se dověděl, že řidič BMW, který dopravní nehodu svojí agresivní jízdou způsobil, není pro policejní evidenci neznámou osobou. Byl osobou v celostátním pátrání a vozidlo, ve kterém nehodu způsobil, bylo kradené. Státní poznávací značky patřily k jinému vozidlu a ve vozidle samotném se nacházely věci, pocházející z trestné činnosti.

Agresivní jízda v kradeném autě přinesla viníkovi nehody smrt na místě, ale i druhý řidič se nakonec stal jeho obětí, neboť svůj boj o život už na nemocničním lůžku prohrál... To jenom pohádky vždy končí dobře, v životě to bývá i jinak. Což však pranic neubírá na Mirkově velké lidskosti.

Jana DUDOVÁ,
tisková mluvčí
Ob. ŘSCP
Praha

VELKÝ ÚSPĚCH BENEŠOVSKÝCH KRIMINALISTŮ

Benešovští kriminalisté objasnili rozsáhlou majetkovou trestnou činnost, na které pracovali od poloviny loňského roku. Podezřelí mladí muži ve věku 22, 25 a 31 let se od konce roku 2007 obohacovali krádežemi a vykrádáním motorových vozidel továrničky značky VW a ŠKODA. Na Benešovsku mají na svědomí 29 vozidel, na Příbramsku 1, v Čestlicích 7, na Praze-západ 3 a na území Prahy 4. Dohromady tedy 44 automobilů. Rovných dvacet jich odcizili, v pronajaté stodole rozebrali a po částech rozprodali. Do zbylých čtyřadvaceti se vloupali a s pěti z nich se pokusili z místa odjet.

Do automobilů se dostávali rozbitím oken dveří, vypáčením zámků nebo univerzálním klíčem. V poškozených vozidlech odcizili airbagy, doklady a jiné věci. Tímto počínáním způsobili škodu ve výši 5 a půl milionu korun. Muži k trestné činnosti používali vozidlo VW Golf, které při jedné ze svých akcí odcizili. Tento automobil přihlásili pod VIN kódem, který odstranili ze zakoupeného havarovaného auta a do uvedeného VW navarili.

Policisté 27. ledna v místě bydliště dva mladší muže zadrželi. Byla provedena domovní prohlídka, v pronajaté stodole na Benešovsku zajištěna 3 vozidla a jedno torzo. Nejstarší spolupachatel je v současné době ve výkonu trestu odnětí svobody za jinou majetkovou trestnou činnost. Všichni jsou podezřelí ze spáchání trestných činů krádeže, poškozování cizí věci, neoprávněné držení platební karty a pokusu krádeže spáchané ve spolupachatelství. Hrozí jim trest odnětí svobody od 5 do 12 let. 29. ledna rozhodla benešovská soudkyně o jejich umístění do vazební věznice.

nprap. Zuzana STRÁNSKÁ, PIS

MUZEUM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcr.cz

PROGRAM BŘEZEN 2009

Sředeční odpoledne pro děti

– od 14.00 do 15.00 hod.

SEZNÁMENÍ S KRIMINALISTIKOU

– Kriminalistický ústav Praha:

4. 3. **Trasologie**

18. 3. **Mechanoskopie**

11. 3. **Daktyloskopie**

25. 3. **Biologie**

Vstupné na dětské pořady 5 Kč

VÝSTAVY

do 31. 3. **Jedna Indonésie – tisíc tváří**

– fotografie Jana Foltána

do 31. 3. **Jaká nebezpečí vidím na silnici**

– dětské kresby ze stejnojmenné

výtvarné soutěže

do 30. 6. **Kriminalistika proti zločinu**

– výstava k padesátému výročí Kriminalistického ústavu Praha

do 30. 6. **Kriminalistický kabinet**

1954–1970, výstava ze sbírek muzea

Ochrana obyvatelstva – expozice

Hasičského záchranného sboru

Prostituce staré Prahy,

Ochrana osob a majetku

– stálé výstavy

Filmový čtvrtek – od 17.00 hod.

19. 3. **Pravidla moštárny** – filmové

zpracování román Johna Irvinga, který

na životním příběhu chlapce ze sirotčince

vykresluje nadčasové problémy oné

doby.

NA OBJEDNÁVKU:

Dopravní výchova pro mateřské školy

a 1.–4. ročníky zákl. škol

Mládež a kriminalita – besedy

pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních

a učňovských škol

Informace o programech a případné

objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –

<http://www.mvcr.cz/muzeum>

Expozice je otevřena denně mimo

pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

Změna programu vyhrazena

PŘÍSTROJ NA ČTENÍ MYŠLENEK

Supercitlivá čidla tohoto zařízení dokážou na dálku odhalit nekalé úmysly osoby, která se ocitne v jeho akčním dosahu. Příkladem může být terorista, který nastupuje do letadla. Jeho skryté plány může odkrýt právě přístroj, který pod názvem MALINTEND „Zlý úmysl“ testovali američtí vědci ve státě Maryland. Zkoušce bylo podrobeno 144 nic netušících občanů. Pouze 23 jich bylo o testu informováno, a to jen proto, aby se pokusili před skenery přístroje propašovat ukryté zbraně. Zařízení Malintend pracuje tak, že pomocí citlivých dálkových senzorů zaregistruje i ty nejnepatrnější neverbální projevy prověřovaných osob, které jsou jinak při běžné kontrole nepostřehnutelné. Je to např. tělesná teplota, srdeční tep či rytmus dýchání. Pokud přístroj zaznamená určitou odchylku naskeno-

vaných hodnot od běžného normálu, okamžitě informuje o této skutečnosti bezpečnostní službu.

Podezřelá osoba pak bude muset podstoupit další úroveň testů, při kterých přístroj důkladně prozkoumá zejména její obličej. Zařízení dokáže zaznamenat i nejméně pohyby obličejových svalů a rozpoznat z nich emoce a pocity testované osoby, další část zařízení sleduje pohyby očí i celého těla, současně je analyzován i tělesný pach podezřelého. Vědci tvrdí, že zařízení Malintend zaručeně rozezná člověka, který je pouze ve stresu, od člověka se zločinnými úmysly.

Zařízení, pracující na tomto principu „čtení myšlenek“ by mohla být napříště umístěna nejen v letištních odbavovacích halách, ale i např. u vstupů na sportovní stadiony, do velkých nákupních středisek apod.

VYRÁŽKA Z MOBILU

Britští vědci zjistili, že čím častěji používáte mobilní telefon, tím větší je pravděpodobnost, že se vám na tváři nebo na rukách časem objeví nepříjemná vyrážka.

Není však třeba se hned obávat toho nehoršího, zřejmě se jedná o alergickou reakci pokožky na nikl. Tento kovový prvek je obsažen v naprosté většině všech mobilních telefonních přístrojů.

Britští dermatologové proto varují před přílišným používáním mobilů. Tvrdí, že lze dokonce zjistit, zda člověk častěji telefonuje, nebo posílá SMS. Když má vyráž-

ku na uchu, tak telefonuje, pokud ji má hlavně na prstech, pak jednoznačně více „esemeskuje“.

Současné průzkumy ukazují, že problém s vyrážkou způsobenou niklem má ve Velké Británii již 30 procent populace. Jak zjistili američtí vědci, 10 mobilních telefonů z celkového počtu 22 testovaných, obsahovalo nikl ve zdraví nebezpečném množství. „Nejčastěji se nachází na tlačítkách, na logu výrobce a na kovových rámečcích telefonů“, sděluje Dr. Lionel Bercovitch z Brownovy univerzity na Rhode Islandu.

Výrobci mobilních telefonů se již zavázali, že obsah niklu budou ve svých produktech snižovat. Pokud však chtějí mít uživatelé mobilů skutečně účinnou ochranu před tímto alergenním kovem, měli by používat ochranná, nejlépe kožená pouzdra a kryty telefonů.

Jen na okraj – nikl se nevyskytuje jen na povrchu mobilních telefonů. Obsahují ho např. také náramkové hodinky, klíče, příbory nebo i vodovodní baterie...

NEUKLIZENÝ PRACH PROZRADÍ PACHATELE

Z prachu seřteného v místnosti dokážou vědci izolovat lidskou DNA. Zatím ještě neumějí určit, kterému konkrétnímu člověku patří. Až se však naučí i tohle, získají policisté další účinný nástroj k usvědčení zločinců.

Pro kriminalistické laboratoře už dnes není problém zjistit, kterému z podezřelých patřil vzorek krve, spermatu nebo

třeba slin na nedopalku cigarety z místa činu. Z takového biologického materiálu získají DNA (a to i ze slin, protože v nich jsou buňky, které se oddolily z ústní dutiny). A díky DNA mohou identifikovat pachatele.

Američtí vědci nyní zveřejnili v odborném časopise Forensic Science International informaci, že dokonce dokážou rozpoznat lidskou DNA pouze v prachu seřteném v místnosti.

„Prokázat DNA v prachu se už podařilo mnohokrát dříve, ale nikdo zatím nezkoumal, jestli je to lidská DNA,“ řekla spoluautorka výzkumu Bonnie Brownová z univerzity v Richmondu pro časopis New Scientist.

Přestože odebrané prachové vzorky obsahovaly jen miliardtinu gramu DNA, vědci tento výchozí materiál dokázali dále rozmnožit, analyzovat a prokázat v něm úseky, které mohou být jenom lidské, z buněk, které se oddolily z těl lidí.

I v tomto případě je získaná lidská DNA smíchána s genetikým materiálem z bakterií, plísní, případně zvířat. A navíc byla obvykle ve vzorku promíchána DNA různých lidí, takže se nedala žádná konkrétní osoba určit.

V této chvíli tedy ještě poznatek richmondských vědců nestačí k usvědčení konkrétního člověka, který v místnosti byl.

Vědci však metodu dále vylepšují a věří, že se jim nakonec podaří ze vzorků DNA z prachu určit, zda mohly patřit určitému podezřelému. Doufají také, že díky znalostem o postupu rozkladu DNA dokážou nakonec i určit, jak je vzorek starý, neboli – kdy se dotýkala osoba v místnosti zdržovala.

Tento poznatek by ocenili zejména policisté v souvislosti s vyšetřováním trestného činu.

POLICEJNÍ PSI VYHLEDAJÍ EURO- BANKOVKY

Slovensko je čtvrtým státem Evropské unie, který se může pochlubit policejními psy, speciálně vycvičenými na vyhledávání eurobankovek.

Vedle výbušnin, narkotik a zbraní dokážou policejní psi odhalit také ukryté bankovky, a to i včetně těch nepravých. Jak vysvětlil ředitel odboru kynologie a hipologie Prezidia policejního sboru SR, bankovky jsou za tímto účelem opatřovány specifickým pachem, který získávají již ve fázi výroby. Speciálně vycvičený pes je pak schopen odhalit ukrytý peněz jak v automobilu, tak i v zavazadle.

Psi identifikují ukryté bankovky buď kontaktně, tedy zaškrábáním na jejich úkryt, nebo bezkontaktně, tedy tak, že si u úkrytu lehnou. Policisté dávají přednost druhému způsobu identifikace, při kterém nevzniká kontakt s doličnými předměty, jež pak mohou být předány k dalšímu expertizám. Základní výcvik psa v této dovednosti trvá tři měsíce, podle vyjádření odborníků se však psi učí a zdokonalují prakticky celý život.

Slovenští policisté začali s výcvikem psů na vyhledávání eurobankovek v létě 2008. Podle jejich zkušeností se k této práci hodí nejlépe plemena s delším čumákem, jaký mají např. němečtí ovčáci. Speciální psy, kteří dovedou vyhledat eurobankovky, mají také policisté v Rakousku, Německu a ve Francii. Slovenská policie má v plánu vycvičit v této disciplíně asi deset psů, aby mohli být nasazeni ve všech existujících krajích.

**Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART**

Studie, kterou otiskl časopis Psychological Science, si vzala na mušku vliv stresu na lidské rozhodování. Ve zprávě se konstatuje, že stres má na chování starších osob větší vliv, než jaký má na lidi mladších ročníků. Pokud obě skupiny jsou pod stejným stresem, projeví se to především v situacích, kdy je potřeba poněkud riskovat.

STRES A STARŠÍ ŘIDIČI

ně tak v této hře dostávali účastníci bonusové body za každou vteřinu, kterou jízdu na žlutou „vyšetřili“. Body ale ztráceli, pokud nestačili křižovatku na žlutou projet a naskočila jim červená. Doba, po které svítila žlutá, byla volena náhodně. Jinak řečeno, pokud chtěli vyhrát, museli jezdit na žlutou a zriskovat.

Pokus se tedy moc nelišil od situací, kterým jsou řidiči vy-

Poměrně málo studií je zaměřených na to, jak stres ovlivňuje naše rozhodování. Ještě méně se jich věnuje vztahu mezi stresem a stářím jedince. A právě o tom pojednává práce, která vznikla pod vedením Mary Mather z USC Davis School of Gerontology. Matherová se svými kolegy němi vystavila stresovým situacím skupinu mladých lidí ve věku od 18 do 33 let a skupinu seniorů ve věku 65 – 89. Šlo o držení ruky v ledové vodě po dobu tří minut. I když nám to tak nemusí připadat, ponoření do studené vody je pro nás velmi silným stresujícím zážitkem, a to i tehdy, když se týká jen části našeho těla. Jde o psychickou zátěž, při které se nám do krve vyplaví značné množství kortizolu. Bezprostředně po takovém vystresování

byli účastníci pokusu podrobena testu jejich řídicího umění. Nešlo o to, že by jezdili v reálu, ale simulovali jízdu na počítači. Ta však reálné situace běžného provozu věrně kopírovala. Součástí simulace byly také situace, při kterých bylo nutné podstupovat určitá rizika. Například při vjíždění do křižovatky, když svítí žlutá. Tak jako to při velkém provozu bývá, můžete způsobně vjíždět do křižovatek jen na zelenou, anebo to zkusit na žlutou a přidat plyn. Dá se tím někdy nahnat nějaký čas. Stej-

stavení ve špičkách prakticky denně. Test si kladl za cíl zjistit, zda budou v řízení lepší junioři nebo senioři. Ukázalo se, že v kontrolní skupině, ve které nebyli řidiči vystaveni stresu v podobě strkání ruky do studené vody, byli senioři mnohem lepší ve svém řídicím umění, než jejich mladší kolegové. Inu, léta praxe za volantem přinesla své ovoce a senioři sbírali body a dosahovali lepších výsledků. Avšak ve stresované skupině se situace otočila. Starší řidiči byli příliš opatrní. Jejich jízda nebyla plynulá, křižovatkami se spíše „kodrcali“. Brzdili a znovu se rozjížděli, a to třikrát častěji než jejich klidnější konkurenti.

Zhoršení výsledků u seniorů bylo důsledkem stresu ze studené lázně. Ta, jak jsme si řekli, způsobuje vyplavení stresového hormonu kortizolu. Potvrdilo to měření obsahu zmíněného hormonu ve slinách. Zatímco hladina kortizolu se před testem prakticky neměnila, jeho hladina výrazně vzrostla u obou skupin, a to jak u mladých, tak i u starších účastníků podrobených chladovému šoku. Zhoršené chování řidičů v průběhu testu je přisuzováno změněným mozgovým pochodům. Při stresu se působením kortizolu aktivují ty oblasti, které překrývají svým rozsahem místa, kde se tvoří náš úsudek.

Mozková oblast, jež je při těchto pochodech zapojena a aktivována, přesahuje mozkové oblasti, jež jsou zahrnuty do rozhodovacích procesů. Závěr pokusu tedy zní – na starší osoby stres působí výrazněji a jejich chování mění ve větším rozsahu. Stručně řečeno – ve stresu starší méně riskují, zato více zmatkují.

RUSKÉ MINISTERSTVO VNITRA O FINANCÍCH NA ROK 2009

Ruské ministerstvo vnitra plní ve sféře národní bezpečnosti a ochrany práva specifické úkoly, což prý je důvod pro trvalé každoroční zvyšování rozpočtu zhruba o 20 %, a to jak u orgánů MV, tak i vojsk MV. Větší část, asi dvě třetiny, přitom jde na platy, různé podpory a penze. Tuto tendenci lze pozorovat v několika posledních letech, přičemž jen loni stouply faktické výdaje MV Ruské federace o 28,8 %. To prý umožnilo pokrýt jak platové nároky zaměstnanců, tak provést všechna plánovaná operativně služební opatření a organizační záměry. Stejně navýšení objemu rozpočtových prostředků podepsal prezident i na rok následující.

V těchto financích jsou zahrnuty i federálně významné sociální projekty, jako je boj s narkomanií, zvyšování bezpečnosti dopravy, zdokonalování systému prevence trestné činnosti mladistvých a vytváření kvalitativně uspokojivých podmínek v „rehabilitačních zařízeních“. Poprvé je v rozpočtu pamatováno na státní podporu jak posluchačů, tak vyučujících ve vzdělávacích zařízeních MVRF.

Od 1. 8. 2009 se v MV plánuje valorizace příjmů, a sice o 8,5 %, od 1. 1. 2010 o 7 % a od 1. 1. 2011 o dalších 6,8 %. Vzrostou peněžní kompenzace výdajů na bydlení příslušníků vojsk MVRF a zaměstnanců MVRF, ale i finanční stimulační vedoucích oddělení a odborů všech úrovní, vysoká částka je vydělena na jednorázové odměny pro vedení nejuspěšnějších týmů, které dosáhly v uplynulém roce významných výsledků na poli operativně služebním.

MVRF zvedlo od prosince občanským zaměstnancům plat v průměru o 30 %, zároveň provedlo úpravy v mzdovém systému, který je nyní podstatně pružnější. Nezapomíná se prý ani na penzisty, rozpočet pamatuje na zvýšení jejich důchodů o víc než 15 %. Při dosažení důchodového věku, což je 55 let u žen a 60 let u mužů, a za podmínky, že si platili sociální pojištění alespoň pět let, vyplácí MVRF svým penzistům jak výsluhovou, tak invalidní a starobní penzi.

V tomto roce bude téměř sto procentně zaplacen pobyt dětí policistů ve státních či obecních mateřských školách. V příštím roce se také o 20 % zvýší částka, již děti školního věku příslušníků vojsk MV a pracovníků orgánů MV dostávají na ozdravné pobyty.

Prezident, vláda i Parlament RF prý věnují sociální problematice silových federálních orgánů zvýšenou pozornost, zdůrazňují ale potřebu výsostně profesionálního přístupu k řešení konkrétních úkolů s vyloučením neohospodárnosti. Tyto informace na téma finančně ekonomického zajištění MVRF a sociálního zabezpečení pracovníků orgánů MV podala novinářům náčelnice správy genpor. Světlana Perova.

Z materiálů tiskové služby MVRF
přeložila a zpracovala
Mgr. Dana SLOŽILOVÁ

JAK SE STŘÍLÍ V NEW YORKU

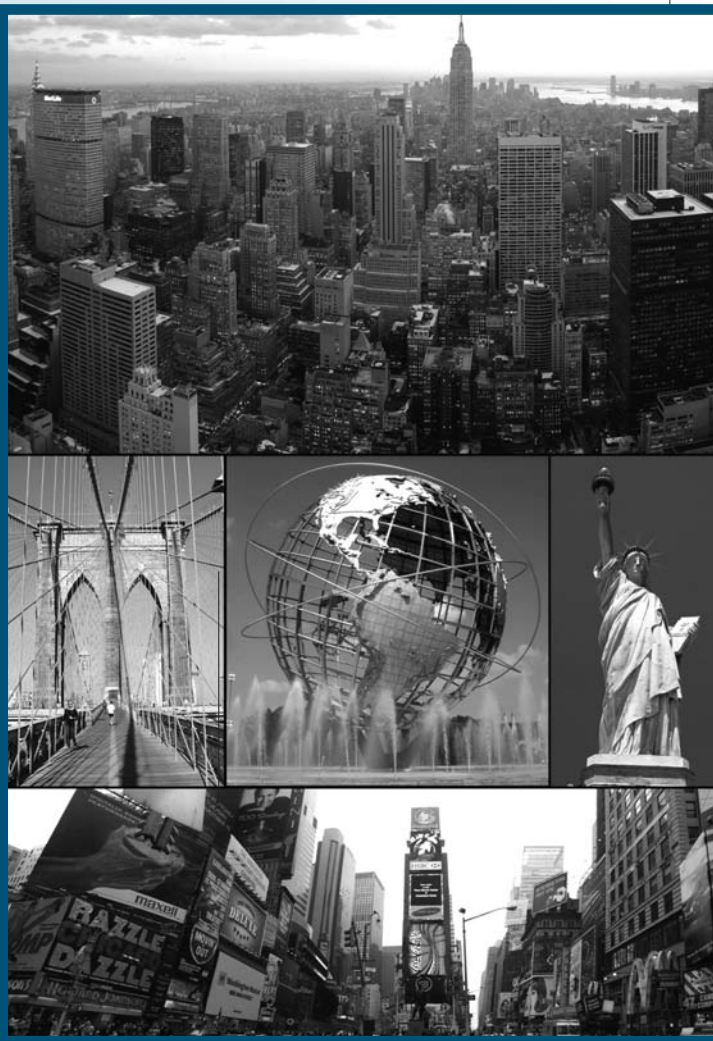
Newyorská policie se svými více než 38 000 policisty patří k největším samostatným policejním sborům na světě. V lidovém podání se má za to, že policejní služba v New Yorku patří k nejnebezpečnějším, že tamní policisté jsou prakticky nepřetržitě v ohrožení života a jeho uhájení často závisí pouze na střeleckém umění policisty. Skutečnost je ale od těchto představ poměrně dost daleko.

New York Police Department pravidelně vydává roční přehledy o střeleckých incidentech, do kterých byl zapojen tamní policisté; zatím nejnovější přehled pochází z roku 2005. V tomto roce bylo v New Yorku zaregistrováno 123 případů použití služebních zbraní, v nichž figurovalo 166 policistů (z toho 103 řadových uniformovaných policistů, 33 detektivů, 19 seržantů, 9 vyšších šarží a dva utajení agenti) a bylo vystře-

leno 616 ran. To znamená, že zbraň použilo ani ne půl procenta (0,44 %) policistů. Newyorský policista by tak použil služební zbraň v průměru jedenkrát za víc než 200 let, což při obvykle odsloužených dvaceti letech znamená, že za celou dobu své služby si vystřelil jen každý desátý policista.

Srovnáme-li situaci s Českou republikou, není rozdíl zase tak diametrální. V roce 2007 u nás bylo evidováno 67 případů použití služebních zbraní Policie ČR, což je o málo víc než polovina počtu případů zaznamenaných v New Yorku (a českých policistů je o dost víc). Jenže kdybychom do toho započítali i takzvané varovné výstřely, které v New Yorku buď neznají, nebo neevidují, dostali bychom se na 213 případů použití zbraní v ČR za rok – a to nehovoříme o městských a obecních policejních sborech, jejichž strážníci nepochybně střílejí také.

Uvedené newyorské číslo ale neznamená, že by ve 123 případech šlo policistům skutečně o život. Pouze v 16 situacích (13 %) totiž došlo ke skutečné přestřelce, tedy vzájemnému střeleckému boji policistů s přešupníky zákona či naopak. V dalších 43 případech (35 %) policisté použili střelnou zbraň jednostranně, to znamená, že ze strany osob, proti nimž byl veden zákrok, nebyla střelná zbraň použita, nebo ji vůbec neměli, případně nestačili použít. Z toho samozřejmě nelze vyvodit, že by newyorští policisté nejčastěji stříleli na bezbranné oběti (snad až na

ojedinelé excesy, proti nimž není imunní žádný policejní sbor na světě). Budou sem totiž patřit zejména případy útoků jinou zbraní než palnou, střelba na pronásledovaná vozidla a řada dalších případů oprávněného použití zbraní.

Naopak sem nepatří případy použití služebních zbraní proti psům, protože tato kategorie je sledována samostatně. V roce 2005 bylo těchto případů zaregistrováno 32, tedy 26 procent z celkového počtu. Dalších 24 „incidentů“ (19 %) připadá na náhodné, respektive nezamýšlené výstřely ze služebních zbraní a pět případů se nepodařilo zařadit do žádné z uvedených kategorií (některé z nich připadají na sebevraždy).

Pokud jde o výslednost střelby, newyorští policisté měli nejlepší výsledky při střelbě po psech, kdy zaznamenali 57 zásahů (61 %) ze 93 vystřelených ran. Přesnost policejní střelby je ještě ucházející v případech, kdy není opětována (30 procent zásahů ze 196 ran), avšak poměr-

ně katastrofální se zdá být ve střeleckých soubojích s pachateli. Tam policisté vystřelili 276krát (to je 16 nábojů na jednu „akci“, avšak zaznamenali pouhých 23 zásahů, tedy zhruba osmiprocentní úspěšnost. Jen pro úplnost dodejme, že procentuálně vůbec nejvyšší účinnost mělo 25 náhodných, tedy zpravidla nemířených výstřelů, které zasáhly člověka v 10 případech (40 %). Tento zdánlivý nesmysl se však dá snadno vysvětlit: drtivou většinu případů náhodných výstřelů policisté utulali v obavách

z postihu a do statistiky se tak dostaly jen případy se zraněním a některé další, které už zřejmě utulal nešlo.

Potvrdila se dávno ověřená pravda, že drtivá většina případů použití služební zbraně probíhá na malé vzdálenosti a pokud jde o pravděpodobnost zásahu, tak ta se vzdáleností střelby rapidně klesá. Ve sledovaném období byla v New Yorku nejnebezpečnější (nebo, řekněme, nejúčinnější) střelba ze vzdálenosti do dvou yardů, tedy víceméně na dosah ruky. Z této vzdálenosti policisté vystřelili 127 ran a z toho 65 (51 %) jich našlo svůj cíl. Tím se ale zároveň potvrdila další známá pravda: ani kvalitně vyškolený střelec si nemůže být jistý, že byt' v nepatrné vzdálenosti zasáhne každou ranou! Dalších 155 ran bylo vypáleno ze vzdálenosti vedené ve statistice jako 3–7 yardů; v těchto případech ještě byla pravděpodobnost zásahu 44 procent. Na vzdálenost 8–25 yardů bylo sice vystřeleno 298 ran, avšak z nich bylo zaznamenáno jenom 19 zásahů, tj. 6,3 %. Dalo by se tedy konstatovat, že na tuto vzdálenost trefuje až každá patnáctá rána! Na ještě větší vzdálenosti nebyl zaznamenán ani jeden případ použití služební zbraně.

K téměř 80 procentům incidentů s použitím služebních zbraní došlo v době, kdy byli policisté ve službě, ve zbývajících byli mimo službu. Případy byly celkem pravidelně rozděleny po celých 24 hodin dne; nedá se tedy například říci, že by se víc střídalo v noci. Ze dnů v týdnu mírně vyčnívá sobota, kdy se odehrálo 24 % střeleckých incidentů. Nejméně jich naopak bylo v pondělí a ve středu, shodně po 10,6 %. Rozdíly mezi dny v týdnu nejsou nijak zvlášť významné. Americké policejní sbory už dávno odložily revolvery, policisté je nosí nanejvýš jako záložní zbraně, a tak nepřekvapí, že 156 z nich v evidovaných případech použilo ke střelbě samonabíjecí pistoli. Revolver byl použit 4x, stejně jako nestandardní zbraně (neautorizované pro výkon policejní služby v New Yorku), jednou pak brokovnice a rovněž v jednom případě samopal.

Newyorští policisté patří v USA k těm průměrně až lépe vycvičeným, a to i co se týče střelby. Jak je ale vidět, výcvik a skutečné bojové umění včetně výslednosti použití zbraně jsou dvě různé věci.

-pl-
(Připraveno podle *Combat Tactics*, 2008.)

VE ŠVÝCARSKU PŘITUHLO

Švýcarsko patří – podobně jako Česká republika – k velké skupině evropských zemí s relativně liberálním zbrojním zákonodárstvím. V souvislosti s přístupem své země do schengenského prostoru však nyní Švýcaři museli toto zákonodárství uvést do souladu s požadavky EU a v některých směrech šli dokonce až nad ně.

Nový švýcarský zákon reguluje nejen výrobu, prodej, nošení a transport zbraní, ale nově i jejich držení. Do režimu zákona se tak jako zakázané dostaly například motýlkové a vrhací nože i dýky, stejně jako elektrické paralyzéry. Nově považuje zákon za zbraně i vzduchovky s ústovou energií střely nad 7,5 J. Zbraněmi jsou i poplašnáky a airsoftové zbraně nebo zbraně na CO₂, pokud mají vzhled palných zbraní. A pokud mají vzhled palných zbraní, považuje zákon za zbraně též makety! Na nákup těchto zbraní však nepotřebujete povolení a jejich nabytí nemusíte nikde hlásit. Nesmíte je však nosit na veřejně přístupných místech. A o to zřejmě šlo.

Bez povolení mohou Švýcaři nadále nabývat jednoranové a vícehlavnové lovecké zbraně, jednoranové předovky a vybrané vojenské opakovací, určené k neslužebním a loveckým účelům. Povolení ale potřebujete na koupi pákových opakováček a pump, které zákon nepovažuje za lovecké zbraně, resp. chápe je jako nebezpečné.

Mezi zbraně, které je zakázáno nabývat a obchodovat s nimi, patří automatické zbraně všeho druhu. Nabývat a prodávat se nesmějí ani jejich samonabíjecí verze. Vyňaty z tohoto ustanovení jsou pouze švýcarské služební útočné pušky a jejich samonabíjecí verze, protože jak známo, v tamějším miličním systému národní obrany má každý záložník doma útočnou pušku včetně střeliva. Střelba ze zbraní střelících dávkou je zakázána, opět s výjimkou švýcarských útočných pušek.

Kdo nyní vlastní samonabíjecí verze zbraní střelících dávkou jiného než švýcarského původu, ten je má a nemusí je odevzdávat. Cizozemské zbraně střelící dávkou však musí občané do tří měsíců nahlásit, a pokud nedostanou výjimku, musí je prodat. Samonabíjecí verze cizozemských útočných pušek však občané nuceně prodávat nemusejí.

Pro nabývání zbraní platí, že prodávající musí být pro úřady identifikovatelný, i když se jedná o prodej či koupi mezi soukromníky a přes internet. Musí tedy zákazníkovi poskytnout kopii osobních dokladů. Prodej zbraní na výstavách a tržištích je nyní zakázán s výjimkou specializovaných burz. O každém nákupu zbraně se musí vyhotovit písemný záznam s údaji o zbraní i účastnících obchodní transakce. Záznam se musí uchovávat deset let a kopie se předává kantonálnímu úřadu.

Švýcarský státní příslušník nebo usazený cizinec (to je kategorie, kam rozhodně nespádají všichni cizinci žijící ve Švýcarsku) nově musí mít ke koupi určených zbraní povolení. To dosud potřebovali jen obchodníci se zbraněmi. Povolení potřebujete i k nabytí zbraní dědním. Podobně jako u nás se nyní musí v žádosti o povolení uvádět důvod, který však nesmí úřady vést k odmítnutí žádosti.

Nově je regulováno, kde se smí střilet, což je prý pro Švýcary jako tradičně střelecký národ velmi ponižující, byt' je tato úprava poměrně volná. Pro střelbu mimo střelnice se vyžaduje souhlas příslušného kantonálního úřadu.

Jako velice moudré se jeví ustanovení, které zakazuje nabývání, držení, nošení zbraní, jejich součástí a střeliva příslušníkům konkrétních, v zákoně vyjmenovaných států: Srbska, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Kosova, Černé Hory, Makedonie, Turecka, Srí Lanky, Alžírsko a Albánie. Navíc všichni cizinci bez rozdílu, s výjimkou cizinců v zemi usazených, mohou na jedno povolení k nabytí zbraně koupit jednu zbraň, zatímco Švýcaři tři.

J. TETŘEV

Sturmgewehr 90 je součástí výzbroje švýcarské armády, takže se na něj ani na jeho samonabíjecí verze zákaz nabývání zbraní střelících dávkou nevztahuje

Ta věc byla děsivá sama o sobě. Ale i načasování měla přízračné: první den nového roku 2004! Tam, kde televizní diváci nebo čtenáři novin čekali obvyklé silvestrovské a novoroční dozvuky – statistikou z přeplněných záchytek počínaje a analýzou projevu hlavy státu konče – se octla věc nepatřičná. Vražda! Vražda dítěte!!! A málokdo tušil, jak trpkého rozuzlení se veřejnost za dlouhých devět měsíců dočká

HRANICE mezi hrou – a vraždou

V Kmetiněvsi, malé obci na Kladensku, začala tragédie klíčit v novoročních večerních hodinách. Ztratila se třináctiletá Bára! Poslední, kdo s ní mluvil, byla kamarádka Petra ze sousedního Hospozína: „Bára byla nejhezčí holka z vesnice, s tou se bavil každý. Ten večer, prvního ledna, jsem ji navštívila, ona mě pak provázela kus cesty. Rozloučily jsme se na silnici, svítila tam lampa. Když Bára odcházel, ještě jsme na ni zavolala, že ji mám ráda, ona mi už neodpověděla. Měla jsem pocit, jako když zachroptěla. Nebyl to výkřik, ani volání o pomoc, já jsem si myslela, že ji už pořádně neslyším. Po pár vteřinách mě Bára prozvonila na mobilu... Jenom to cinklo, ale viděla jsem, že je to od Bary. Čas? 17:04:19... Já jsem se s Bárou scházela skoro každý den, to se obecně vědělo, že se takhle provázíme.“

1. novinový titulek: Bože, jaká stvůra to udělala?

S pátráním po Báře začali rodiče, ale bezvýsledně. Brzy jim pomáhali i ostatní obyvatelé z Kmetiněvsi. Vydali se směrem k bývalému nádraží, rojnice začínala zhruba u kolejí a končila na silnici. Pak někdo objevil na cestě kapky krve a kryt od mobilu. Rojnice změnila směr, teď šli muži od silnice přes pole k potoku Vraný... Posvit'te lúp, v potoce něco leží! Bylo to částečně obnažené dívčí tělo, byla to Bára...

Podle protokolu začlo policejní ohledání místa činu 2. ledna, třicet minut po druhé

hodinně ranní. Nejzajímavějšími stopami na silnici byla rukojeť nože se zlomenou čepelí, částí mobilního telefonu, reflexní pásek z bot, kapky krve, ale taky kaluž krve... Podle všeho tedy k primárnímu napadení došlo na silnici. Pachatel zaútočil na Báru ze zálohy a zasadil jí několik bodných ran – snaha oběti přivolat pomoc mobilem vyšla naprázdno. Zraněnou dívku pak odtáhl na bezpečnější místo k potoku, kde útok dokončil.

Bára neměla šanci přežít, 17 bodných a bodnořezných ran kombinoval vrah škrcením a rdoušením, což se spolu s vdechnutím zvratků do průdušek a tonutím podílelo na komplexu příčiny smrti. Motiv? Jednoznačně sexuální, o tom svědčila tupá poranění v oblasti genitálu a konečnicku. Jestliže si obyvatelé Kmetiněvsi a Hospozína přáli, aby pachatel tak odporného činu, nepochybně sadista každým coulem, pocházel „odjinud“, názory zasvěcených kriminalistů byly skeptičtější: Vraždil někdo místní, kdo znal zvyky obou dívek a v křoví u cesty čekal na chvíli, až zůstane Bára na silnici – cca 2 kilometry od svého domova – sama.

2. novinový titulek: Otevřete pořádně ústa, hledáme vraha!

Kriminalisté sestavili pracovní tým a obdivuhodně přesný časový snímek vraždy. Práci jim ulehčilo, že první den roku nezajížděl do Kmetiněvsi autobus ani vlak, vzhledem k svátku byl pohyb lidí výrazně omezen. I tak se jednalo o 1 200 svědků, včetně obyvatel okolních obcí, pejskařů, lidí na procházce.

Detektivové se zajímali též o pohřešované lidi, stejně tak o čerstvé sebevrahy. Stranou nenechali ani takovou „malíčkost“, zda si někdo cizí nenechává posílat do Kmetiněvsi poštu. Dobrá spolupráce s místní poštovní doručovatelkou dostala později punc absurdity: jednalo se o nic netušící matku místního školáka – a vraha!

Nakonec se kriminalistům podařilo stáhnout kritický úsek pohybu na silnici, kde zemřela Bára, na pouhé tři minuty... Ale ani tato zevrubná profesionální práce nevedla ke ztotožnění vraha, zřejmě se mu podařilo uniknout pozornosti všech. V té době prakticky nikdo nepochyboval, koho policie hledá, jak vypadá pravděpodobný vrahův psychoprofil: Mladý, ale dospělý muž, se značnou rozvinutou deviací sadismu.

Naštěstí měli kriminalisté k dispozici biologickou stopu. Dívka totiž pachatele škrábla a mikročástice vrahovy kůže zůstaly za jejími nehty. Rozjel se doslova maraton genetických analýz, nejdřív ale museli znalci vyloučit osoby z rodiny a Bářiny kamarády. Stále existovala možnost, že Bára někoho náhodně škrábla během hry a že zajištěný vzorek s vraždou vůbec nesouvisí.

První analýzy skončily negativně. Co dál? Je vůbec možné začít s plošným odběrem vzorků? Šlo to překvapivě snadno, lidé z Kmetiněvsi a Hospozína až tvrdošíjně chtěli, aby byl vrah odhalen. Podezřivá atmosféra, kdy sedíte s někým v hospodě a nevíte, zda právě on není vrah, nenapomáhala právě dobrému sousedskému ovzduší...

Počátkem dubna 2005 tak začal plošný

screening všech místních mužů nad patnáct let. A kde jinde na českém venkově – než v hospodě! **UZAVŘENÁ SPOLEČNOST. VSTUP POUZE PRO ZVANÉ!** stálo na ceduli u vchodu... Podrobit se jednoduchému a bezbolestnému bukálnímu stěru z ústní dutiny neodmítl nikdo vyzvaný, každý z mladíků i chlapů věděl, jakému podezření by se okamžitě vystavil.

3. novinový titulek:

Barborku zavraždilo dítě!

Uplynula řada měsíců, finanční i lidské kapacity policie prošly enormní zatěžkávací zkouškou – vše nadarmo. Půjďme pod patnáct let věku! Nulový výsledek... Půjďme s věkem ještě dolů? Názory zdaleka nebyly jednotné, ale konečné rozhodnutí znělo: Ano, půjďme pod čtrnáct! 3. srpna odevzdal svůj vzorek s pořadovým číslem 632 Bářin vrah, 7. září 2004 bylo známo jeho jméno. Šlo o třináctiletého kluka z Hospozína. Výsledek testu potvrdila opakovaná expertiza.

„V polovině prázdnin šli na stěry i mladí kluci jako já. Činu jsem litoval, ale přiznat jsem se nechtěl. Teď mi bylo jasné, že se všechno provalí. Pak už jsem jen čekal, kdy si

pro mě policajti přijdou... Stalo se tak 10. září. To jsem viděl naposledy mámu, byla nešťastná a brečela,“ vzpomínal malý vrah na okamžiky svého odhalení. „Nepočítal jsem s tím, že budete mít můj vzorek DNA. Proto jsem s Bárou nesouložil, myslel jsem si, že vzorek se dá vzít jen ze spermií, tak jsem neriskoval.“

1. ledna 2004 číhal na Báru od půl páté večer, schovaný za křovím, s připraveným nožem. Prý dívku nechtěl zabít, jenom nabodnout. Čas celého vraždění, od chvíle, kdy dívka poprvé bodl do srdeční krajiny, až po okamžik, kdy ji zatáhl do potoka a sám spadl do vody, odhadl na pět minut. Nepozorovaně se dostal až k domku své matky a prarodičů.

Máma kouřila na balkoně, nemohla vidět, že je celý mokrý, jen mu hodila klíče. Nejdřív šel do kotelny, kde spálil kalhoty a mikinu. V tom žádný problém nebyl, máma už dávno chtěla, aby staré kalhoty spálil. Do bytu přišel jenom ve slipech a v tričku, ale teď v zimě nechával promočené věci z klukovských her vždycky uschnout v kotelně...

„Když jsem se druhý den dozvěděla, co se stalo, tak jsem synovi říkala, že jsem ráda, že byl zavčasu doma. Taky jsem před ním říkala, že by toho vraha měli lidi zabít, aby platilo život za život. Syn k tomu něco dodal v sou-

hlasném smyslu. Jeho reakce byla normální, vůbec nic jsem na něm nepozorovala. Když o tom dávali nějakou zprávu v televizi a syn u toho byl, nijak to nekomentoval. Nikdy jsem na něm nepozorovala nějakou změnu, choval se tak jako vždycky,“ vypověděla zhroutená matka nezletilého vraha.

4. novinový titulek:

Vesničané panikaři. Tvrdí, že viděli obávaného vraha!

Pedopsychologické, pedopsychiatrické a sexuologické vyšetření včetně využití falometrie prokázalo u chlapce disharmo-

nický vývoj osobnosti s rysy nezdrženlivosti a anetičnosti, s poruchami chování na základě mozkové dysfunkce. Dále znalci zjistili poruchu sexuální preference sadistického okruhu (patologickou sexuální agresivitou).

Chlapec hovořil o svém činu bez emocí, slzy v očích měl ve chvíli, kdy vzpomínal na svou matku, nebo se vyjadřoval ke své budoucnosti. K pomníčku, který vystavěli na místě vraždy místní lidé z kytek, věnců, svíček a plyšových hraček (v modifikované podobě ho můžeme vidět dodnes), se byl podívat jen ve společnosti ostatních kluků: „Bylo mi blbě, nejtít tam s nimi. Tak jsem šel. Když jsem jí zapaloval svíčku, říkal jsem si, proč jsem to udělal.“

V odborných kruzích zazněl názor, že pokud by „zabíják ze školní lavice“ nebyl dopaden, spáchal by s vysokou pravděpodobností další podobnou vraždu. Některé aspekty jeho trestné činnosti a možnosti recidivy z něj teoreticky vytvářejí nebezpečnějšího pachatele, než jakým byl tzv. spartakiádní škrtič Jiří Straka... Snad nejvíc zvrácený se jeví průběh chlapcova novoročního odpoledne! Krátce po tom, co si hrál s dalšími dětmi u rybníka, zaskočil domů, vzal si nůž a šel číhat na svou oběť!

Od prvního okamžiku chlapcova zadržení bylo jasné, že jakýkoli trest odnětí svobody nepřipadá vzhledem k jeho věku v úvahu. Reč paragrafů byla završena 14. prosince, kdy podle ustanovení § 139a odstavce 2 trestního řádu s ohledem na znění ustanovení 11 odstavce 4 trestního řádu vyšetřovatel věc odložil. Pachatel putoval do speciálního výchovného ústavu do Boletic na Děčínsku, kde pobude minimálně do své plnoletosti, maximálně do navršení 19 let věku. Což se nakonec stalo, v lednu 2009 rozhodl soud, že mladíkův pobyt pod dozorem bude o rok prodloužen.

„Malému“ vrahovi zůstali už jen prarodiče, matčino zdraví nevydrželo nápor tragických událostí. Může se ale mladík vrátit domů? Například v lednu 2007 opět zavřily novinové titulky, když lidé z Kmetiněvske nabyli přesvědčení, že chlapec dostal na vánoční svátky propustku... Vedení Dětského domova v Boleticích to vyvracelo: „Žádnou propustku nikdy nedostal, ani neutekl. Navíc se fyzicky hodně změnil, ani by ho nepoznali.“ Chlapec sám ví, že by ho v bývalém bydlišti čekalo peklo. Lidé nezapomněli, ani neodpustili... „Chirurg by měl určitě práci,“ podotkl starosta.

Případ skončil? Opravdu?

Mlhou vzrušených dohadů zůstává navíc zahalen ten nejdramatičtější otázník: Přispěla medikamentózní léčba ke snížení sadistovy nebezpečnosti? Kdo zaručí, že bude brát léky i na svobodu? Ceníme si víc lidských práv vrahů a deviantů – nebo jejich potenciálních obětí?

Viktorín ŠULC
Foto
Václav ŠEBEK

V místě dívčina napadení zůstal dodnes pomníček. Květiny dávají lidé i na její hrob.

Společná fotografie kazachské, turkmenské a české delegace;

nuté asistence se v obou zemích odlišuje.

Moldavsko je na vrcholu žebříčku rozvojových zemí získávající rozvojovou pomoc od počátku nového milénia. To platí také pro oblast migrace. Moldavsko je jednou z osmi prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce

České republiky a během posledních let zde byla organizována série odborných školení migračního managementu.

Na druhé straně, Gruzie obdržela pozornost českého rozvojového programu později, a to v přímé souvislosti s migračními toky gruzínských občanů do nebo přes Českou republiku v letech 2001 a 2002. Kromě financování struktur pohraničních stráží z USA je pomoc Gruzii a oblastem jižního Kavkazu velmi odlišná a nepřetržitější. Nicméně nedávno tento region upoutal pozornost Evropské komise, a proto by dlouhodobá asistence mohla pomoci vyřešit některé zásadní problémy, se kterými se země potýká (obrovská emigrace, nedostatečné struktury k ochraně obyvatelstva před zranitelností vůči pracovní migraci, proměnlivé struktury migračního managementu apod.). Přestože míra asistence poskytovaná oběma zemím mírně stoupá, stále existuje řada oblastí, ve kterých může česká zkušenost představovat velkou pomoc. Zkušenosti získané v ČR jsou zemím bývalého Sovětského bloku mnohem bližší a Češi se mohou podělit o své ověřené postupy, stejně jako o chyby a omyly, kterých se dopustili v přechodném období. Podobně jako západoevropské země poskytly České republice své zkušenosti a pomoc po jejím vzniku v r. 1992, ČR nyní pocítuje závazek poskytnout podobnou pomoc zemím v přechodném období, které ji potřebují. Navrhované aktivity projektu vycházejí z výměny zkušeností a z průzkumu potřeb, kterým se zabývaly mise IOM Tbilisi a IOM Kišiněv ve spolupráci s místními odborníky. Výměna zkušeností a školení školitelů vychází z českých možností v migračním managementu, které mohou být nabídnuty také gruzínským a moldavským odborníkům.

Další důležitou destinací z pohledu migrace je pro Českou republiku Střední Asie. Je to velmi důležitý region na strategicky důležitém průniku dvou kontinentů. Střední Asie už po století tradičně spojuje Evropu a Asii. Od nabytí nezávislosti zažily státy Střední Asie, Kazachstán, Republika Kyrgyzstán, Tádžikistán, Turkmenistán a Uzbekistán výrazný vývoj v politické a ekonomické transformaci. Získaly státní suverenitu, zajistily multietnické porozumění a mezináboženskou komunikaci. Připojením k Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) přebraly hodnoty, standardy a závazky této organizace. Podepsáním Deklarace tisíciletí OSN si stano-

Naše zkušenosti POMÁHAJÍ BUDOVAT ZÁKLADY HRANIČNÍHO MANAGEMENTU

„Ve dnech 6. až 10. října 2008 a 3.–7. listopadu 2008 se uskutečnily ve spolupráci s Mezinárodní organizací pro migraci (IOM) a Vyšší a Střední policejní školou Ministerstva vnitra v Holešově dva semináře s mezinárodní účastí.“

Takto zněla oficiální zpráva na intranetových stránkách Vyšší a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově. Za takto krátkou upoutávkou se skrývaly měsíce mravenčí práce a příprav několika týmů z různých institucí a z několika zemí, které vedly ke společnému výsledku. Tím výsledkem bylo uspořádání dvou seminářů s mezinárodní účastí.

Projekty byly koncipovány pro potřeby pěti zemí. Jednalo se o „Projekt na podporu migračního managementu ve střední Asii – 2008“ týkající se Kazachstánu, Republiky Kyrgyzstán, a Tádžikistán a „Projekt na podporu migračního managementu v Gruzii a Moldavsku – 2008“. Garantem těchto projektů bylo Ministerstvo vnitra České republiky a Odbor mezinárodní policejní spolupráce (OAMP). Realizátorem projektů se stala Mezinárodní organizace pro migraci v České republice (IOM ČR) společně s Vyšší a Střední policejní školou Ministerstva vnitra v Holešově. Jaké byly cíle projektů?

● **Kvalifikovat migrační management a struktury pohraniční stráže v Kyrgyzstánu, Kazachstánu a Tádžikistán pro**

střednictvím výměny zkušeností, školení školitelů a poskytnutí školicích materiálů.

● **Zlepšit spolupráci mezi vzdělávacími zařízeními pohraniční stráže těchto zemí v České republice.**

● **Podpořit rozvoj struktur migračního managementu a pohraničních stráží v Gruzii a Moldavsku prostřednictvím výměny zkušeností, školení školitelů, poskytnutí technického vybavení a spolupráce ustanovené mezi vzdělávacími středisky pohraničních stráží.**

Abychom pochopili důležitost těchto projektů, je potřeba si připomenout některá fakta z novodobé historie související s výše zmínovanými zeměmi.

Během několika posledních let se Gruzie a Moldavsko staly dvěma nejdůležitějšími zeměmi v oblasti české rozvojové pomoci na poli migrace. Své aktivity započala Česká republika v Gruzii v roce 2003 a v Moldavsku již v roce 2001. Rozvojové projekty se v obou těchto zemích od počátku soustředily na zvyšování kapacity relevantních struktur migračního managementu v rozličných oblastech, a to hlavně kompetencích migračních organizačních struktur, migrační legislativy, pohraniční stráže, boje s nelegální migrací a umožnění imigrace, otevření trhu a dále otázek spojených s pracovní migrací atd. Za asistence misí IOM (Mezinárodní organizace pro migraci) v Tbilisi a Kišiněv se projekty České republiky vždy zaměřovaly na nejvíce potřebné oblasti. České projekty v minulých letech tak pružně reagovaly na současnou situaci v obou zemích. Mise IOM v obou zemích podrobně monitorovaly situaci v různých migračních sférách a pečlivě zajistily, aby se žádné projekty neduplikovaly. Rozsah posky-

vily ambiciózní cíle (Evropa a Střední Asie: Strategie pro nové partnerství). Po získání nezávislosti čelily tyto bývalé sovětské republiky Střední Asie problémům s novými hranicemi a jejich ochranou, především v případě hranic s Čínou, Afghánistánem a Íránem. Například v Tádžikistánu byla ochrana státních hranic dříve zajišťována pouze ruskými pohraničními jednotkami a také další nové nezávislé státy si musely teprve před nedávnem zřídit vlastní kapacity pohraničního managementu. Tyto kapacity jsou v tomto regionu obzvláště důležité z důvodu vysoké přeshraniční kriminality, včetně pašeráctví drog, nezákonného obchodování se zbraněmi a s lidmi. Bylo odhadnuto, že na cestě na ruský a evropský trh je přibližně 20 % afghánského opia přepravováno přes Střední Asii. Moderní metody pohraničního managementu jsou stejně tak důležité k usnadnění obchodu a tranzitu v regionu složeném z vnitrozemských států. Ekonomické podmínky zůstávají ve Střední Evropě stále složité pro mnoho skupin populace a lidé potřebují mít možnost se volně pohybovat, aby si mohli hledat práci v zahraničí nebo se dostat k zahraničnímu zboží s nejnižší cenou. Region je stále cílem kriminálních živlů, profesionálních obchodníků a pašeráků lidí, pašeráků drog a dalších. Z protiteroristického pohledu je známé, že je tento region vhodně geograficky umístěn z hlediska pohodlného přístupu, včetně sousedních zemí a regionů, které jsou známy jako oblasti tranzitu pro osoby s vysokým stupněm nebezpečnosti. Posílení klíčových oblastí migračního managementu, především pohraničního managementu, zlepšení cestovních dokumentů a systému jejich vydávání, také vylepšení kapacity vyšetřování mezinárodních zločinů v migračním sektoru jsou klíčovými elementy při omezení mobility teroristů a mezinárodních zločinců zapletených do dalších vážných zločinů.

Určitě se ptáte, jaká témata se na seminářích rozebírala? Nebo jinak, co může těmto zemím nabídnout Česká republika v oblasti hraničního managementu? Všichni přece víme, že od loňského roku jsme součástí schengenského prostoru, a to ještě jako země, která kromě mezinárodních letišť nemá vnější hranice. Je potřeba si připomenout, že Vyšší a Střední policejní škola Ministerstva vnitra Holešov má dlouholeté a v rámci policejních škol jedinečné postavení ve specializované přípravě policistů cizinecké služby a donedávna i pohraniční policie. Semináře byly zaměřeny dle požadavků zúčastněných zemí. Jednalo se o tato témata:

- Kontrola a ochrana státní hranice
- Inspekce a profilace dokumentů
- Profilace a portrétní identifikace
- Pohraniční kontrola, boj proti nelegální migraci

Odborný výklad a lektory za Českou republiku garantovalo předmetové oddělení Služby cizinecké policie Vyšší a Střední policejní školy MV v Holešově pod vedením pana plk. Mgr. Ivana Foitla vedoucího předmetového oddělení v úzké spolupráci s oddělením dokladů Oblastního ředitelství Služby cizinecké policie v Praze pod vedením pana plk. Mgr. Huberta Langa a jeho týmu expertů.

Cílovou skupinou byli čtyři zástupci z Moldávie a Gruzie, čtyři zástupci Kyrgyzstánu a tři zástupci Kazachstánu. Jednalo se o pracovníky ředitelství pasů a víz MV, zástupce pohraniční stráže a orgánu těchto zemí. Dále členy konzulárních oddělení těchto zemí a zástupce IOM z uvedených zemí.

Začátkem prosince se předmetové oddělení cizinecké policie ve spolupráci s IOM Praha dále podílelo na školení nejvyšších představitelů Jordánska. Školení se zúčastnili představitelé z několika ministerstev. Jednalo se o jednodenní školení v problematice cestovních dokladů, které opět zaštiťovalo naše oddělení.

Závěrem dovolte malé zamyšlení. Chtěl bych říci, že nutnost spolupráce na mezinárodní úrovni je zvláště v dnešní době velmi důležitá, a to na úrovni všech služeb Policie České republiky. Důvod je nám všem znám. Vstupem do schengenského prostoru zákonitě došlo k situaci, kdy narostl a bude dále narůstat příliv migrantů, a to hlavně ze zemí bývalého Sovětského bloku a také z asijských zemí, jako je Čína, Vietnam a další. To vyžaduje reorganizaci práce nejenom cizinecké policie, ale i dalších složek Policie České republiky. Dávno je pryč doba, kdy se s cizinci pracovalo jen na úrovni specializovaných útvarů a složek policie. Je potřeba dále odbor-

alizovaných složek cizinecké policie, kdy nám specialisté této služby odcházejí do civilního sektoru nebo k jiným složkám policie. Není se jim co divit, když perspektiva u této složky je momentálně velmi špatná. Je třeba si uvědomit, kolik úsilí a peněz se investovalo od devadesátých let do vzdělávání a specializace této složky. No a nyní, když se nám to povedlo a máme specialisty na evropské úrovni, na které můžeme být právem hrdí, tak je necháme odejít? Paradoxní na tom je, že je to přesně opačný trend než u našich schengenských partnerů a u jejich policejních a pohraničních sborů. Hlavní náplní práce cizinecké policie po stažení z vnitřních hranic by přece měla být především pobytová kontrola cizinců ve vnitrozemí. Dnes už pozorujeme, jak v celé Evropě a tedy i u nás slíjí migrační vlny. Proto je zcela žádoucí, že tato činnost bude do budoucna jedna z nejdůležitějších ve vztahu k cizincům a musí jí vykonávat specializovaná složka, jakou cizinecká policie bezesporu je.

Jsem policista sloužící patnáct let. I po této

Společné zaměstnání na mezinárodním letišti Brno – Tuřany – ukázky vybavení pyrotechniků a výzbroje policistů sloužících na tomto letišti.

Prohlídka učebny integrované výuky SCP jordánskou delegací.

ně vzdělávat policisty v oblastech, ve kterých nemají doposud žádné odborné znalosti. Je to například problematika multikulturního vzdělávání, které není doposud součástí koncepce policejního vzdělávání. Problematika cizinců, jejich kulturních, společenských a jiných zvyklostí patří v současné době k základním znalostem, které se dnes vyučují na středních a hlavně vysokých školách. Proto i policista jako odborník a profesionál by tyto znalosti měl mít. Policisté se po vstupu do Evropského společenství a schengenského prostoru denně setkávají s příslušníky jiných národů a kultur, proto jim tyto znalosti mohou jejich náročnou práci a komunikaci s cizinci značně usnadnit.

O to více mne znepokojuje situace u speci-

době jsem stále optimista, věřím této firmě a jako pedagog bych chtěl u této organizace setrvat a nadále předávat své zkušenosti a znalosti nově nastupujícím policistům. Věřím, že se situace u všech složek policie postupně uklidní a zkušení policisté přestanou od této firmy odcházet a budou své bohaté zkušenosti předávat novým kolegům. Práce u Policie České republiky je náročná, zodpovědná a velmi specifická, ale co mně osobně naplňuje nejvíce, je její smysluplnost. Věřím, že to podobně vidí i nejvyšší policejní management a udělá všechno pro to, aby

toto povolání bylo i do budoucna perspektivní a zajímavé.

Při mém manažerském vzdělávání nám vždy opakovali v souvislosti s firemní kulturou „Važte si svých lidí!“ Jestli má policie do budoucna fungovat, musí stavět na svých zaměstnancích a na jejich profesionalitě. Proto si vážme svých lidí a pokud si jich vážít budeme, budou i oni dělat všechno pro blaho této firmy. Bude-li tomu tak, věřím, že i logo „Pomáhat a chránit“ nebude pro většinu policistů jenom prázdnou frázi, ale stane se pro ně naopak novou vizí do budoucna.

kpt. Mgr. Alexander STAMBOLIDIS
vrchní komisař

NAŠLI JSME PRO VÁS NA INTERNETU

15

Starší kolegové si jistě vzpomenou na heslo, které bývalo nezbytnou součástí výzdoby školních tříd – „UČIT SE, UČIT SE, UČIT SE!“ Žáci pochopitelně takové nabádání nebrali moc vážně a pevně věřili, že otravné učení pro ně skončí s posledním školním zvoněním. Už brzy však poznali, jak naivní byly jejich mladické představy. „Kdo chvíli stál, již stojí opodál“ – tento prorocký verš Jana Nerudy z konce 19. století dnes platí ještě mnohem více než dřív. Ať se nám to líbí, nebo ne, vývoj se řítí kupředu stále rychleji a nám nezbyvá než se snažit udržet s ním (aspoň částečně) krok. Prakticky denně se musíme přiučit něčemu novému.

Všimli jste si, jak se v posledních letech změnil například způsob našeho slovního a písemného vyjadřování? Do našeho slovníku dravě vtrhla především angličtina a její nejrůznější zkomoleniny. Například vývoj elektroniky a informačních technologií pádí kupředu tak rychle, že v češtině vhodné pojmy prostě neexistují. Používání anglických termínů je v tomto případě pochopitelné a praktické.

V mnoha případech se však setkáváme s naprosto nepochopitelným nahrazováním

českých termínů jejich anglickými protějšky. Korunu takovému jednání nasazuje počestování anglických výrazů a zkratk, k němuž se přidává i zkomolená výslovnost. Pro konkrétní příklady nemusíme chodit daleko.

Zaměstnavatel nám neposkytuje výhody a odměny, ale **benefity**. Nadřazený už nehodnotí výsledek naší práce, ale provádí **evaluaci**. Nezajímají ho naše schopnosti a dovednosti, ale **kompetence** k té či oné činnosti. Už spolu nemluvíme, ale **komunikujeme**, své návrhy a nápady kolegům nevysvětlujeme, ale musíme je správně **odkomunikovat**. Znamenitým kurzem angličtiny jsou také nabídky zaměstnání v inzerátech, kde se to jen hemží **Account**, **Sales** či **Marketing managery**. V dnešní těžké době se dobře uplatní i nějaký ten **Rizikomanager** a **Secondary Unit Team Leader**. Ve společnosti září pouze **celebrity** a ví aj pí (tj. **VIP**), protože hovořit o nich jako o významných osobnostech by nebylo dostatečně **cool** a **in**. Třeba by se ukázalo, že až tak významné nejsou...

Naše rodná řeč však dostává na frak i pouhou nezalostí. Čeština nepatří k nejněsnějším jazykům, platí v ní spousta pravidel a výjimek a dopustit se gramatické nebo stylistické chyby je proto docela snadné. Jedno přísloví říká: „Není hanbou upadnout, ale zůstat ležet“ a platí to i pro chybování v řeči a hlavně v psaných dokumentech. Ať už jde o milostné psaníčko, policejní protokol nebo žádost o sociální dávky. Naštěstí jsme připojeni k internetu a tam můžeme hledat účinnou pomoc.

Častým problémem je například správné skloňování osobního zájmena „já“: mne,

mě, mi, mně. Možná si ze školy pamatujete jednoduchou poučku, že stačí první osobu nahradit osobou druhou, která se skloňuje snadněji: tě = mě, tebe = mne, tobě = mně. Pokud tuto poučku náhodou neznáte, obraťte se na stránku:

prirucka.ujc.cas.cz, kterou provozuje instituce nejpovolanejší, Ústav pro jazyk český AV ČR. Na velmi jednoduché titulní stránce jsou dvě formulářová políčka. Zadáte do nich hledané slovo, tvar slova nebo pojem. Například máte pochybnosti, jestli napsat „zapoměl“, nebo „zapomněl“. Zadáte-li první variantu, objeví se hlášení, že takové slovo nebylo nalezeno, při zadání druhé varianty je jasné, že tato je správná. Podobně si můžete ověřit psaní mě a mně. Chcete-li se například poučit o zápisu číselných údajů, zadejte slovo „čísla“. Zobrazí se seznam, z něhož si vyberete příslušnou oblast (řadové číslovky, číselné výrazy, desetinná čísla, počítání předmětů apod.) Jinou možností vyhledávání je výběr ze seznamu: Pravopis, Tvarosloví, Skloňování, Větná skladba, Zkratky atd. Dalším pomocníkem je stránka **www.pravidla.cz** s databází 32 000 českých slov, seznamem zkratk, pomocí při psaní i a y, nebo háčku nad písmenem e. Uplatněte ji i při řešení dalších gramatických problémů.

S používáním cizích slov je vhodné zacházet opatrně. Pokud si nejste jisti jejich významem, raději se předem podívejte na stránku **slovník-cizich-slov.abz.cz** Hledané slovo prostě zadejte do formulářového políčka a počkejte na zobrazení výsledku. Velmi užitečným pomocníkem je také stránka **www.ptejteseknihovny.cz**, kterou zřídila a provozuje Národní knihovna v Praze. Nejde o klasičtější „odpověďnu“, ale na e-mailový dotaz dostanete od knihovníků kromě stručné odpovědi i krátký seznam knih, časopisů, příp. i webových stránek, vztahujících se k danému problému.

Na závěr ještě pár webových pozvánek k poznávání naší vlasti, tentokrát z okolí východomoravského Zlína. V minulém roce oslavila 60 let své existence půvabná zoologická zahrada Lešná. Její areál je uspořádán tak, že během návštěvy podniknete cestu kolem světa a seznámíte se s typickými zástupci zvířat Afriky, Asie, Austrálie a Jižní Ameriky. Vše podstatné najdete na stránce **www.zoozlin.eu**. Pár kilometrů od Lešné se nad obcí Lukov vypíná romantická zřícenina stejnojmenného hradu. První písemná zmínka o něm pochází z roku 1332. Od roku 1983 probíhají na hradě konzervační i archeologické práce, jejich výsledkem je současná podoba. Podrobnosti jsou na stránkách

www.lukov.cz

Nedaleko od Zlína leží Vizovice, známé především výrobou znamenité valašské slivovice. Dominantou městečka je však areál barokního zámku, který je od roku 2001 národní kulturní památkou:

(**zamek-viz.hyperlink.cz**)

Budete-li mít cestu kolem, doporučujeme kromě návštěvy zámeckých expozic i exkurzi v líkérce Jelínek a vycházku do nedařlých Vizovických vrchů.

Jaroslav KUSALA

LOŇSKÝ ROK BYL NA SEVERU VE ZNAMENÍ VIETNAMSKÉ AKTIVITY: Jaký bude ten letošní?

Cizinecká policie na severu nedělá rozdíl mezi Vietnamcem na tržnici a Ukrajincem v honosném hotelu. Měří každému stejným metrem. Z pohledu nežádoucích aktivit se však prosadili v loňském roce především Asiaté. Nové schengenské podmínky odvály zástupy německých turistů do teplých krajín a velké tržnice v blízkosti bývalých hraničních přechodů Vejprty, Hora sv. Šebestiána, Moldava, Cínovec, Hřensko, Varnsdorf, Dolní Poustevna a Rožany stagnují. Houževnatí prodejci však nechtějí odjet domů a hledají náhradní zdroje podnikání. Rotují po celé republice, navazují nové kontakty, oslovují latentní společenství. Velká část stále myslí na podnikání v SRN, proto riskují výjezd bez příslušného víza a zpět jsou vraceni policejní eskortou v rámci readmisní dohody. V loňském roce bylo vráceno zpět do ČR na základě mezinárodní dohody 669 cizinců. Vietnamci se podíleli na této statistice 40 %. Dne 12. ledna 2009 byl realizován na ICP Rumburk případ klasického převaděčství, kdy pobytový Vietnamec za úplatu převážel do SRN 4 soukmenovce bez cestovních pasů a víz. Cílem byl Berlín. Hranice je volná a přímo provokuje podnikavé cizince. Celní ofenziva rozbila prodej plagiátů na tržnici ve Hřensku, neodradila však další skupiny cizinců od prodeje cigaret s falešnými kolky. Policisté ICP Ústí nad Labem a ICP Chomutov v závěru roku řešili hned 6 případů, kdy šikovní Vietnamci zásobovali tržnici v Petrovicích a ve Vejprtech falešnými kolky. Nutno dodat, že se jednalo o nepovedené napodobeniny a policejní specialisté neměli moc práce s dokazováním. Když byly realizovány první případy pěstování konopí cizinci na našem území, nikdo nepředpokládal, že pracovitými zahradníky budou zase Vietnamci. Cizinecká policie na Chomutovsku v součinnosti se specialisty okresu zlikvidovala

ve druhé polovině roku 2008 tři velké pěstírny marihuany, kde hlavní slovo měli Vietnamci. Pod záminkou opravy domu v poklidné vesnici během krátké doby dokázali založit profesionální plantáž, kde stovky brčálové zelených rostlin s nezaměnitelnou vůní čekaly na sklizeň. Poslední případ se udál koncem srpna

POMÁHAT A CHRÁNIT V PRAXI CIZINECKÉ POLICIE!

Ne každý by se zachoval stejně. Venku pěkný mráz a psodvodi dostali minimální informace. Možná, že chybělo několik málo minut a lokální pátrání přerostlo v záchrannou akci.

Vždycky je z čeho brát. Pokud vás osloví první příběh v roce 2009, jste na správné straně.

Poděkování patří psodvodům ze Sněžníku. Policisté Zechel a Salaba začali ten letošní rok skutečně velmi dobře. Dne 7. 1. 2009 byl mráz na kopcích skutečně štíplavý a sněhová nadílka lákala k zimním radovánkám. Především běžkaři vytáhli své nářadí a vyrazili do terénu. Schengenské podmínky jsou pro milovníky zimních sportů mimořádně příznivé a každý příslušník EU může vyzkoušet lyžařské stopy na území sousedního státu. Na Sněžníku je pohádková zima a tak z území SRN kolem 12.00 hod. vyráží do terénu padasátiletý muž, aby si vychutnal zasněženou přírodu a prověřil vlastní fyzický fond. Z Rossenthalu je to na hranici kousek a tak německý „sportovec“ srdnatě míří do lesního masivu v Čechách. Příjemné počasí se po hodině

2008 a byl plný nových informací. Zásoba speciálního hnojiva z Holandska, sazenice ve vatovaných jádrech, profesionálně zpracovaná elektroinstalace pro stovky zářičů a zářivek zavěšených nízko nad rostlinami, klid a pohoda vietnamských zahradníků. Daleko od našich hranic ve Vietnamu pěstují se stejnou trpělivostí rýži. V Čechách si našli jinou rostlinku, která vyžaduje rovněž každodenní péči. Cizinecká policie v roce 2008 v rámci mezinárodních projektů vyslala do Vietnamu své zástupce, aby na místě pomáhali na ZÚ. Náš specialista z libereckého regionu plných 6 měsíců pobýval v Hanoji a cenné poznatky předal na služební poradě ostatním kolegům.

mění a silnější vítr začíná muži bez pokrývky hlavy v silonových kalhotách značně komplikovat plány. Stále však přidává na tempo, aby stihl ještě za světla obrátku směrem na Ostrov.

V létě to je příjemná procházka, od hospůdky k hospodě. Po několika hodinách však turista začíná zmatkovat. Mráz jej nepříjemně popichuje (-17) a kolem 18.00 hod. ztrácí zcela orientaci a chodí stále dokola. V lese je ticho a tma. Muž neví, kde je. Nikoho na trase nepotkal a už ví, že přecenil své síly. Ještě, že existují mobily. Vytáčí omrzlou rukou číslo na policejní stanici někde v příhraničí a žádá německé kolegy o pomoc. Tady přestává legrace, pokud jej policejní hlas nenavede na cestu zpět, bude mít velké problémy. Policista BPOL SRN jako jediný vodičko zapisuje do protokolu informaci, že muž za běhu před chvílí minul ceduli s označením „Rossenthal/9km“ a je značně promrzlý.

Začíná součinnostní policejní akce. V 18.10 hod. dostává informaci s požadavkem o pomoc operační středisko Cizinecké policie v Ústí nad Labem. Operační důstojník kontaktuje ihned dvoučlennou psodvorskou hlídku na Sněžníku a určuje pravděpodobný úsek k propátrání. Po hodině prověrky okolí Ostrova hlídka samostatně vymezuje podle mapy nový prostor poblíž turistické stezky na Sněžníku. Dva služební psi cvičení k vyhledávání osob volně pobíhají po lese a vracejí se zpět k policistům, aby převzali nové a nové pokyny. Čas utíká a podchlazený muž ve tmě tápe a místy volá o pomoc. Kolem 20. hodiny uslyší štěkot psa a následně i povely psodvoda „Bene hledej, revír“. Tuto větu si bude turista ještě dlouho pamatovat. Mokřý huňatý vlčák Ben radostně vyštěkává určený cíl a oba policisté vědí, že akce končí úspěšně. Na bývalém hraničním přechodu v Petrovicích je prochládlý, ale nesmírně šťastný lyžař předáván kolem 20.30 hod. německým kolegům. Horká čokoláda chutná jako pohádkový nápoj. Bez nadsázky. Cizinečtí policisté mu zachránili život.

Stránku připravil
Miroslav VLACH

Policejní obvod Praha II je všechno jenom ne krcálek: zhruba počítáno, asi 110 kilometrů čtverečních. A ze známých čtvrtí se do něj vejdu Vinohrady, kus Nuslí, Vyšehrad a kus Nového Města. Smíchov, Košíře, Radlice, Motol, Stodůlky, Barrandov, Zličín – a ovšem taky Lahovice, obě Chuchle, Radotín... Stačí? Policistům nepochybně. Každopádně to mají v rajonu pestré: od luxusní zástavby Vinohrad až po takřka vesnické osídlení na konci Radotína. A práce? nad hlavu! Ale v tom ohledu si v Praze nevyberete. Radosti velkoměsta, anebo spíše strasti.

Od Vinohrad pod Cukrák

Když obvod „římská dvojka“ před pěti lety sloučením vznikl, sestěhovala se dosavadní dvě ředitelství do jediné budovy na okraj Královských Vinohrad, do čtyřpatrového velkého roháku na křižovatce ulic Rumunské a Sokolské. (Sokolská, poznámka pro nepražáky, je součástí severojižní magistrály, což znamená, že se tu nedají otevřít okna ani v noci, natož ve dne. Potíže jsou i s parkováním a taky s náhlými výjezdy, pražští řidiči jen neradi pouštějí hlídkové vozy před sebe, i když blikají a houkají jako o život.)

Zástupce ředitelky obvodního ředitelství P ČR plukovník Mgr. Jan Koníř má v referátu obvodní Správu kriminální služby a vyšetřování, sám na kriminálce léta odsloužil, ale hodně toho ví i o problematice celého obvodu.

„Sloužíme na Královských Vinohradech, v klasické měšťanské zástavbě, i ve vsích pod Cukrákem, kde už je opravdu venkov,“ vysvětluje. „Takže to nemáme fádni, škála problémů a trestných činů je široká jak trestní zákoník sám. Každé místní oddělení má svoje specifika, pramenící z místa, a zároveň pro ně platí spousta společných hledisek. Protože pořád je to Praha. Velkoměsto a město hlavní.“

Výše zmíněnou úctyhodnou rozlohu si

mezi sebe dělí osm místních oddělení: Nové Město, jež sídlí ve Vyšehradské, Vinohrady našlo prostory v Šafaříkově, Smíchov Na Bělidle, Košíře v Běhounkově, Stodůlky v ulici Mukařovského, Barrandov ve Verichově, Radotín v ulici Výpadové a Zličín ve Strojírenské. K tomu navíc připočteme dvě zvláštnosti, jež jinde nemají, dvě oddělení železniční policie. Jedno sídlí na Wilsonově nádraží, druhé na Smíchovském. Dále v obvodě mají dvě oddělení hlídkové služby, jejichž osazenstvo vedle vlastních úkolů vypomáhá na místních odděleních, pokud tam poklesne stav policistů schopných služby. Nu, a pak jsou tu samozřejmě Služba kriminální policie a vyšetřování a dopravní inspektorát.

Název smíchovské ulice Na Bělidle ní hezky starosvětsky, něku-li venkovsky, ale bejvávalo. Kdysi se určitě na břehu stříbro-pěnné Vltavy prádélko bělivalo, stejný název mimochodem nese i dům č. p. 755, ale dneska? Ulice Na Bělidle je nešíroká a 420 metrů dlouhá spojnice mezi rušnou Nádražní a ještě rušnějším Horním nábrežím, souběžná se stísněnou a dopravou přetékající Lidickou a křižující Zborovskou, již se valí auta směřující na Barrandov, Dobříš, Píbram, Písek,

Srdce Smíchova bije pořád u Anděla, ale je to trochu jiné město než ještě před dvaceti lety

Strakonice – tři proudy od rána do noci. Občas to někdo zkusí mimo přechod, ale to jsou prý sebevrazi. (Jakkoli zní název Na Bělidle hezky starosvětsky, není původní: zpočátku, v letech 1860–80 se jmenovala Přívozní, vedla totiž k jednomu z vltavských přívozů. Pak se na šedesát roků stala ulicí Komenského. Až když přišli nacisté, přejmenovali ji na Brokoffovu: podle slavného barokního sochaře. Po válce ji Češi vrátili Komenskému, avšak jen na dva roky. Co tehdy provedl, bůh suď. Ale od roku 1948 je tu Na Bělidle.

V nenápadném domě, kde je dnes místní policejní oddělení, bývaly prý kdysi Sběrné suroviny a úměrně tomu vyhlížel zevnitř i zvenčí. Koncem let devadesátých ho koupila policie, když musela vyklidit své dosavadní smíchovské sídlo. Náležitě ho zvelebila, ale než si stačili občané zvyknout, kam se teď za policisty chodí, přišel srpen 2002 a Vltava vzala Prahu útokem. V přízemí domu, který stojí vlastně pod dnešním terémem, dosahovala hladina do výše dvou metrů a dvaceti centimetrů. Co se nevyneslo do patra, voda zničila.

Zástupce obvodní
policijní ředitelky plukovník
Mgr. Jan Konří

Vedoucí oddělení Na Bělidle
nadporučík Bc. Petr Štandera
se svou zástupkyní
npor. Bc. Václavou Kuncovou

Když rozbourené vlny opadly, začalo se s rekonstrukcí znovu a oddělení mělo štěstí, neboť tehdy se právě z projektů PHARE a EFQM pro policii leccos dalo získat, a už tehdy se tady zřídila u vchodu pro návštěvníky recepce. Dneska už to začíná v rámci projektu P 1000 být na větších odděleních skoro samozřejmost, ale tohle byla jedna z prvních vln. Trochu jiná než dnešní, ale chytré vymyšlená a pěkná – a hlavně vpravdě funkční.

Smíchovský obvod zahrnuje skoro celé území Smíchova, jen kousek kolem Plzeňské připadá kolegům z Košf. Území není velké, zhruba pět kilometrů čtverečních, venkovské rajony (i některé z pražských) bývají podstatně rozlehlější, ale nutno zdůraznit, kolik žije na té ploše lidí: podle posledních sčítacích údajů 33 827 stálých obyvatel. K tomu ale musíme přičíst další tisíce či spíše desetitisíce, co sem denně zajíždějí za nákupy, do práce, za kulturou... Je tu nádraží vlakové i autobusové, metro, četné linky tramvají a autobusů, silniční tunely. Dopravní ruch se od rána do pozdního večera nezastaví, v noci snad leda trochu prořídne. Ale toť vše.

K čemuž má smíchovský policijní šéf nadporučík Petr Štandera na povel – tabulkově! – pětadesát policistů, sebe, dva zástupce a čtyři civily: dvě sekretářky a dvě recepční. Do plného stavu policistů mu přitom v současné době chybějí jen čtyři lidé, což je na Prahu přenáramně příznivá situace. Jinde jsou na tom o dost hůř. Nicméně faktem taky je, že čtvrt' Smíchov se vyznačuje mimořádně velkým nápadem trestné činnosti i přestupků: policisté Na Bělidle se honosí nezavidlivou skutečností, že mezi pražskými místními odděleními jsou nejzatíženější. A tím pádem i celorepublikově... (Druhé oddělení v pořadí, z Prahy I, mělo loni o 700 zaevidovaných trestných činů méně.)

Zajímavé je, že noci i dny jsou zhruba stejně „úrodné“, stejně tak se neliší dny v týdnu, ani roční doby. Pořád stejný kolotoč lumpáren...

„Nejrůznější z našeho hlediska jsou ulice kolem Anděla, kam se soustřeďuje velký nápor lidí a tím pádem i maximální počet pachatelů. Devadesát procent trestných činů se odehraje tam. A je to klasika: kapsáři tuzemští i zahraniční, ale taky vykrádání aut, protože lidé jsou nepoučitelní a pořád ve vozech nechávají na očích spoustu cenných věcí...“

A pachatelé jsou rychlí, stačí jim pár vteřin. Z velkých nepřehledných podzemních parkingů, ale i ze smíchovských ulic se nezřídka ztrácejí i zaparkovaná auta. V centru Nový Smíchov dost pomohl nový kamero-

Tohle není nijak vzácná situace: zaparkovaná auta stále vábí zloděje jako magnet a policisté skoro denně dokumentují a vyšetřují další vloupání

Ale i o pár metrů výš, v prodejních podlažích, je žádoucí obezřetnost: tady totiž zase rády operují dovedné kapsářské tlupy

Nemylte se, i tohle zbořeníště může být pro někoho útulak na noc, ujist' ují nás členové hlídky nadpraporčík Jakub Novák a praporčík Ivan Skuták

vý systém, který tam mají a který bedlivě sleduje soukromá bezpečnostní agentura, od níž policie dost často přebírá lapené pachatele.

„Výraznou pomocí jsou nám i strážníci městské policie, kteří dohlížejí v centru Smíchova na veřejný pořádek velmi soustředěně, ale od jara do podzimu v informačním stánku taky radí turistům a starají se o pořádek v parkování,“ říká smíchovský vedoucí nadporučík Štandera.

Bezdomovci, metla hlavního města, přes den hřadují taky kolem metra na Andělu a snaží se vyžebrot co se dá, se soumrakem se stahují vypít své láhve do stinných zákoutí anebo pospat do zahrady Kinských, kde potom lekají pejskaře a milence. Ale vážně nebezpeční zatím nejsou, maximálně sami sobě. Druhý hlavní stan mají u stánků na autobusových nástupištích Na Knížecí, kde se ovšem bezdomovci prolínají s narkomany, kteří si sem chodí opatřovat dávku a pak se s ní klidí někam do ústraní, výš do kopců...

Co se technické výbavy oddělení týče, vedoucí si rozhodně nestěžuje: dnes má totiž jeho tým k dispozici čtyři auta, z toho dvě novoučké octavie v nových policejních barvách, na oddělení napočítáme dvaadvacet počítačů. Takže když někdo ze zdejších policistů potřebuje pracovat, nikdy nečeká. „Dokonce se na nás obracejí kolegové z venkova, když si tu chtějí udělat nějaké vyšetřovací úkony – a my jim ochotně půjčujeme kancelář i techniku, třeba na výsledky,“ říká nadporučík. „Je to samozřejmě kolegiální služba, jsme přece jedna policie...“

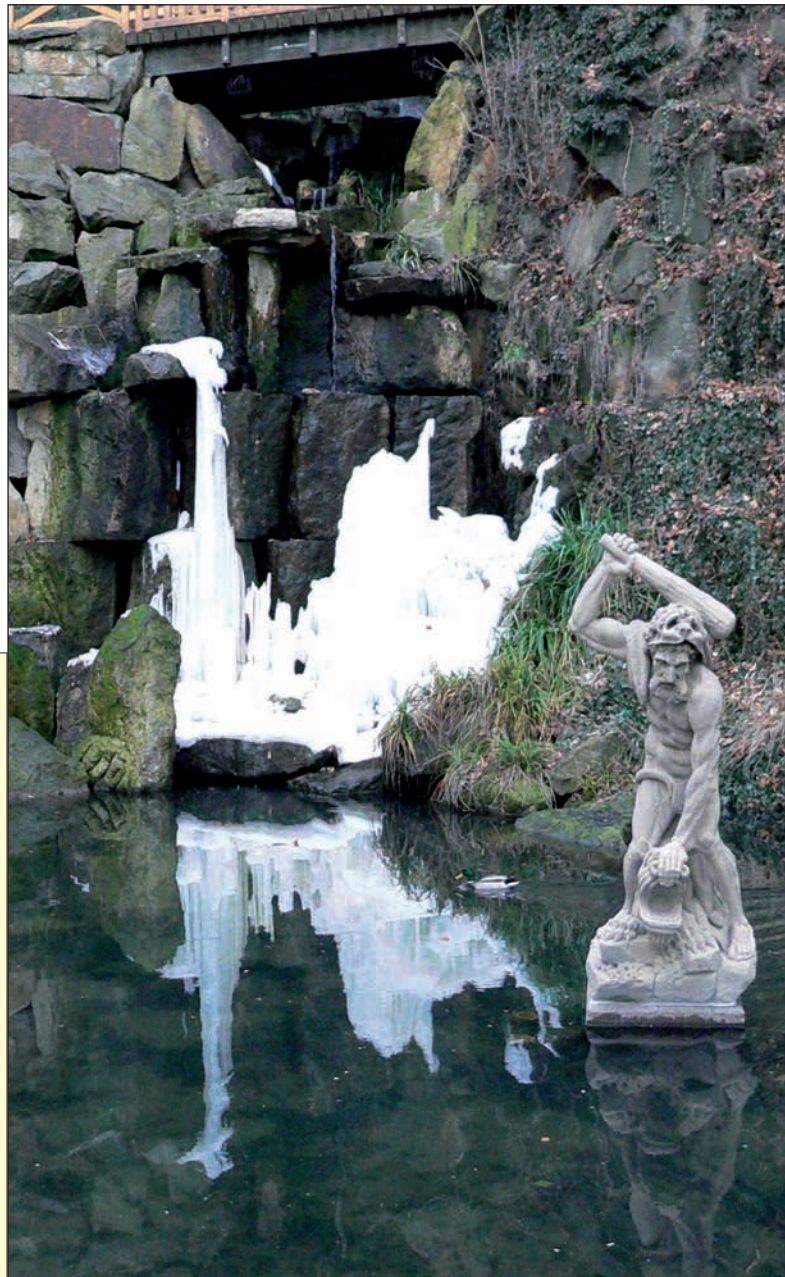
Jediná technická věc, která smíchovské policisty trápí, jsou problémy se spojením. Vysílačky Matra se neosvědčily, potíže s bateriemi jsou trvalé a neřešitelné, takže je tu užívají jen při velkých opatřeních a počítají s tím, že se taky jimi nemusí domluvit, ač budou stanice pár metrů od sebe. Ještě že každý policista má dneska mobil: soukromý, zajisté, služební tu nevedou. A mobilem se dovolá vždy: buď pár korun „investuje“, nebo prozvoní dozorcího a on mu pronto zavolá nazpátek. Funguje to, osvědčený systém: a nejen na Smíchově.

Zmínili jsme specifiku Prahy II, oddělení železniční policie. To smíchovské má život klidnější, tamní nádraží si pořád drží trochu

Takhle si pohrály se zahradní architekturou Kinského sadů mráz a voda

venkovský ráz, jezdí odtud a sem hlavně příměstské lokálky a z toho i ráz cestující veřejnosti, na níž by kapsář dvakrát nezbohatl. Ne, že to občas nějaký zoufalec nezkusí, ale na „Wilsonáku“ jim to sype podstatně jinak.

„Oddělení Wilsonovo nádraží žije už léta v příšerných podmínkách, teď sice v novém provizoriu, ale přece jen výrazně lepším než dřív. A toužebně čeká, až skončí rekonstrukce a dočká se práce v důstojném prostředí. Navíc si slibujeme, že v krásných prostorách se bude míň krást, na letišti v Ruzyni jsou taky jiné problémy než ukradené kufry a kabelky,“ usmívá se plukovník Koníř.

Nádražní zloději jsou zvláštní mobilní sorta a operuje mezi nimi hodně cizinců, někdy i ve dvojích či větších partičkách. Sto let stará metoda stále funguje – vyhlédnout si slibného pána či paní, počkat, až se usaláš v kupé a pak doufat, že si ještě skočí pro jedno točené s buřtkem anebo pro list paní a dívek, a pak šup – a jaká jsi byla, kabelko či kufříku? Ale dočkala se i moderní verze. Provozují ji solidní, elegantně odění páni středních let. Dáma se usadí, vybalí četbu či svačinu, leč v tom t'uk, t'uk, kdosi klepá na okénko. Dáma otevře, vykloní se, elegant na perónu se na cosi dotazuje, dáma vysvětluje...

A parták mezi chodbičkou tiše vklouzne do kupé a než debata přes okno vezme konec, kde je konec jemu? Navíc, akce je náramně vymyšlená: pokud okradený či okradená vůbec svou ztrátu zaznamená neprodleně, do odjezdu vlaku chybí pár minut: má vystoupit a běžet ji ohlásit? Nebo to nechat až do cílové stanice? Mnozí navíc zjistí, že jim něco chybí, teprve až budou příště tahat peněženku, a ona nebude na svém místě. A to může být o pár hodin a pár set kilometrů dál.

„Vyšetřování těchto krádeží patří k nejobtížnějším,“ přiznává plukovník Koníř, který sám odsloužil na kriminálce dlouhé roky. „U nás v Praze hlásí lidi krádeže, které se odehrály třeba v Ostravě nebo v Brně, a kolegové v Olomouci či Pšerově zase nabírají kauzy, které se staly tady na třetím nástupišti.“

Řešení je: hlídky na peronech i ve vlacích, uniforma odstraší, ale civil může uspět i fakticky. Chybí ovšem lidi, služba na železničních odděleních je zvláště nepopulární, zatímco celopražsky chybí policii zhruba pětina lidí, na Hlavním nádraží postrádají dvě...

Smíchov se rozrostl v devatenáctém století

Malebný dřevěný ruský kostelík pořád vábí pohledy turistů

První výslech: praporčík Václav Kala trpělivě naslouchá výmyslům lapeného sprejera

jako konglomerát fabrik a fabriček a levných činžáků a zůstával jím až na sklonek století dvacátého. Ač měl už dávno přes padesát tisíc obyvatel, teprve roku 1904 byl povýšen na město a samostatnost pozbyl až roku 1922, kdy se stal součástí Velké Prahy. V posledních dvaceti letech se ale změnil k nepoznání, z nevládné začouzené čtvrti (s výjimkou nábreží, to bylo vždycky měšťanský pyšné a výstavné) se stalo skutečné velkoměstské centrum, elegantní a moderní. A jako takové přitahuje obdobné lidi – a ti a jejich peněženky zase vábí zločince... Pro policii zdroj stálé pozornosti.

Ve smíchovských policejním týmu nechybějí uniformované ženy, přesně počítáno čtyři. Jedna z nich, nadporučík Bc. Václava Kuncová, to dokonce už dotáhla na zástupce vedoucího pro hlídkovou službu, další slouží jako dozorcí a dvě coby zpracovatelky. Vedou si dobře, jsou spolehlivé a drsní chlapi se vedle nich přece jen poněkud rozpomenou na společenské vychování.

„Do hlídkové služby bych je posílal

Dozorčí praporčík Emil Chott má během služby pořád plné ruce práce

nerad,“ přiznává šéf Štandera. „Některé situace mohou být ošemetné a dnes nikdy nevíte, kdy nevinný výjezd na oznámení může přerůst v hodně zlou potyčku, kde jde o holý život.“

Řeč, pochopitelně, přijde i na to, že Prahu dneska skoro výhradně střeží policisté, kteří z Prahy nepocházejí a nejsou v ní doma. Hodně je Ostraváků, kluků z Karviné, Frýdku-Místku, v poslední době přicházejí i mladí policisté od Zlína, Kroměříže, z Brna. Mnozí z nich během služby dál studují, bydlí na ubytovně, slouží na směny: dvě denní, dvě noční, pak čtyři dny volna. Jak jim „padne“, pověsí uniformu do skříně a traďá k rodině. S čistou hlavou!

„Udělají nejnutnější, radši trochu míň než o něco víc, policie pro ně představuje nouzové řešení obživy, budoucnost s ní nespojují. Budto časem odejdou sloužit domů, na Moravu, anebo vůbec do civilu,“ nevesele praví nadporučík. „Neznají se ani všichni navzájem, vidí jen ty, s nimž chodí do služby.“

Což je ovšem problém celopražský a nevidí ho jen na základních útvech. Zraje i na kriminálce, kam se chodilo nejdřív tak po čtyřech pěti poctivě odsloužených letech – když policista vykazoval talent! – a vlastně za odměnu. Dneska si šéfové z SKPV tipují nové lidi po základních útvech už po roce – a někteří z vyvolených se tomu ovšem brání, neboť dobře pochopili, že na kriminálce se slouží sedm dní v týdnu a od nevidím do nevidím. A místní oddělení je zkrátka přece jen pohodlnější.

„Stalo se nám, že se o službu na SKPV přišel ucházet sympatický mladý muž, vysokoškolák,“ vypráví plukovník Konfíř. „Mluvil zajímavě, kultivovaně, jevil skutečný zájem, říkal jsem si, ejhle, posíla. Tak jsme ho vzali na stáž. Za čtrnáct dní ohlásil, že ho to nebaví, že půjde vůbec z policie, protože hodlá jet do Anglie trhat jahody. Tak jsme pokývali hlavou, že dobře. A on nás konejšil, že až se tam naučí anglicky, třeba se vrátí a zkusí to u nás znovu.“

Ujistili jsme ho, že to jistě může, ale radši někde jinde.“

Kdy se řekne Smíchov, ozve se pivovar. A Pražané zavětrí a vzpomenu si na slavnosti, jež tam pořádají a jež bývaly pro zdejší policisty zdrojem obav a starostí.

„Zpočátku tam šlo víceméně jen o konzumaci laciného piva a stahovali se tam žízniyce z Prahy i okolí,“ vzpomíná nadporučík Štandera. „A když slavnost skončila, vyvalily se tisíce opilců do ulic, táhly k metru, hle-

dali otevřenou putyku, kde by mohli pokračovat, nebo chtěli metrem domů, a třebaže v ulicích byli všichni naše a desítky posil, zvládnout tu řeku nebylo v lidských silách. Ale už asi dva roky si to v pivovaru organizují jinak, mají nezanedbatelné vstupné, to je první filtr publika. A nabízejí bohatý zábavný program, nejen konzumaci. V areálu je početná ochranka a kdo ztratí zábrany, toho včas vyvedou. A jde to.

Blíží se desátá, ve smíchovských ulicích se jitra valí k polední a nadporučík Bc. Štandera z počítače ochotně vyjždí seznam případů, jež od půlnoci „obohatily“ záznamy zdejšího oddělení. Deset minut před třetí hodinou ranní zadržela ve zdejším rajonu hlídka Oddělení hlídkové služby za volantem řidiče bez řidičáku. Rychle se ukázalo, že doklad ani předložit nemohl, při nejlepší vůli: má totiž vysloven zákaz řízení. Což už je vážná věc, trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí...

Ve tři čtvrtě na čtyři dva mladíci u zadního vchodu stanice metra Anděl pilně spreji „zkrášlovali“ skleněné výplně dveří. Po zadržení se navíc ukázalo, v krvi oba měli 1,75 promile alkoholu: jaká to svornost!

Devětadvacet minut po osmé ranní přišla jistá paní s oznámením: exmanžel neplatí, což znamená zanedbání povinné výživy. Nedlouho po ní se dostavil poněkud ještě vratký pán s historkou hodnou zaznamenání. Z večera v pivnici Lidická uvážlivě požil čtyři desítky a zamířil do místa bydliště, cestou však zřejmě změnil názor a zaskočil ještě do pivnice Růže, kde setrval zhruba do páté ranní a požil tam blíže neurčený počet dalších piv a fernetů. Při odchodu se střetl s neznámým mužem a poprali se; na důvod sporu si nevzpomíná, byl totiž silně opilý. Když došel domů, shledal, že mu chybí peněženka, platební karty a asi patnáct stovek na hotovosti. Tak to přišel oznámit...

Pět minut před desátou zadrhní v místnosti stálé služby telefon: z podzemního parkoviště obchodního centra ohlašují vloupání do vozidla.

„Trochu jich tam ubylo, co mají lepší kamerový systém, ale auta pořád lákají,“ říká věčně nadporučík Štandera. „Akorát že už se tolik nekradou autorádia. Teď frčí navigace.“

Z rádia zní časový signál. Deset. Pátek, konec ledna.

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK

Znaky evropských měst

V noci z 13. na 14. února 1945 zaútočilo na město 805 bombardérů, převážně Lancasterů. Zasypaly zástavbu pumovou záplavou, bezmála z poloviny zápalnou. Protože vládlo pro atak nepříznivé počasí, nad cílem převažovala nízká oblačnost, následovala po třech hodinách druhá vlna bombardování a 311 letadel B-17 Flying Fortress se již třefovalo přesně. Na zemi propukla ohnivá bouře.

vysloužilo přirovnávání k toskánské Florencii.

Obzvláštním městským skvostem byl barokní protestantský svatostánek Frauenkirche („Kostel Naší Paní“), koncem 2. světové války rozmetaný apokalyptickým krokem vítězích mocností na jednotlivé stavební kostky – a po následujících 45 let,

šest metrů vysoká kupole zvaná die Steinerne Glocke (kamenný zvon). Jde o triumf techniky a inženýrství své doby srovnatelný snad pouze s Michelangelovým „zastřešením“ baziliky sv. Petra v Římě.

„Klobouk“ o hmotnosti 12 000 tun se tyčí ve výšce 40 metrů bez jakýchkoliv vnitřních podpěr nad výjimečně čtvercovým půdorysem kostelního celku. Škarohlídové nevěstili strhujícímu řešení a provedení „stropu“ velkou trvanlivost. Přesto kostel nezničili v roce 1760 ani 100 zásahů dělovými koulemi pruské armády během sedmileté války.

Přes 200 let dominovala církevní stavba Frauenkirche městskému panoramatu, jak to např. dokládají známá díla malíře Bellottoho řečeného Canaletto. A teprve hrůza vedená shůry ji srazila hlouběji než do kolen.

V roce 1989 se zrodila iniciativa na znovuzrození stavitelského klenotu. Podařilo se – z celosvětových zdrojů – shromáždit 180 milionů eur (5,4 miliardy korun) a po 13 letech náročného rekonstrukčního úsilí (na základě někdejších originálních plánů) byl exteriérově i interiérově obnovený chrám 30. října 2005 znovu protestantsky vysvěcen.

Jako anděl ze zbořeníště vzešlý

O den později dalších 210 amerických létajících pevností dokončilo „demonstrativní“ dílo zkázy. Bez jedné stovky celkově na čtyři tisíce tun bombového materiálu zničilo 34 kilometrů čtverečních zastavěné městské plochy. Podle závěrečné policejní zprávy z března 1945 se našlo 18 375 obětí – odhadu o celkovém počtu mrtvých ovšem kolísají od 25 do 35 tisíc. Kobercový pumový nálet zasáhl město plné civilních obyvatel, uprchlíků před frontou, zejména žen s dětmi, a nuceně nasazených zahraničních dělníků...

Hlavní město Sasko, jeden z vrcholů barokního stavitelství v Evropě skončil v troskách. Původně rybářská vesnice se přes sídlo kupců a markraběcího dvora historicky vyvinula (první písemná zmínka je z roku 1206) do lázeňské a královské rezidence. Polohou u řeky Elbe, na dohled Krušných a Lužických hor, i pro půvab řady architektonických památek (Albertinum, Zwinger, Semperoper, Hofkirche) si město

jako výrazné, možná až drsně šokující memento, válečný památník, ponechaný v „atomizovaném“ tvaru.

Stavba vyrostla za Fridricha Augusta II. v letech 1726 až 1743 podle návrhu městského architekta George Bähra, jednoho z největších mistrů německého baroka, a působivě zachytila nový ráz protestanství. Slavný tvůrce varhan Gottfried Silbermann do ní postavil třímanuálový, čtyřicetitřístový nástroj, který veřejnosti premiérově předvedl sám čaroděj barokní hudby Johann Sebastian Bach.

Nejobdivuhodnější na jedinečné budově je bezpochyby její neobvyklá, přes dvacet

Vlastně jako symbol smíření mezi bývalými válčícími stranami...

/ki/

Foto
Dana KUTÁLKOVÁ

Kresba
František DOUBEK

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. března 2009

Řešení z č. 1/2009 zní: město ARLES

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Věra Pojmanová, Havlíčkův Brod; Vlasta Kohútová, Tachov; Martin Černý, Praha.

Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Znaky evropských měst

Policista č. 3/2009

KUPON č. 3

**Návrat příslušníků
USCG ze zahranič-
ní mise**

US

Coast Guard

United States Coast Guard, ve zkratce USCG a v překladu Pobřežní stráž USA je unikátní policejní sbor, jehož postavení, organizace a úkoly těžko najdou ve světě obdobu.

Jeho tradice sahají do roku 1790, kdy tehdejší ministr financí Alexander Hamilton zřídil US Revenue Cutter Service jako námořní celní a daňovou službu, mimo jiné i s cílem boje proti pašerákům a tehdy už dožívajícím pirátům. Celní flotila se zakrátko rozrostla na deset lehce vyzbrojených malých plachetnic – kutrů, které tvořily vůbec první námořní ozbrojenou sílu USA.

Poslání a oprávnění

United States Coast Guard je součástí ozbrojených sil Spojených států, byť nejmenší. Ve skutečnosti to ale s jejím postavením není tak jednoduché. Především jde o to, že jako jediná může i v době míru aktivně působit na vlastním území USA. Není také podřízena ministerstvu obrany; od roku 2003 je podřízena ministerstvu vnitřní bezpečnosti, předtím spadala pod ministerstvo dopravy a jak už bylo řečeno, prapůvodně pod ministerstvo financí. Pouze při společném nasazení se operačně podřizuje velení US Navy (vojenského námořnictva) – a fakticky se zapojila a zapojuje do všech válek, které kdy Spojené státy vedly a vedou.

United States Coast Guard bývá charakterizována jako vojenská námořní multifunkční služba. Má sloužit veřejnosti stejně jako ochraně prostředí, v neposlední řadě pak i ekonomickým a bezpečnostním zájmům USA kdekoliv, kde může dojít k jejich ohrožení, ať už se jedná o mezinárodní vody či pobřežní pásmo USA, americké námořní přístavy nebo o vnitrozemské vodní cesty a přístavy.

Kromě podílu na „obraně amerického národa“ má při tom zejména zabráňovat úmrtím a dalším škodám v námořní dopravě, rybolovu a rekreační plavbě, chránit 95 000 mil dlouhé pobřeží Spojených států před ilegálním pronikáním cizích občanů, drog a kontrabandu na území USA a v obvodu své působnosti potlačovat porušování federálních zákonů včetně ilegálního rybolovu. V neposlední řadě má pečovat o bezpečnost a plynulost plavby, pomáhat v navigaci a zpřístupňovat vodní plochy k rekreačnímu využití.

Zvláštností je, že každý výkonný příslušník Pobřežní stráže má oprávnění policisty, i když některá z nich (například vstup se zbraní na palubu cizích nebo soukromých plavidel) smí uplatňovat pouze se svolením důstojníka nebo poddůstojníka. US Coast Guard je přitom v zásadě uniformovaná ozbrojená složka, její příslušníci neslouží v civilu. Do roku 1972 nosila stejné uniformy jako válečné námořnictvo USA, od té doby má vlastní pracovní i vycházko-

vé stejnokroje. Jedno z nejstarších posláních USCG souvisí s pátráním po osobách ztracených „na vodě“ a jejich záchranou. USCG také provozuje National Response Center (NRC), národní středisko, kde se soustřeďují veškeré informace o radiologických, chemických, biologických a dalších škodách na prostředí kdekoliv na teritoriu USA.

Velitelství US Coast Guard je ve Washingtonu. Působnost stráže je rozdělena na dvě oblasti, Atlantickou a Pacifickou, a ty pak dohromady na devět pobřežních distriktů, které ovšem zahrnují i celé vnitrozemí USA, protože do působnosti USCG spadá i organizace a bezpečnost plavby po vnitrozemských vodách.

Personál

US Coast Guard má v současnosti 38 000 ozbrojených aktivních příslušníků, tedy námořníků a důstojníků, mužů i žen na stálý úvazek. K tomu přistupuje 8000 záložníků, kteří mají též

práva, povinnosti a poměrně vypočtenou mzdu, protože vykonávají službu vedle svého civilního povolání v rozsahu nejméně jednoho víkendu za měsíc a dvou týdnů v každém roce. Záložníci jsou plně kvalifikovaní a kdykoliv mohou být povoláni do aktivní služby – jen od 11. září 2001 už jich bylo povoláno 8500.

Dalších přibližně 6000 zaměstnanců Pobřežní stráže jsou placení civilisté v řádném pracovním poměru. Ti poskytují strážní logistickou podporu, ale zároveň se mohou podílet na policejních, pátracích a záchranných akcích, řízení a zajišťování bezpečnosti vodní dopravy, ochraně životního prostředí... K tomu má Pobřežní stráž víc než 30 000 dobrovolných pomocníků (auxiliary), kteří nejsou ozbrojeni služebními zbraněmi a nesmějí se zúčastňovat námořních bojových operací ani bojových akcí při prosazování práva. Ke službě většinou používají vlastní soukromé lodě a letadla, ale přesto mají stejné pravomoci jako řádní příslušníci Pobřežní stráže. Pomocníci jsou uniformovaní, sdružují se do regionálních jednotek a ze svých řad si volí důstojníky.

USCG je jako jediná policejní složka v USA – s výjimkou vojenské policie – vojensky organizovaná a její příslušníci mají vojenskou, tedy přesněji námořnickou hodnost. Pomineme-li námořníky na zkoušku a rekruty, nejnižší hodnost je námořník (seaman), následuje hned 12 poddůstojnických hodností (petty officers a warrant officers) a potom důstojníci od praporčíka až po admirála. Velitelem této zvláštní policie je tudíž čtyřhvězdičkový admirál (od roku 2006 na čtyři roky admirál Thad W. Allen) a ve štábech bychom napočítali na pět desítek policejních viceadmirálů a kontradmirálů, o námořních kapitánech nemluvě...

Důstojníci získávají potřebné bakalářské vzdělání ve vlastní

Pobřežní stráž počítá se zavedením bezpilotních letounů s vertikálním startem z kutrů. Jedna z pravděpodobných možností je Bell 918 Eagle Eye (na snímku). Letoun má celkovou délku 5,56 m a rozpětí křídel 7,37 m.

HC 130J Hercules v barvách USCG

Akademii Pobřežní stráže, umístěné na břehu řeky Thames v New London (Connecticut). Ve skutečnosti se jedná o čtyřletou námořní školu, jejíž absolventi získají kvalifikaci palubního důstojníka, strojního důstojníka (inženýra), pilota nebo kapitána přístavu. Vzdělávání v policejních vědách je na Akademii spíš okrajová záležitost, s důrazem zejména na střelbu a bojovou taktiku policejních zákroků.

Každý rok opouští školu zhruba 300 absolventů, kteří teprve potom mohou být jmenováni do první důstojnické hodnosti praporečkáka (ensign). Jenom absolventům jiných univerzit – lékařům, pilotům, právníkům, inženýrům, důstojníkům jiných složek ozbrojených sil apod. – ke jmenování důstojníkem Pobřežní stráže postačuje intenzivní pětiletý kurz pořádaný akademií. Záložením důstojníkem (pouze praporečkem) se může stát i civilní uchazeč bez vysokoškolského vzdělání, pokud absoluuje čtyřměsíční kurz a podepíše závazek k minimálně tříleté službě v USG. Absolvoování příslušného kurzu je také podmínkou pro zařazování do funkce specialistů nebo případně k povýšení do vyšší poddůstojnické či důstojnické hodnosti. Pokud jde o přijímání mužstva, tedy nových budoucích námořníků, základní kvalifikaci jim poskytuje osmítýdenní intenzivní kurz (boot camp), který probíhá ve výcvikovém středisku Pobřežní stráže v Cape May (New Jersey).

Služba v USCG je teoreticky časově omezená podle délky kontraktu, ale v praxi nebývá problém kontrakt prodloužit. Kromě vstupních testů se od příslušníků – s výjimkou zvláštních jednotek – neočekává nějaká výjimečná fyzická zdatnost. Spíš se cení schopnost přizpůsobení pobytu na moři, znalost pravidel námořní a říční plavby a vůbec odborné znalosti a v neposlední řadě umění jednat s lidmi, protože tím mohou policisté předejít mnoha zbytečným nedorozuměním. Není tedy žádná zvláštnost potkat coastie, kterému už zjevně táhne šestý křížek – což ho ale nezabavuje povinnosti hbitě vyšplhat po provazovém žebříku z člunu na palubu velké námořní lodě.

Lodě a letadla

Ríká se, že jen pět zemí na světě má větší válečné loďstvo než je Pobřežní stráž USA. Loďstvo US Coast Guard skutečně není malé, i když se skládá – ve srovnání s vá-

lečným loďstvem – jen z celkem lehce vyzbrojených hladinových lodí a člunů. Všechny větší lodě USCG se tradičně nazývají kutry – podle prvních plachetních kutrů, které byly ve službě od konce 18. století. Ve skutečnosti by se největší z dnešních lodí Pobřežní stráže daly srovnávat se současnými fregatami. Páteř tvoří 12 kutrů dalekého dosahu třídy WHEC-Hamilton s jednotnou délkou 378 stop (115 metrů). Tyto lodě jsou už relativně staré a v nejbližších letech je čeká vyřazení ze služby. Budou se nahrazovat loděmi třídy National (nyní Maritime) Security Cutter.

První loď třídy Maritime Security – WMSL-750/USSGC Bertholf – byla zařazena do služby v roce 2008. Má délku 418 stop (128 m), úctyhodný výtlač 4800 tun a kombinace diesellových motorů a plynových turbín jí dává rychlost přes 28 uzlů (52 km/h). Může nést dva vrtulníky HH-65C Dolphin nebo HH-60J Jayhawk nebo čtyři bezpilotní letouny s kolmým startem VUAV. Na zádi jsou skluzy pro dva čluny typu CB-OTH nebo Long Range Interceptor a jeden Short Range Prosecutor. Jak už bylo řečeno, lodě USCG jsou lehce vyzbrojené, ale přesto: Bertholf má automatický kanon Bofors ráže 57 mm s automatickým systémem řízení palby a podobně řízený vysokokadenční systém Phalanx CIWS 1B 20 mm. Výzbroj doplňují čtyři velkorážové kulomety M2HB 50 BMG, dva lafetované „střední“ 7,62mm kulomety M240B a automatický systém vrhání klamných cílů SRBOC/NULKA.

K obranným prostředkům patří rovněž moderní systém elektronického boje AN/SLQ-32; v zásadě se jedná o detekci průzkumných a zaměřovacích radarů nepřítelů a jejich rušení. K vyhledání cílů ve vzduchu a na hladině slouží radary EADS 3D TRS-16 a AN/SPS-73. Loď je vybavena k detekci a obraně v případě chemického, biologického nebo radiologického útoku.

Menší lodě jsou kutry středního dosahu WMEC. Ten střední dosah je relativní, protože moderní WMEC mají dosah kolem 10 000 námořních mil (18 500 km), tedy jen o málo menší. Další skupinu kutrů představuje několik typů hlídkových člunů (patrol boat) v délce 87–179 stop (26–55 m) v celkovém počtu 137 kusů. Všechny jsou ozbrojené, i když mohutnost klesá s jejich velikostí či délkou.

Lodě Pobřežní stráže menší než kutry se pravděpodobně počítají na stovky nebo možná na tisíce. Jsou jednak vysazovány do akcí z větších lodí, jednak slouží v přístavech, rekreačních střediscích a ve vnitrozemských vodách.

Letectvo Pobřežní stráže tvoří víc než 200 letadel, i když převážně bez výzbroje. Jen některé vrtulníky mají lafetáže pro lehké kulomety. Letouny s pevnými křídly operují z pozemních základen, odkud se vydávají na nepřetržitě hlídkové a průzkumné lety; další jsou připraveny k zapojení do pátracích nebo záchranných akcí. Flotilu tvoří 27 turbovrtulových letounů Lockheed HC 130J Hercules a 35 menších proudových letadel Dassault HU 25A Guardian. Pobřežní stráž plánuje nákup 36 letadel CASA CN 235/HC144A Ocean Sentry španělské výroby s kratším doletem, avšak teprve se zkoušejí první tři letadla. Vrtulníky operují rovněž ze základen, ze stálých a provizorních stanišť a z palub kutrů. Plní při tom pátrací a záchranné úkoly. USCG provozuje 35 vrtulníků Sikorsky HH60J Jayhawk, které mohou sloužit i jako hlídkové a výsadkové, a 102 kusů Aérospatiale HH65 Dolphin.

Individuální výzbroj námořních policistů

Od roku 1986 byli Coast Guardsmen jednotně vyzbrojeni pistolemi Beretta M9 ráže 9 mm Luger. Potom se ale USCG jako první součást ozbrojených sil USA rozhodla odvrhnout Beretty a devítimilimetrový náboj: vybrala si místo nich pistole SIG-Sauer P229R DAK ráže 40 S&W. Přezbrojení bylo ukončeno v dubnu 2006. Pobřežní stráž prozatím nezavedla klasické samopaly. Pokud používá dlouhé zbraně, tak jsou to varianty útočných pušek M16A2 a M4

WMSL-750/USCGC Bertholf s 57mm automatickým kanonem Bofors

dičním úkolům, k zahraničním misím. Mají na starosti bezpečnost zámořských přístavů během vojenských operací amerických ozbrojených sil a ochranu jednotek i zařízení v těchto přístavech, nyní zejména v Perském zálivu.“

První tři skupiny zvláštních jednotek tedy tvořadé představují bojové jednotky vojenského typu. Naproti tomu dva týmy Tactical Law Enforcement

jakou má v ostatních složkách ozbrojených sil US SOCOM.

Jeho výstavba z dřívějších i nově vytvořených elitních jednotek Pobřežní stráže probíhala v letech 2002–2007 s cílem vytvořit strukturu způsobilou k bezprostřední a adekvátní reakci především na hrozby terorismu, stejně jako na pokusy o neoprávněný vstup osob a pašování drog a dalších nebezpečných materiálů na území USA.

Velitelství DOG soustřeďuje „pod jednou střechou“ na tři desítky zvláštních jednotek pěti základních typů se stálými stanovišti na více místech od Floridy přes Aljašku až po Havaj. Tyto jednotky vytvářejí Deployable Specialized Force (DSF).

„Dvanáct týmů Maritime Safety and Security – MSST – představuje domácí protiteroristickou sílu,“ vysvětluje velitel DOG kontraadmirál Thomas Atkin. „Ochraňují námořní přístavy a vlastně celou námořní hranici v případech, kdy nestačí síly standardních jednotek Pobřežní stráže. Maritime Security Response Team se sídlem v Chesapeake ve státě Virginia je potom jakási elita v elitě, protiteroristická jednotka schopná provádět nejobtížnější operace i v nepřátelském prostředí, například při osvobozování rukojmích a unesených lodí nebo zadržování lodí s lidským i jiným kontrabandem. Osm jednotek Port Security k ochraně přístavů funguje jako záloha, avšak dnes se využívají především k exe-

TACLET s velitelstvími v Kalifornii a na Floridě se využívají na lodích US Navy, kde mají na starosti ozbrojené prosazování amerického a mezinárodního práva, především při nasazení válečného námořnictva proti pašerákům drog a dalším aktivitám latinskoamerických gangů. Konečně National Strike Force má tři týmy vyzbrojené ke zpravodajskému odhalování hrozeb radioaktivních, chemických a biologických látek a k likvidaci těchto materiálů. Je to nejstarší zvláštní složka USCG, vyvíjená v roce 1989 v reakci na katastrofální havárii obřího tankeru Exxon Valdez u břehů Aljašky.

Pod velitelství DOG konečně spadají také jednotky vyčleněné do pěti převážně expedičních squadron a dvou bojových skupin válečného námořnictva, resp. Naval Coastal Warfare, kde mají na starosti především spojovací, počítačovou a zpravodajskou podporu.

Do „ostrých“ akcí jsou nejčastěji nasazovány týmy MSST. K jejich dennímu chlebu patří prohledávání podezřelých plavidel, ale právě tak se podílely například na pomoci obětem a ochraně New Orleansu zničeného uragánem Katrina před rabováním. Tým MSST má kolem 75 příslušníků, kteří jsou rozděleni do skupin podle specializací: posádky člunů, zásahová a vodní výsadková jednotka Maritime Law Enforcement (12 lidí), psodví se psy cvičenými k vyhledávání lidí, výbušnin a drog, potápěči a členové podpůrných skupin pro výcvik, plánování, logistiku a technickou podporu.

Do MSST se vybírají dobrovolníci z ostatních jednotek USCG, kteří musí projít náročnými lékařskými a psychologickými testy, testy inteligence, stejně jako prověrkou fyzických schopností a intenzivním školením ve stresujících podmínkách.

Přemysl LIŠKA
Foto USCG

ve standardní ráži 5,56x45 mm NATO. Prakticky na každém člunu je k dispozici také alepoň jedna opakovací brokovnice Remington 870. Naproti tomu pouze specialisté používají odstřelovačské pušky MacMillan M88 ráže 50 BMG.

Pokud jde kulometry, kromě lafetovaných M2HB ráže 50 BMG (12,7 mm) na palubách kutrů a velkých člunů mají velký význam lehké kulometry. Lafety, respektive pivotové čepy pro jejich nasazení najdeme i na těch nejmenších plavidlech USCG a také na mnoha vzdušných prostředcích. Pobřežní stráž nedávno ukončila úplné přezbrojení tímto typem zbraně: kulometry M60 byly nahrazeny modelem M240B shodné ráže, tedy 7,62x51 mm NATO. Kulomet se může používat i bez lafety, na stojanu, s dvojnožkou nebo z ruky.

Zvláštní jednotky US Coast Guard

Po teroristických útocích 11. září 2001 bylo rozhodnuto v rámci USCG zřídit velitelství zvláštních operací (Deployable Operations Group – DOG) s podobnou funkcí,

Čluny USCG

Pověst praví, že se v těch místech cestou za dodáním spěšných zásilek do místa určení propadl poštovní vůz. Jisté je, že ve Zlatých Horách na Jesenicku mají specializovanými zájemci nadměrně a nadšeně vyhledávanou Poštovní stolu. Dnes ji spravuje soukromá firma a lze se v ní seznamovat s původními těžebními prostory ze 16. století – a potom se štolami, které dokladují, jak se kutání pod zemí technologicky postupně a neustále modernizovalo. Až do století 20., kdy tady důlní činnost definitivně skončila.

ADRENALINOVÁ ZEMĚ

Prach z Asie

V ulicích Českých Budějovic panovala lenivá dopolední nálada.auta postávala před barevnými světlýma semaforů, chodci kráčeli po chodnících nebo nahlíželi do výkladních skříní. Nikdo neměl přes rameno samopal. V žádné igelitové tašce se neskrývala výbušnina. Člověk si někdy musí zvykat i na obyčejný poklid.

Kriminálka v budově jihočeské krajské správy sídlí až pod střešou a v maličké kanceláři kapitána Zbyňka Pavlice je možno zachytit atmosféru cizích krajů. Rituální masky rozvěšené po stěnách připomínají Afriku, prach v záhybech civilní bundy je ještě z Afghánistánu. Z poslední mise se vrátil o Vánocích a nějaký čas trvalo, než se podvědomí přestalo lekat petard a rachejtli vítajících příchod nového roku. Talibanské rakety s dělostřeleckým granátem v hlavici vydávají velmi podobný zvuk.

Rovníková Afrika

„Jak se člověk stane členem takové zahraniční policejní mise?“

„Účast je dobrovolná, v zásadě jde o to, přihlásit se a před odbornou zahraniční komisí složit příslušné testy. Ty jsou ovšem dost přísné. Přibližně tak dvě třetiny zájemců v průběhu zkoušek odpadnou.“

Zbyněk Pavlica byl původně voják z povolání, pak ale změnil uniformu a nastoupil k Policii České republiky. Jako vysokoškolák začal pracovat na okresní vyšetřovačce, později přešel na krajskou správu, kde dostal na starost problematiku toxikomanie. Vždycky ovšem toužil cestovat, uměl slušně anglicky, a když se objevila možnost zahraničních misí, podal si přihlášku. První cesta vedla do africké Libérie. Země zpuštěná dvěma občanskými

válkami se s pomocí jednotek Míse spojených národů připravovala na první svobodné volby.

„Naším hlavním úkolem bylo proškolení místních policistů, kteří volby zabezpečovali, potom jsme pomáhali vytvořit speciální jednotku na ochranu prezidentky, stáli jsme u základů vznikající liberijské policejní akademie. Bez ohledu na příslušnost k jednotlivým útvarům si tam myslím všichni čeští policisté získali uznání i respekt zahraničních kolegů, a když jsme se po roce vraceli, zůstal za námi kus slušně odvedené práce.“

Afghánistán

„Víte,“ pokračoval kapitán Pavlica, „vždycky mě přitahovaly takové ty trochu adrenalinové země, čím složitější mise, tím větší chuť se má člověk do problému pustit. Když jsem začal uvažovat o dalším výjezdu, prošel jsem výběrem do Iráku, jenže mise byla odvolána a přišel na řadu Afghánistán. Už přistání byl šok. V Africe alespoň téměř všichni mluvili anglicky, tady byla ovšem ohromná jazyková bariéra, ocitl jsem se v naprosto cizím, nepřítel přátelském prostředí.“

Česká polní nemocnice a vojenská posádka usnadnily překousnout první týdny pobytu, pak následoval přesun na německou základnu poblíž Tadžikistánu. Přibližně tři měsíce se policisté seznamovali s okolím a místní problematikou, jezdilo se po okresních policejních stanicích, každý si připravoval prostor pro svou odbornost.

„Úroveň místních strážců zákona je velmi žalostná,“ řekl Zbyněk Pavlica. „Přibližně z osmdesáti procent jsou negramotní, plat kolem dvaceti dolarů měsíčně nestačí na obživu, proto je tam nesmírně rozšířená korupce. Nemají výzbroj, nemají pořádné jídlo, o nějakých odborných znalostech ani nemluví. Takže jsme začali doslova od nuly. Instruktaže,

Hlavní město Afghánistánu – Kábul

školení, materiální pomoc. Naše prostředky byly sice omezené, ale i úplné maličkosti tam představovaly veliký dar. Baterie do bateriek, detekční prostředky na zjišťování drog nebo gumové rukavice. Prakticky každý den jsme vyjžděli ze základny, jedno maximálně dvě auta, taková výprava na rozdíl od armádních konvojů nepředstavuje snadný cíl. I tak je ovšem nutno dodržovat základní opatrnost, šest lidí z německé posádky připravily o život nastražené miny.“

Raketové útoky

Vojenská základna nedaleko letiště, kolem samé kopce a náhorní planiny. Ideální prostor pro islámské bojovníky. Vcelku primitivní rakety o doletu čtyř až pěti kilometrů vybavené granátem ráže 122 milimetrů tak trochu patřily k dennímu pořádku. Odpalovací zařízení připomíná armádní minomet, velmi obtížně se s tím přesně míří, nicméně útočníci se zásluhou bohaté praxe vycvičili k pozoruhodnému mistrovství.

„Jestli to dobře počítám, tak během našeho pobytu dostala základna sto dvacet sedm přímých zásahů. Že to kromě materiálních škod nestálo lidské životy, je takový malý zázrak. K dispozici nebyly žádné kryty, proto nemělo smysl někam pobíhat a schovávat se, mohli jsme jenom doufat, že to bouchne někde jinde. Vzpomínám na granát, který proletěl stěnou společné jídelny a zaryl se do protější zdi. Naštěstí nevybuchl. Zvuky, které ostřelování provázely, patřily k jinak klidným afghánským nocím. Byl slyšet odpal, pak výtí raketové nálože, když náplň dohořela, přišla taková vteřina, maximálně dvě, absolutního ticha. A vzápětí následoval výbuch.“

První raketové útoky byly jednorázové,

salva a hned po ní se střelci stáhli, časem ovšem získávali větší sebevědomí, jedno takové bombardování trvalo nepřetržitě skoro půl hodiny. Nicméně, člověk si časem zvykne i na takové noci.“

Drogy

Afgánistán je největším producentem opia a heroinu na světě, tedy bez nadsázky drogová velmoc. Na začátku celého řetězce jsou malá políčka a chudákové starající se o mák podobně, jako se jinde pěstuje rýže nebo kukuřice. Všechno kontrolují Talibánci, nekompromisně a krutě. Jedním z úkolů mise bylo vycvičit jednotky, které by podobný obchod potíraly.

„Samotná likvidace drog nespádala do naší práce,“ poznamenal kapitán Pavlica, „my jsme měli připravovat odborníky a protidrogový management, ne se podílet na přímém výkonu.“

Jenže v praxi se to tak jednoduše odlišit nedá. Museli jsme vědět, jak která jednotka pracuje, s jakými problémy se setkává. V Afgánistánu zatím neexistuje žádná zpravodajská síť, nefungují tu telefonní odposlechy, většina zákroků následuje po kontrolách více méně náhodných. I tak je ale zabavené množství opiátů pro Evropana těžko představitelné. Měsíc co měsíc se likvidovalo pět set, osm set, někdy i tisíc kilogramů drog. Speciální pece na

to nejsou, jen trocha dřeva a hranice pod širým nebem. Vlastně je to takový docela zajímavý kontrast, chudíčké chatrče zemědělců, potrhané policejní uniformy místních strážců zákona a táborák, ve kterém hoří zboží, za které by o pár tisíc kilometrů dál dealeri ochotně vyplátili dobrých pět nebo šest milionů dolarů.“

Noc ve vsi

„Historek na vyprávění je řada, některé jsou zajímavé i tím, že se nakonec nic tak dramatického nestalo. Jednou, jsme dostali zprávu, že se připravuje další raketový útok proti naší základně. My sami jsme zasahovat nemohli, na to jsme neměli mandát, museli jsme povolat místní policisty a spolu s nimi jsme se pokusili raketěky zadržet. Jednoho se nám skutečně podařilo dopadnout, jenže jsme se přitom dostali dost daleko od základny, a pak nám vypověděl službu jeden ze tří automobilů. Na kraj rychle padala tma, podle příkazu jsme měli strávit noc v nejbližší vesnici. Jenže to bylo absolutně nepřátelské prostředí. Zadrženy bojovník byl místní, bezpochyby tam měl spoustu příbuzných, nenávisť, která z lidí čísel, by se dala krájet. Seděli jsme v sevrěném houfu, podvědomě čekali, z které strany se ozve výstřel, a čas se nesmírně loudavě vlekl. Myslím, že to byla nejdelší noc, jakou

at' přijedou kamkoliv, dělají republice dobré jméno.“

Cesta zpátky

Po návratu zbudou vzpomínky a spousta fotografií. Krásná krajina, tradiční pohostinnost, místa nedotčená civilizací. V zimě mráz a sněh, v létě tropická vedra. Prašné a rozmlácené cesty. Člověk se naučí vyhýbat běžným nástrahám, ale vždycky to nejde. Sebevrazi hledající cíl s autem plným výbušniny, jeden takový úmyslně narazil do auta kolegů. Naštěstí došlo k výbuchu jen částečně a kromě atentátníka nebyl nikdo zabit. Někdy rozhodují o životě bezvýznamné detaily. Třeba i to, jak kdo vypadá. Arabský zjev projde, blondák v parádní uniformě má smůlu, sebevrah se odpálí zrovna vedle něj. Ale to už prostě patří k běžným rizikům.

Kapitán Pavlica si roční službu v misi ještě o pár měsíců prodloužil, pak přišel čas k návratu.

„Každý se pochopitelně domů hrozně těší. Jenže potom zase přijde pocit, že by se ještě spousta věcí měla udělat. Například v rámci rekonstrukce Afgánistánu si každý stát vzal na starost nějakou provincii, na Českou republiku připadl Lógár. To je taková vstupní brána do Kábulu z jihu, dost dramatické místo. Plá-

Kapitán Ing. Zbyněk Pavlica

jsem kdy zažil. Teprve potom se začalo rozednívat a dorazili nám na pomoc kolegové. Byl to nádherný pocit ulehčení. Vůbec nezáleželo na tom, kdo je Čech, Němec nebo třeba Belgičan, všichni jsme byli jeden tým a měli jsme radost, že se nikomu nic hrozného nestalo. Mimochodem, tohle mezinárodní kamarádství k zahraničním misím neoddělitelně patří. Člověk tam není hodnocen podle toho, jestli je řadový policista nebo vysoký velitel, měří se především to, co kdo umí a dělá. A naši kluci,

Speciální pece na likvidaci drog nejsou, tak se páli nejdražší hranice pomocí dřeva

nuje se tam vybudování policejní akademie, český tým by měl cvičit a vzdělávat experty pořádkové policie, vyšetřovatele i kriminalistické techniky. Prostě čeká nás ještě spousta práce, takže není úplně vyloučeno, že se zase vrátím.“

Noc

Zimní dny jsou krátké, čas velmi rychle uhání. Přišel večer a potom noc, jihocheské město zalila nažloutlá záře elektrických výbojek. V horním patře budovy krajské policejní správy ještě dlouho svítilo kancelářské okno. Za více než rok nepřítomnosti se nahromadí spousta restů, které je třeba vyřídít. České Budějovice usínaly a zdálo se, že městský vzduch voní mrazivým větrem vanoucím z afghánských hor.

jr

Foto Václav ŠEBEK
a Zbyněk PAVLICA

Občasné stěhování patří k životu, nicméně dokáže hezky otrávit. Kupříkladu pražské Školní policejní středisko se Prahou stěhovalo tolikrát, že ani největší pamětníci si nejsou jisti, jestli na nějakou štaci nezapomenou, když je mají nenadále jen tak z hlavy vyjmenovat.

POD JEDNOU střechou

Budova Školního policejního střediska v Praze vyhlíží v zimním slunci vskutku opravdu dobře – a zevnitř je ještě povedenější

Vlastně tak pracovně procestovali podstatnou část Prahy: bývali kdysi v Hostiváři, potom v Braníku, odkud je ovšem rázným krokem vyhnala velká voda. A pak přišla provizoria, někdy až čtyři současně, navíc každé v jiném koutě velkoměsta, takže si hezky zacestovali zaměstnanci i studenti a frekventanti kurzů. Naposled byla část střediska na Roztylském náměstí, část na Smíchově: na Plzeňské, v někdejším hotelu Praga. Radost: přesun z jednoho pracoviště na druhé trvá zhruba hodinu.

„Autobus byl pro nás denní přítel,“ smějí se instruktoři a připomenou, že přičíst nutno i časté dojíždění na střelnici v Poříčanech.

Což ovšem zůstane i nadále a zřejmě napořád, protože jde o jedinou střelnici, kterou pražská policie vlastní, a představa, že by se podařilo na území města získat vhodný pozemek a vybudovat novou, není bláhová. Je šilená – při sazbách, jež se dnes za metr čtvereční v hlavním městě platí i na daleké periferii?

„Padesát kilometrů jedeme do Poříčan, padesát zpátky, a přes Prahu,“ říkají ve středisku věčně. „Ale člověk si zvykne a cestování je fajn, někteří lidi to mají jako drahého koníčka...“

Novotou svítící budova pražského policejního střediska září do slunného lednového rána novou barevnou fasádou a také uvnitř všechno voní novotou. Stěhování střediska začalo někdy s podzimem a probíhalo postupně, protože mlýn všech povinností, v němž se instruktoři a ostatní zaměstnanci točí, se pochopitelně zastavit nemohl. Nyní je ale už většina zařízení a učeben ve středisku v plném provozu, dejme tomu zkušebním – a v březnu by už mělo všechno klapat zcela a dokonale.

Před časem, když se zvažovalo, co udělat se zchátralou budovou na čelní straně jednoho z nádvoří pražské Vyšší policejní školy,

Základní odborná příprava není hrou na vojáky, ale trocha pořadového vystupování novopoečeným policistům vůbec nezaškodí

názory odborníků i laiků se různily. Někdo soudil, že nejlepší by bylo ruinu zbourat a na daném místě postavit něco nového, přesně na míru. Jiní, a jejich názor nakonec vyhrál, soudili, že rekonstrukce, i když důkladná a zásadní, přijde přece jen levněji. Navíc se dohodlo financování „ze dvou kapes“ – stavební část platila škola, na zařízení uvolnilo prostředky pražské Krajské policejní ředitelství, pod něž středisko spadá.

Jenže když se s optimismem začalo kopat do zdí, ukázalo se, že stav budovy je podstatně horší, než se při pohledu zvenčí zdálo, navíc že leccos prostě už nevyhovuje dnešním potřebám a předpisům. Stropy patra, nad nímž měla vyrůst ubytovna, by neunesly zátěž, elektrické rozvody nestačily dnešním kapacitním nárokům, navíc bylo třeba do stropů a zdí uložit i spoustu dalších kabelů:

pro počítačovou síť, telefony, pro zabezpečení...

Zkrátka, stavba šla pomaleji, než se zprvu čekalo, a dost se protáhla. Ale nyní, po kolaudaci, je na každém kroku znát, že stavbaři odvedli pořádnou práci a že se rozhodně nevybudovalo žádné provizorium, ale budova, která bude sloužit roky.

Desítky pokojů v podstřeší – většina je třílůžkových, čtyři dvoulůžkové – nabízejí studentům dostatek pohodlí. Jde ovšem o ubytovnu, žádný nůbl hotel, takže umyvárny, sociální zařízení, společenské místnosti jsou společné, pár kroků po chodbě. Řada učeben, kanceláří pro instruktoři a další prostory pro zaměstnance. Vše pod jednou střechou, na jednom místě v pražských Hrdlořezích. Paráda.

Adepti policejní služby přicházejí do školních policejních středisek na samém začátku a přinášejí si někdy z civilu představy dosti bláhové. Tady začínají nosit uniformu, tady by si měli osvojit něco jako pořadové vystu-

pování, zklidnit se, naučit se žít ve větším lidském kolektivu. Někdo to zvládne raz dva, někomu to trvá. A někdo rychle shledá, že tohle povolání rozhodně nebude pro něj.

„Najdou se jednotlivci, kteří už tři čtyři dny po nástupu ohlásí, že končí, a vzdají to,“ říká vedoucí pražského střediska major Mgr. Václav Skula.

K policii dnes nastupuje zhruba dvacet procent dívek, pro ty je změna životního stylu zvláště citelná, i když ani mládenci to nemají lehké. Je tuze znát, že chlapi dnes neprocházejí vojnou a tak mnohé z toho, co jim dřív vstřípila, čeká na ně až tady. Dívky skoro do jedné, ale i většina kluků se teprve v průběhu zahajovacího měsíce Základní odborné přípravy poprvé setká s osobní zbraní, s pistolí. Pro leckoho je problém ji poprvé natáhnout, ale to si osvojí rychle. Obtížnější je naučit se zbraň ovládat – beze strachu, ale se vším zdravým respektem, který od člověka vyžaduje. Ale naivní představy nováčků se někdy projevují i v záležitostech takřka úsměvných. „Onehdy jsme vzali nováčky ven, aby si

Potěšitelné je, že se mezi policejními adepty stále častěji objevují i příslušníci národnostních menšin: Romové či Vietnamci.

„Naším střediskem prošly třeba dvě sestry, Romky, původem z Ústí nad Labem. Jedna zvládla přijímací řízení napoprvé, druhá neuspěla – nesplnila fyzická kritéria. Když se vrátila domů, otec jí prý tak vynadal, že dělá rodině ostudu. Tak začala trénovat a když se zkusila přihlásit znovu, vzali ji,“ říká major.

Obě sestry už dneska slouží na dopravce a vedou si dobře. A když skládaly slavnostní slib, přijela prý celá rodina, otec zamáchl slzu a vypadal velmi pyšně. Jiný případ? Mladíčká dívka z Chomutova, táta Čech, máma Vietnamka. Drobounká, hezounká, moc milá. Oblíbená v partě spolužáků. Jí ale na slib rodina nepřijela: vysvětlovala instruktorům, že máma se stará o maličkou sestru a táta musí makat.

Měsíčním nástupním kurzem nováčků všechno teprve začíná: po něm jsou policejní

vedoucí střediska v Praze major Skula. „Loni zkouškami u nás prošlo na pět set policistů, letos čekáme ještě vyšší počet.“ Termíny zkoušek se proto stanovují zhruba jednou měsíčně, několik dní zasedají odborné zkušební komise policejních praktiků a předně předstupují adepty. Každý má nárok na výběr z třiceti trojotázek, což dá někdy docela zabrat těm, co zkoušky připravují: v Praze slouží totiž řada policejních specialistů a stane se, že se celý komplet otázek musí chystat pro jediného člověka. A navíc by ho měl zkusit odborník v jeho profesi, kterého někdy není snadné najít.

„Není, ale zatím jsme to vždycky zvládli,“ skromně říká vedoucí střediska.

Valná většina policistů přichází připravena dobře, někdy se stane, že zapracuje nervozita a jednotlivci musí část zkoušky opakovat. Opravný termín jim stanoví krajský ředitel a „reparát“ se musí uskutečnit do měsíce. Před opravnou zkouškou má neúspěšný adept nárok na jakési doučování. Pak už ale vesměs uspějí všichni: jen jednou se prý zatím stalo, že jistý policista pohořel i při reparátu a musel pak do měsíce uniformu svléknout a od policie odejít. Zákon je neúprosný.

Protože se zkouškami v pražském středisku začínali v době, kdy zápasili s nedostatkem prostorových kapacit, dostali báječný nápad: domluvili se s obvodními řediteli a zkoušky teď organizují na obvodech, kde konkrétní zkoušení policisté přímo slouží. Původně tak trochu z nouze ctnost se osvědčila a zůstanou při ní i teď, kdy už by se vhodná místnost v nové budově najít dala. Zkoušky se takhle totiž přibližují k výkonu služby – a to je přece cílem všeho vzdělávání.

Výčet práce školních policejních středisek ani zdaleka nekončí: ještě je tu služební sport (loni v něm byli Pražáci v republice nejlepší a rádi by to letos zopakovali) a služební příprava. Ta doposud spadala pod obvodní ředitelství, nyní ji mají „pod palcem“ střediska. A není v Praze vůbec snadné služební přípravu optimálně organizovat, zase jsme u prostor, protože k dispozici jsou pouhé dvě tělocvičny a už zmíněná pořičanská střeňnice – a v nich se musí pravidelně prostřídávat zhruba šest a půl tisíce policistů!

A stále nejsme na konci: ještě připočteme krátkodobé kurzy (třeba pro recepční, anebo seznámení s novým policejním zákonem) a také policejní autoškoly, jež s novým rokem rovněž ke školním policejním střediskům připadly.

„V současné době nám tady chybí sedm instruktorů, ale myslím, že je rychle ve výběrovém řízení najdeme,“ říká major Skula. „A jejich občasná obměna je jen ku prospěchu věci: chceme lidi s čerstvou zkušeností z výkonu, protože ti mohou začátečnickům nejvíce povědět.“

Časy, kdy si policista tím, že přešel z výkonu do školy či školního střediska, finančně pohoršil, totiž díky reformě pominuly. Druhdy zlomyslné úsloví o umění a učení se proto z gruntu změnilo a dneska zní jinak: Kdo umí, učí. Aspoň u policie ano.

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK

... a teď už zpátky do tepla, teorie čeká na nováčky taky požehnaně

Vedoucí pražského střediska major Mgr. Václav Skula se za novým stolem rozhodně ještě moc nenaseděl: pořád je v pokusu...

studenti na půl roku v některé ze středních policejních škol, pak se znovu vracejí do středisek, pro změnu na dva měsíce. Tady si ještě mají pořádně procvičit a zopakovat, co jim ve škole „nalili“ do hlav. A pak tradá do služby, neboť pražské základní útvary na ně toužebně čekají. Třebaže nábor jede na plné obrátky, pořád v Praze chybí mnoho policistů, a zatím jejich deficit neklesá.

Neméně důležitou součástí pracovní náplně Školních policejních středisek je příprava, zabezpečení a provádění služebních zkoušek, jež zákon o Policii ČR předepisuje absolvovat každému policistovi do konce třetího roku služby: po jejich úspěšném složení se jeho služební poměr z doby určité mění na neurčitou.

„U nás je to podobné jako kdekoli v kraji, jenom počty lidí, kteří k nám na zkoušky přicházejí, jsou podstatně větší,“ říká

Leckdo si s počítačem tyká už z civilu, ale najdou se i úplní začátečníci: a navíc, tady nepůjde o žádné hry!

vyzkoušeli modelovou situaci kontroly občana. Ale vždyť tam prší, valili oči! A jindy zas instruktorovi hlásili, že na mraze přece nelze pracovat, neboť propisky nepišou,“ směje se vedoucí.

Tak jim prý vysvětlili, že tohle je letitý problém, jenž ovšem vyřešili už staří četníci za první republiky. Nosili s sebou obyčejnou měkkou tužku, případně inkoustovku, poznámky na místě jí do notýsku naškrábali – a pak to holt na vachcimře přepsali na patřičný formulář a se vši parádou.

Mezera ve vzdělání

VIKTORÍN ŠULC

Lokomotiva s jediným vagonem zastavila za hlasitého supění v polích, u chatrné nádražkové boudy s oprýskanou cedulí MODLETICE – ZASTÁVKA. Z vláčku vystoupil osamocенý cestující, udělaný, ale s nezdravou barvou v obličejí. A nejspíš taky zimomřivý, každopádně nápadný v dubnovém poledním slunci tlustým zimním kabátem.

Muž nechal vlak odjet a pak se rozhlédl kolem sebe... Ne, nic se v téhle dřevě nezměnilo, jenom vybledlo a zestárlo. Koneckonců, já taky, pomyslel si František Novotný. Ale proč skuhrat? Čtyřicet let, to jsou pro chlapa ty nejlepší roky. Takže vítěj, domove! Vítej, svobodo!

Vydal se cestou mezi poli směrem za věží modletického kostela. Šel rychle, až se započil. Sundal si těžký mantl, nesl ho přes ruku... Kručí, já mám náladu jako nějaký vejletník! Ještě bych si měl zpívat do kroku! „Krásný vzhled je na ten boží svět,“ zanotoval posměšně, ale hned přestal...

Někde uvnitř ho bolestivě louplo. Máma! Vzpomněl si, že tuhle písničku zpívala máma, když chodili do lesa na houby nebo na maliny, když ještě bejvalo vše v pořádku. Už mu ji nikdy nezaspívá, umřela před dvěma roky – a její parte dostal Franta až tejdén po funusu. Nejspíš se ségra bála, že by chtěl přijet taky, k velké ostudě ctihodného rodinného klanu!

Vyšel z polí. Pod cípem lesa, v bývalém lomu, vznikla během jeho nepřítomnosti skládka. Žádná divočina, pěkně oplocená, s velkými dvoukřídlými vraty a budkou pro hlídače. Druhá změna ho čekala v podobě liduprázdné návsi. Skoro jako v tý starý a slavný kovbojce, napadlo ho. Desperáti si přijedou vyřídit účty se šerifem a celé městečko strachy zalezle. Jak se ten biják jmenoval? *V pravé poledne?* Jo, to bude ono.

Já se taky vrátil v poledne. A taky mají lidi ze mě nahnáno. Někdo musel rozhlásit, že se vracím z lapáku. Nejspíš ségra Helča, tý krávé je to podobný!

František Novotný, který dnes ráno prošel bránou rynoltického kriminálu, kde si odpýkával deset a půl roku za pokus vraždy, otráveně zabočil k domovu. Už dobře věděl, že ho tam nic příjemného nečeká. Helena se na něho škaredila jako sedm čertů, dala mu klíče od horního kamrlíku, do vlastního bytu ho nepustila ani omylem.

„Radši ani nechoď do hospody. Chlapi v čele s mladým Znamenáčkem se na tebe chystají.“

„Nic jsem neudělal!“

„No jistě,“ řekla posměšně a nechala ho stát u schodů.

Otráveně hodil tašku na zem a lehl si na postel. Zase jsou všichni proti němu! Přitom je nevinnej!

Ale protože Frantovy myšlenky se vždyc-

ky tak trochu rozpadaly dvěma směry, pomyslel si hned vzápětí, že příště... *Kdyby ještě někdy něco...* Dá si bacha! Už ví, jak to narafčit! Policajti na něho budou krátký!

Lidi jsou lidi. Uběhlo půl roku a Franta Novotný přece jen ve vesnici zapadl. Našel si práci v cukrovaru, občas navštívil zápas místních fotbalistů – ať hráli jakkoliv, každý výsledek se musel zapít v hospodě... Nakrátko zasedl ke stolu i Franta, byl sice jen trpěným přívažkem, ale nikdo ho nevyháněl.

Druhou říjnovou sobotu se kopalo derby, přijeli ti nazdárkové ze sousedního Zákostelí a odvezli si pěngolovou dárdu. To bylo slávy! „*My to hráli na rukačku, voni zase na flákačku, říc pic, pět nula jako nic!*“ řvala celá hospoda. Vítězství se zapíjelo až přes půlnoc a tentokrát se zdržel i Franta.

V pondělí odpoledne – zrovna když se Franta vracel ze šichty – se po vesnici už šušovalo, že záhadně zmizela stará Válková. Krátce na to se ozval obecní rozhlas. Po půl minutě dechovky vyhlásil starosta rozklepaným hlasem, že proběhne policejní pátrací akce. Kdo z občanů může pomoci, ať se dostaví za půl hodiny k požární zbrojnici...

Situace byla vážná. To tušila i poručík JUDr. Konrádová z okresní kriminálky – na rozdíl od nervózního starosty prošla domkem pohřešované důchodkyně a to, co viděla...

Všechno začalo v neděli ráno, když měla

Bohumila Válková dorazí do Prahy na krátkou návštěvu příbuzných. Jenomže na nádraží ji čekali marně, stejně jako bylo marné chtít se dovolat na její zmrtnělý mobil. Telefonáty proto křížovaly po dalších příbuzenských liniích... O Bohuně nikdo nevěděl! Co hůř, když za ní lidi z přízně zajeli, jestli teta doma nestůně, viděli, že liduprázdný baráček nese známky násilného vniknutí!

Tak zavolali místní policajty, ti zas přizvali kriminálku. Nejdřív si poručice Konrádová všimla tašky v předsíni, nákupní tašky napěchované jablky a ořechy, nepochybně pro pražskou přízeň. Na odestlaném lůžku, na odhozených peřinách, stejně jako na podlaze ložnice, byly zas zaschlé kapičky krve. V koupelně zůstal kelímek s vodou a v něm zubní protěza...

„Já Válkovou znal,“ zmínil se před Konrádovou uniformovaný policista Palán, modletický rodák. „Pořád na sebe dbala, ta by neučesaná, natož bez zubů nevyšla ani na zahradu!“ Zběžné ohledání už skončilo, a tak energická Konrádová pozvala dovnitř penzistku Hartlovou, která Válkovou nejčastěji navštěvovala... Chybí snad něco?

Hartlová se nerozhlížela dlouho.

„Nevidím kabelku s doklady a peněženkou. Tu mívala Bohunka vždycky v předsíni na věšáku. Minulej čtvrtek jí přišel důchod, vybírala si vždycky tak šest tisíc... Potom postrádám řetízku se zlatými hodinkami, co je nosila kolem krku... A tady v hrníčku bejval prsten po manželovi. Taký zlatěj.“

Těkající pozornosti Hartlové neušly krůpěje krve v ložnici, které policejní technik zvýraznil křídovými kroužky.

„Taková hrůza!“ vyjekla důchodkyně.

Vyměnila si významný pohled s Palánem a za tichého pláče rychle odešla. Konrádové ta mezihra očí neunikla.

„Není náhodou něco, co bych měla vědět?“ stoupla si nesmlouvavě před mnohem staršího Palána.

„Nojo no,“ zabručel. „Před jedenácti roky jsme měli v Modleticích pokus vraždy. A ten drban, co to udělal, se letos v dubnu vrátil z kriminálu.“

● ● ●
Studený a nepřívětivý kamrlk s vyrazemým nábytkem připomínal vězeňskou celu.

„Já už se nenechám do ničeho zatáhnout!“

První, čeho si Konrádová na Novotném všimla, bylo napětí v ramenou a nervózní oči, což se marně snažil zamaskovat kamennou tvář. Leze mu nepřátelská nálada v Modleticích na mozek? Nebo naopak moc dobře ví, že má před námi co skrývat? pomyslela si kriminalistka.

„Jste zraněný?“

„Myslíte tohle?“ nazdvihl Novotný ovázanou ruku. „Pořezal jsem se v práci. Mám na to svědky.“

„Znáte paní Válkovou?“

„Jasně. Ale jen od vidění. Pozdravíme se a každěj jdeme po svém.“

„Chodíte někdy do jejího domku?“

„To teda nechodím!“ rozčílil se Novotný. „U Válkovy jsem byl naposledy jako malej kluk. Heleďte, mně je jasný, o co vám jde!“

„Skutečně?“

„Lidi z vesnice na mě ukazují prstem! Bojěj se mě, přitom nemají proč. Ty dvě poslední věci jsem neudělal. Nejsem úchylnej, vždyť ta Znamenáčková, co jsem s ní měl mít sexuální delikt, by mohla bejt moje máma!“

Konrádová překvapeně sledovala, jak mužův vztek rychle narůstá. Jsem pitomá, nadávala si v duchu. Když už nic nevím o Novotného případech – a ani nemůžu, protože jsem tou dobou ještě studovala – měla jsem se přeprat aspoň Palána!

„Nějakěj maskovanej debil přepadl starou Znamenáčkovou a topil ji ve vaně. Ukradli jí taky hodinky, který se nikdy nenašly. Ale pachatele měli. Mě! Přitom jsem u ní nebyl. Teď se ztratila Válková a zase to všichni chtějí hodit na mě!“

„Tak vám děkuju,“ řekla mírně Konrádová.

„To je všechno?“ nechtěl věřit svým uším Novotný.

„Jo... Vlastně ne.“

Vracím se od dveří jako Columbo, pomyslela si ironicky Konrádová. Když ono to ale vážně někdy funguje!

„Prý jste v neděli dopoledne zaplatil v hospodě třítisícový dluh. Přitom v sobotu po fotbale jste pil ještě na sekeru... Můžete mi říct, jak jste tak narychlo přišel k penězům?“

„Dluhy má tady pomalu každěj.“

„Na to jsem se neptala.“

„Vyhrál jsem ve Fortuně.“ odsekl Novotný. „Člověk taky může mít jednu štěstí. Nebo se to nesmí?“

● ● ●
Pátrací akce v lese žádný úspěch nepřinesla. Nic podstatného neukázal ani pohled z policejní helikoptéry, která několikrát přelétla nad Modleticemi a okolím. Rojnice hledajících prošla marně skládkou odpadů – během noci zůstávala bez hlídače, ale kvalitní zámek byl neporušený. Pozornosti neušla obecní studna, stejně tak kanalizační jámka za bývalým jezedě. Bohumilu Válkovou nenašli živou ani mrtvou.

Vesnicí se nesl čím dál urputnější hlas: Proč kriminálka pořádně nezmačkne toho pacholka Novotného?!

Že nejde o nějakou hysterii nebo o nepodložené podezírání, se Konrádová brzy přesvědčila. Přinesla si z archivu do kanceláře trestní spisy Františka Novotného. Postavila před sebe černou kávu, zapálila si cigaretu...

A hlavně nestačila kroutit hlavou. Není divu, že v Modleticích mají Novotného plné zuby! První nepodmíněný trest si vyslechl začátkem 80. let, ještě jako mladistvý. Následovalo osm dalších trestů. Novotný prožil skoro půl života v kriminálu... Ale co především: oběti jeho dvou posledních závažných trestných činů byla vždy modletická důchodkyně žijící v blízkosti pachatelova bydliště. Stejně jako Válková!

Oč šlo? V roce 1988 dostal Novotný sedm let nepodmíněně za loupežné přepadení padesátileté paní Filousové. V rámci pohoršení nad brutalitou pachatele zaniklo, že Novotný ještě před činem několikrát tajně sledoval svou budoucí obět, když se převlékala nebo koupala. Novotný vyšel jako většina drbanů na podmínku v roce 1990, ale šance na nový život si nevážil pranic. Už o dva roky později napadl penzistku Znamenáčkovou. Oloupil ji, strhal z ní šaty, ohmatával ji po těle – a nakonec se snažil ji utopit ve vaně...

Novotného duševní stav tehdy poprvé zkoumal znalec sexuolog. „Obviněný netrpí duševní chorobou, ani sexuální deviací. Obnažování pětadesátileté ženy vychází z jeho obecné necitlivosti a agresivity. I když je sexuální podtext patrný, není deviantního

rázu. Primární byl majetkový prospěch,“ napsal do posudku doktor Tumlíř.

Ještě jedna věc byla z četby spisů výrazně patrná. Novotný se zásadně nepřiznával. Nikdy a k ničemu – i kdyby důkazy byly sebestádnější.

● ● ●
Kolem podezřelého muže se brzy začala stahovat policejní mračna. Nešlo o předpojatost týmu pod velením Konrádové, jako spíš o zužující se kruh výmluvných indicií:

V jedné okresní zastavárně se podařilo najít zlaté kapesní hodinky i s řetízkiem k nošení kolem krku. Podle svědků nebylo pochyb, že patřily Válkové. Směnárník patřil k těm slušnějším a zapsal si údaje podle prodejce občanského průkazu: František Novotný, ročník 1965!

Ukázalo se taky, že Novotný lhal v souvislosti se svým zraněním. Našli svědka z pondělního ranního autobusu, který si všiml ovázané ruky spolučestujícího – ještě před síchoutou... Znamená to tedy, že se Novotný v bytě Válkové při nerovně rvačce s důchodkyní, zranil? Kriminalistická laboratoř vzápětí oznámila zprávu, rovnající se malé senzaci: Krev z bytu Válkové nepatří jen pohřešované paní, ale také dalšímu člověku! Prý muži. Jenomže srovnávací vzorek DNA Novotného v genetickém registru trestaných lidí neměli ani v Praze...

„Čemu se dívíte?“ pokrčil rameny zkušený expert. „Uvědomte si, že pokus vraždy Znamenáčkové se vyšetřoval začátkem devadesátých let. To byla ještě forenzní genetika v plenkách, krev měla cenu nanejvýš biologického důkazu. Tenkrát jsme uměli rozlišovat jen skupiny a podskupiny!“

Konrádová rezignovaně potřásla hlavou. Je to vážný, říkala si, když kráčela chodbou policejní budovy.

„Je to vážný,“ zopakovala ustaraně svému nadřízenému. „Na případu by měla začít dělat mordparta z kraje.“

„Proč? Není mrtvoluta, není vražda,“ pokrčil major Pešek rameny. „Nedělejme z toho žádný tyátr, ať se zbytečně neblamujeme. Celé to zmizeno se ještě může nějak přijatelně vysvětlit.“

„Těžko. A co když Novotný nebude chtít dát vzorek DNA dobrovolně?“

„Však ty už si nějak poradíš!“ zněla blahosklonná odpověď. „Jenom žádnéj tyátr!“

Šéfům je vždycky všechno jasné, pomyslela si hořce Konrádová. Ale nakonec se ukázalo, že major Pešek měl pravdu. Jestliže si kriminalistka lámala hlavu, jak legálně získat od podezřelého muže genetický vzorek, Novotný se proceduře zvané bukální stěr vůbec nebránil. Ochotně, skoro pobaveně otevřel ústa vstříc tyčince s chomáčkem vaty. Konrádová klesala na mysl... Jestli opravdu vraždil, jak může být tak klidný?

Za pár hodin měla předběžný výsledek: Mužská krev z domu Válkové patří Novotnému!

● ● ●
Mám tě, zajásala Konrádová. Ale obviněný muž jenom máchal rukama, zaklínal se svou nevinou a několikrát zopakoval větu, která už doslova zněla kriminalistce v uších: „Tak já jsem podle vás vrah? A kde máte mrtvolu?“

„Stačí, že máme ty hodinky Válkové, co jste prodal v zastavárně.“

„Ty jsem našel u nás v ulici pod křovím.“ „Víte, co má genetika společného s dakty-

loskopíř? Oboje důkazy jsou stoprocentní!“

„A co jako?“

„Sám jste mi posledně tvrdil, že v domku Válkové jste nikdy nebyl. Tak mi řekněte, jak se podle vás dostala vaše krev do její ložnice?“

„Vím já? Třeba jí tam někdo dal. Občas se mi spustí krev z nosu, kapesník potom vyhodím. Taky chodím dávat krev na transfúzní stanici. Už radši nepůjdu, vodtečka budu opatrněj.“

Co to na mě Novotný hraje? říkala si Konrádová. Dobře, není žádný genius, ale teď mluví jako idiot. Ale pak se jí v hlavě rozbrěsklo, připomněla si totiž slova experta z kriminalistické laboratoře: Když Novotného naposledy zavírali na víc než deset roků, málokdo si uměl představit, že kapička krve, vytržený vlas nebo kousíček kůže v příštích letech jasně vypoví o genetickém kódu svého nositele.

Novotný se z posledního případu poučil, přesně řečeno, poučil se po svém: Když už mu nepomohla maska, bude nejlepší, pokud se zase nechce vrátit do kriminálu, aby oběť proti němu nemohla svědčit. Rozhodně ne živá, ale ani nepřímou, v podobě mrtvého těla. Válkovou proto zabil a tělo promyšleně odstranil... V tomhle ohledu spáchal dokonalý zločin. Jenomže podcenil krůpěj vlastní krve, důkaz nad důkazy.

Poručík Konrádová zajela do psychiatrické léčebny za sexuologem Tumlířem. Byl o poznání starší, ale sympatický. Přivítal ji přátelsky, procházeli se zahradou psychiatrické léčebny... Kriminalistce neušlo, že si ji Tumlíř nenápadně prohlíží, že se mu jako žena líbí. Nebylo jí to protivné, ale taky věděla, že nepřijela randit, ale pracovat.

„Novotný je určitě nebezpečný násilník. Může být taky vrah?“

Tumlíř krátce přemýšlel.

„Myslím, že ano. Pokud si dobře vzpomínám, nebylo jeho zásluhou, že paní Znamenáčková tenkrát přežila. Nejenže se k ní choval surově, ponižoval ji taky lidsky a sexuálně... Ze zdravé, optimistické důchodkyně byla najednou troska. Umřela asi rok po tom, co šel Novotný do vězení.“

„Použil jste slovo *sexuálně*.“

„Inu, k mé profesi to docela dobře patří,“ řekl potutelně doktor. Konrádové v tu chvíli připomínal mlsného kozla. Ti chlapi jsou hrozní!

Zamračila se: „Jenomže o nějaké pohlavní úchylce není ve vašem posudku ani věta.“

„Protože Novotný není deviant! Aspoň ne v klasickém slova smyslu. Určitě ho víc přitahují mladé holky než penzistky. Na ty se zaměřuje jako na snadno překonatelné oběti. Když zdolá jejich odpor, chce se ukázat jako pán situace po všech stránkách. Není gerontofil, spíš sadista, radující se z ponižení obětí... Je to až s podivem, vždyť vlastní mámu měl hodně rád.“

Chvilí kráčeli mlčky.

„Něco vám řeknu,“ ozval se po chvíli Tumlíř. „Pokud Novotný skutečně Válkovou zavraždil – a pokud to bylo v jeho časových možnostech – určitě si její poslední chvíle vychutnal. Nemám na mysli, že by jí třeba třicetkrát bodl nožem...“

„Ale co?“

„Novotný je v podstatě primitiv. Ale i ten nejposlednější primitiv má občas touhu... Chce se cítit jako bůh.“

Od zmizení modletické penzistky uplynul týden. Že Novotný nemůže zůstat ve vazbě věčně, to bylo Konrádové jasné. Rozuměla i pohledům majora Peška: *Holka, koukej pohnout s případem, nebo to budu muset dát někomu jinému!*

Ale jak – pohnout? Trojčlenka stěžejních otázek trápila Konrádovou dál a dál. Stála se Válková obětí vraždy? Nepochybně ano. První otázku máme vyřešenou. Ale co ty dvě zbývající? Mrtvolu jsme nikde nenašli. Vylámali jsme si zuby i na tom, jak transport těla proběhl. V podstatě jsme jenom prokázali, že Novotný nepoužil auto ani motorku. Co dál? Válková byla malá a štíhlá, prý nevážila ani půl metráku. Ale je nepravděpodobné, spíš vyloučené, že by Novotný použil k transportu bicykl, vozík či trakař, nebo ji nesl jako břemeno.

Už poněkolkáté rozložila Konrádová před sebou fotky z místa činu. Pohozené pyžamo Válkové na křesle, obrácené na ruby... *To by Bohunka nikdy neudělala. Na to byla moc pořádná*, řekla sousedka Hartlová. Ale co když v tu chvíli už Válková nebyla paní svých činů, co když jednala pod nátlakem svého vraha?

Představme si, že Novotný vnikl do domku v noci. Probudil ji, poručil, ať se svlékne, třeba chtěl zase zkusit něco ze svých hnusných praktik... Nebo to bylo jinak? Co když Novotný naopak Válkovou fyzickým násilím donutil, ať se převlékne z pyžama do běžného oblečení...

Proč by to dělal? Protože ji potřeboval dostat z domu živou?

Jasně, tak to bylo! Válková se dostala ke svému hrobu pěšky, živá a oblečená!

Konrádová chvatně nalistovala fotografie Modletic a okolí z ptáčí perspektivy, pořizované během pátrání po Válkové pomocí vrtulníku. Viděla domek důchodkyně jako na dlani, ještě další dva baráčky a vesnice končí... Silnice... Nebo pole? Pole směrem k lesnímu lomu, dnes využitému jako skládka. Cesta z domku Válkové tam nemůže trvat ani půlhodinu. Konrádovou až zamrazilo. Cesta na smrt! Jak hrozná musela být pro Válkovou tahle poslední „vycházka“! Jaký strach asi prožívala! Klopýtala nocí, poháněná mnohem mladším a silnějším mužem, vydaná na pospas jeho vůli.

Konrádová si vzpomněla na slova sexuologa Tumlíře. *Cítit se jako bůh*... Ano, to je ono! Novotný možná dával slovně Válkové naději na život, ale v duchu už věděl, že starou ženu čeká smrt.

„Nikoho jsem nezabil! Co mě sem vozíte? Dejte mi už pokoj!“ křičel Novotný na Konrádovou.

Stáli, v doprovodu silné policejní eskorty, před vraty vedoucími na modletickou skládku. „Proč mě filmujete? Já si to nepřeju!“ obořil se Novotný na videotechnika s kamerou. Ale hned se přehradil do litostivé role: „Proč mi nechcete věřit? Proč mě obviňujete?“

Konrádové neušla mužova nervozita. Poprvé jí nepoložil tu svou obligátní posměšnou otázku: *A kde máte tělo?* Jasně, Novotný už pochopil, že přihovívá!

„Víme, že jste oloupil a zavraždil paní Válkovou. Už taky víme, že tělo jste zahrabal tady. Když nebude zbytí, nechám přehrabat skládku celou. Ale taky se můžete přiznat a ukázat nám, kde přesně jste tělo ukryl.“

Skoro bych vám to doporučovala, každá polehčující okolnost u soudu bude pro vás jako pro zvlášť nebezpečného recidivistu dobrá,“ řekla tvrdě Konrádová.

V Novotného tváři se rozlila nejistota, ale hned se pochlapil.

„Co mi to vykládáte za nesmysly? Jak bych ji asi dostal přes plot, co? To jsem si ji snad přivázal na záda?“ rozkřikl se.

„Ať přijdou oba figuranti,“ přikázala Konrádová.

Novotný znervózněl. Figuranti? Co je zas tohle?

S úzaselem sledoval dvojici, která se před ním náhle objevila... Muže, surově postrkujícího před sebou starší ženu, jež se plačky, ale marně bránila jeho atakům.

„Jdi! Povídám ti, abys šla!“ přikázal muž.

Klopýtající žena došla až k plotu.

„Přelez plot!“

„Já to nedokážu,“ poplakávala žena. „Nemám sílu!“

„Co kecáš? Neštví mě, ty blbá bábo, nebo uvidíš!“

Muž nakonec pochopil, že cestou přes plot skutečně ženu nedostane. Teď ji hnal neúprosně před sebou podél plotu, dokud neobjevil malou terénní nerovnost, kdy mezi spodkem plotu a zemí byla mezera zvlíc sotva dvacet centimetrů. Dospělý člověk by tudy neměl šanci dostat se na druhou stranu, ale hubená a malá žena...

„Tak to podlez tady!“ přikázal muž drobně ženě.

Scéna byla čím dál krutější. Roztřesený Novotný sledoval, jak si plačící žena lehla na zem a s námahou se škrábala pod plotem na druhou stranu. Stejná cesta byla pro rozložitého násilníka vyloučena, zato si hravě poradil s plotem. Žena se mezitím dala na útěk, několikrát vykřikla o pomoc, ale muž jí byl každým krokem blíž a blíž...

„Nechte toho,“ zařval Novotný.

Slabostí padl na kolena, to co viděl, bylo tak strašné, tak skutečné...

„Stop!“ křikla Konrádová směrem ke dvojici za plotem. Okamžitě se zastavili, strnuli jako v nějakém šileném filmu...

„Tak co? Ukážete nám místo, kam jste schoval tělo Bohumily Válkové?“

Novotný beze slova přitakal. Mlčel, když Konrádová nechala otevřít bránu. Nepromluvil, jen ukázal na prohlubeň ve zvlněném terénu, zaházenou zvlněným plechem. Neřekl ani slovo, když znovu nastoupil do policejního auta, které ho už za chvíli odvezde do vazby, vstříčí dalšímu trestu, nejspíš doživotnímu...

Za dvacet minut našli tělo zavražděné důchodkyně Válkové. Tělo bylo už v rozkladu, ale šátek extrémně utazený kolem hrdla nešlo přehlédnout. Konrádová několikrát naprázdno polkla... Tak mi to přece jen vyšlo!

Dostala chuť na cigaretu. Šla si ji vykouřit k autu, kde už na ni čekali „figuranti“, přesně řečeno dvojice herců z oblastního divadla, které kriminalistka požádala o výpomoc.

„Byli jste skvělí,“ řekla Konrádová uznale.

„Dík. Zato vaše řemeslo je hrozný,“ vyhrkla žena.

Konrádová pokrčila rameny. Pak si vzpomněla na svého šéfa majora Peška. Za ten dnešní týdně ji asi sotva pochválí!

„Možná máte pravdu,“ přitakala zachmuřeně kriminalistka. Cigareta jí náhle přestala chutnat.

Ilustrace Kristina POKORNÁ

ZA KRÁSNÉHO SRPNOVÉHO DOPOLEDNE...

„Projel jsem přes zpomalovací práh a pokračoval po přímém úseku silnice sotva třicetikilometrovou rychlostí. Před sebou jsem nikoho neměl, v protisměru se – při svém pravém okraji silnice – přibližoval osamocený červený Favorit. Když bylo protijedoucí vozidlo nějakých dvacet metrů přede mnou, začalo přejíždět do mého jízdního pruhu. Stočil jsem svůj vůz co nejvíc k obrubníku a zároveň dupnul na brzdu. Škodovka do mě ale mřila pořád. Asi na tři metry před sebou vidím, že se protější řidič kácí stranou na volné sedadlo spolujezdce.

Pak levou přední částí řachl osobáček do nákladáku, se kterým jsem už u pravého okraje silnice stál. Jenom jsem na tu ránu naprosto bez pohybu a s rukama zapřenýma do volantu čekal!“

Minule jsme si přiblížili nehodu, při níž sehrála zásadní a zřejmě nekontrolovatelnou roli droga v krvi provinilého šoféra. Tentokrát se vracíme k dopravní nehodě, kterou loňského léta způsobila s největší pravděpodobností okamžitá zdravotní indispozice šestašedesátiletého muže řídícího osobní automobil.

Stalo se na předměstí východočeského města, po deváté hodině ranní. Rozjížděl se ideální prázdninový den, sluníčko stálo poměrně vysoko nad scénou tragické události, v tu chvíli v řídkém dopravním ruchu. Řidiče většího bílého vozu značky Iveco, prázdného po vyložení nákladu v nedalekém obchodu s potravinami, rozhodně neosloňovalo. Viditelnost byla dobrá,

povrch vozovky suchý, neznečištěný, v kvalitním stavu.

Svědék z kombi oktávky, který za nákladním autem dobrzdil vzápětí po střetu, spěchal kolegům na pomoc. Muž v osobáku měl nohy nad pedály, ležel ale přes sedačky hlavou k pravým dveřím, trochu chroptěl, nekomunikoval. Náhodný spoluaktér odstoupil od nehody a volal záchranku.

Mezitím jela kolem na jízdním kole – směrem ke koloniálu – nějaká žena, říkala, že je zdravotní sestra, a pokoušela se poskytnout postiženému řidiči první zdravotní ošetření. Nedokázala mu ovšem nahmatat puls. Brzy nato byla na místě policie, ostatně sídlí skoro nadohled, a také vůz rychlých zdravotních zásahů.

Odborníci pracovali na oživovacích

pokusech – bohužel bez příznivého výsledku. V oznámení o výsledku zdravotní pitvy na oddělení soudního lékařství v pardubické krajské nemocnici se jako příčina smrti uvádí pohmoždění plic (další odborné diagnostické závěry pitvy nelze sdělit, neboť podléhají povinné mlčenlivosti dle § 55 odst. 2, písm. d) zák. č. 20/66 Sb., o péči o zdravotní lidu).

Neodborně se dá spekulovat, jestli by muže za volantem zachránily bezpečnostní pásy, které evidentně v okamžiku nehody nevyužíval.

O několik slov doporučení, jak reagovat na blížící se – odhadované, tušené – bezvědomí, mozkovou příhodu, infarkt („ucpání“) srdce apod. jsme požádali nejbližšího obvodního lékaře:

Infarkt se obvykle hlásí člověku předem, v těch akutnějších případech prudkou bolestí uprostřed hrudníku, za hrudní kostí, s doprovodným opocněním těla. Mozkové příhodě předchází ztráta svalové síly, omezení hybnosti končetin, současně ruky a nohy, ale vždy pouze po jedné straně. Epileptický záchvat nemocní obvykle na sobě dovedou vytušit – a také běžně nemívají řidičské oprávnění. Pokud jde o první epileptický atak, příkladně kvůli silicímú nádorovému onemocnění, jsou doprovodnými či alarmujícími

pocity poruchy vědomí, zhoršující se vidění, křeče končetin.

U všech předchozích případů by většinou řidič mohl stihnout zastavení vozidla. Jeho odstavení co nejvíce vpravo, vypnutí motoru, naopak aktivování výstražných blikačů a mobilním telefonem volání odborné zdravotnické pomoci.

Vedle toho ovšem musíme bohužel připustit také existenci tzv. náhlé smrti. Bleskového, vteřinového úderu způsobujícího víceméně okamžitý konec jedince. Dokonce i osoby, která předtím – u lékařských kontrol – vykazovala jenom samé zdravé individuální faktory...

/ki/

Foto archiv P ČR

Sukničkář

všechno byli lidé na svých místech a zápisy hostů v pamětní knize nešetřily spokojenosti. Kačena byl sympatický, oblíbený, a pokud jde o náklonnost k něžnému pohlaví, zásadně nelovil mezi vlastními zaměstnankyněmi, ale soustředil se na osamělé, pravidelně se střídající rekreatky.

„Vzpomínáte na nějaký malér tohoto druhu?“

„Aby ne!“

Učitel z Hradce posílal na prázdninového milence své ženy udavačské dopisy na místní policejní oddělení, dvoumetrovy valcíf z Kladna panu Kačenovi přerazil pod sjezdovkou nos a docela největší potíže dělal jistý pražský muzikant, který se rozhodl, že nevěrou manželku přenechá šéfovi horské boudy navždycky.

„Naštěstí pak odjela pryč s jedním rakouským lyžařským instruktorem.“

„Jistě,“ řekl kapitán, „chápu.“

Konečně mu začínalo být teplo

Váchal na místo osobně dostavil co nejdříve. Řekl, že samozřejmě, a za chvíli už společně s technikem a poručíkem Staňkem seděl ve služebním autě. Až mnohem později, když se na neposypané silnici vůz nejen zastavil, ale vlastní vahou začal klouzat zpátky, si kapitán uvědomil, že šedý oblek, polobotky a vetchý zimníček nepředstavuje dobré oblečení do hor. Nechtěl se však vrátet a tak se odhodlaně vydal k Bednářce pěšky. V lesním úseku, kde ležel Pavel Kačena s krvavou střelnou ranou uprostřed zad, vydržel až do chvíle, kdy si technik konečně začal balit nádobíčko.

„Nábojnice jste nenašel?“

Technik zavrtěl hlavou. „Za dobu, co tu ležel, napadlo nejvíč deset čísel sněhu. Je to prakticky beznadějný.“

„Co se dá dělat,“ řekl kapitán.

Na boudě se zatím střídaly turnusy, Váchal si uvědomoval, že je to náramná směla, že na rolbě naložené batohy a zavazadly docela možná odjízdi i vrah, ale neměl nejmenší pravomoc rekreaty zadržet. A i kdyby se o to pokusil, tak zezdola přijížděli noví hosté, které by pak zase nebylo kde ubytovat.

„Nazdar! Tak se tu mějte... Stálé zdraví!“

Pozdravy, úsměvy, tváře opálené horským sluníčkem. O tragedii, ke které došlo o pár stovek metrů dál, většinou nikdo neměl ani tušení. Odkvétající, ale pečlivě udržovaná blondýna nechala u servírky psaníčko pro pana vedoucího.

„Určitě mu to předáte?“

„Spolehněte se.“

Kapitán dopis bez valných ohledů otevřel, ale nenašel v něm nic víc než zamilované žvásty. Den pomalu plynul, před pátou se začalo stmívat a v hotelech, ubytovnách a v horských chalupách se rozsvěcela okna. Na Bednářce za jedním z nich zasedal operativní štáb kriminální služby.

Alena Pokorná, Květa Čermáková, Jana Kučerová, Jitka Malá...

„Kristepane,“ bědoval kapitán, „je tohle vůbec možný?“ Výčet Kačenových milenek připomínal spíš telefonní seznam menšího města než skupinu přítelkyň jednoho jediného muže.

„Bohužel,“ pravila brýlatá účetní, „on už byl prostě takový.“

Váchal opisoval z ubytovací knihy adresy příslušných dam a v duchu litoval kolegy, kteří to všechno budou muset prořevovat.

„Purnochová ne, ta byla svobodná.“

„Ale mohla žárlit, ne?“

„Jistě, to mohly všechny.“

„Jistě, to mohly všechny.“

Kapitána napadlo, zda

i tato nepůvabná a zakřiknutě působící úřednice někdy nad sloupci nezázivných čísel trochu nemyslela na svého přítažlivého šéfa, ale pak mu to připadalo nepodstatné.

„A žena toho rváčského valcífce?“

„Jo, Kodoňová. Taková štíhlá brunetka. On ji sem skoro donesl v náručí, tehdy byla

„On byl moc fajn chlap, víte? Ale...“

„Ale co?“

„No, zkrátka byl drabíček na ženský.“

Kapitán Váchal seděl co nejbliž radiátoru ústředního topení a srkal grog. V židli naproti němu se střídali personál horské chaty zvané Bednářka a obrázek Pavla Kačeny dostával čím dál přesnější obrysy. Šéf dokázal ocenit dobrou práci, velmi rychle poznal, kdo je lempl a jenom se veze, takže se mu během necelého roku podařilo na boudě sestavit výkonný tým schopných lidí. Kuchaře by mohl Bednářce závidět ne jeden ohvězdičkový hotel v Peci pod Sněžkou, číšníci, vedoucí restaurace, pokojské a dokonce i údržbář, to

a měl dojem, že po tom několikahodinovém brodění ve sněhu pomalu usychá. Všechno vlastně začalo jedním docela obyčejným kancelářským telefonátem, z něhož se dozvěděl, že nahore v horách byl na lesní cestě nalezen mrtvý, pravděpodobně zavražděný muž, a šéf kriminálky si přeje, aby se

rozbitá rolba, i kufry dotáhl až na boudu. A ona zatím...“

„Jak to vlastně prasklo?“

„Náhodou se tu zastavil nějaký Kodoňův kamarád a viděl, jak se s šéfem k sobě měli. Tak to halt manželovi vyklopil.“

Váchal si udělal příslušnou poznámku, i když se mu nezdálo pravděpodobné, že by chlapák, který nechodil pro facku daleko, zabíjel soka tak zákeřným způsobem.

„Další prosím!“

Šedovlasý provozář se rozpovídal o problémech, které s podnikáním na horách souvisejí. Dávno už skončily idyllické doby, kdy ještě před začátkem sezony byla na půl roku dopředu prodána všechna lůžka, a peníze se točily bez ohledu na počasí. Dneska stačí nepovedená zima nebo deštivé léto a horský hoteliér jde na buben. Konkurence je velká a trh nemilosrdný.

„Měl někdo z ostatních podnikatelů důvod pana Kačenu nenávidět?“

Provozář se zamyslel. Jistě, všechno se neodehrávalo v rukavičkách, přebírání zákazníků a někdy i celých zájezdů, ovlivňování zprostředkovatelských agentur a cestovních kanceláří i vzájemné přetahování personálu. Důvodů k nevíli bylo mnoho, ale žádný z nich se nezdál tak pádný, aby vysvětloval vraždu.

„Leda snad Straka, tomu patří ubytovna kousek od Labutě a je to hrozný vztekloun.“

Kapitán poděkoval, telefonicky se spojil s oddělením v Peci. O hodinu později se dozvěděl, že příslušný ubytovatel už sice vyvolal hezkých pár výtržností, jenže na dobu, kdy přišel Kačena o život, má celkem perfektní alibi. Hrál s několika přáteli mariáš a stůl převrhl a strašlivě se pohádal teprve pozdě odpoledne, když prohrál zdánlivě neprůstřelné dvě sedmy se stovkou.

Pohřební vůz se nahoru do stání nedostal, proto funebráci svezli tělo mrtvého vedoucího na kanadských saních. Další den vyšetřování utekl jako voda a ze tří původně stanovených vyšetřovacích verzí se ani jedna nejevila přesvědčivější než druhá. Zdálo se zřejmé, že hoteliérova smrt má buď souvislost s jeho milostnými avantýrami, nebo že jsou za celou záležitostí konkurenční vztahy jednotlivých podnikatelů, případně do třetice, že je vrahem někdo z horského personálu a motiv činu je dosud neznámý.

„No tak, povídám přece, že s ním musím mluvit,“ hulákal údržbář, který dosti neomaleně vnikl do místnosti upravené jako provizorní kancelář.

„Copak nám nesete?“ zeptal se kapitán.

„Tohleto! Koukněte, tohle jsem našel ve splachovací nádržce na záchodě,“ vyhrkl a položil na stůl dosud mokrou automatickou pistolí ráže šest pětáctičet.

Na malém parkovišti u spodní stanice vleků zastavil vojenský automobil a vylezli z něho tři uniformovaní muži s obrovskými batohy na ramenou. Chvilku se bezradně rozhlíželi kolem, než si všimli mávajících chlapíka u sněžné rolby. Pak naložili materiál, nastoupili a nechali se vyvést k lesní cestě pod chatou Bednářkou.

„Tady,“ přivítal je kapitán, „přibližně v těchto místech.“

Lyžařskou hůlkou nakreslil ve sněhu kruh o desetimetrovém průměru. Vojáci pokrčili rameny a začali se převlékat do azbestových oděvů připomínajících potápěčské skafandry.

„Ustupte!“

Přihlížející se stáhli zpátky a plamenomet zasyčel. Proud ohně podoben obrovskému dračímu jazyku olízl sněh a k oblaze se vyvalila oblaka páry. Horký vzduch se teteřil jako u dvířek pekařské pece a skoro se zdálo, že na kraj dýchlo jaro.

„Dobry, pokračujte!“

Zahučel další výstřel hořícího petroleje, nesčetné potůčky vody se pojily v mohutný kalný proud, který mizel pod nejbližší závějí. Sněh tál před očima, brzo se objevily kameny, zčernalý mech a bláto lesní cesty. Po necelé čtvrt hodině byl Váchalem označený kruh temný a skoro suchý. A v šikmých paprscích nízkého slunce se zaleskla drobná mosazná nábojnice. Vojáci odjeli, později začal zase padat sněh a za chvíli už nezůstala po jizvě v zasněženém lese ani památka.

Večer, po skutečně znamenitém jídle, si ke stolu kriminalistů přisedla poměrně pohledná dáma.

„Co se stalo s Pavlem?“

Kapitán se opatrně zeptal na jméno a s uspokojením zjistil, že jeho seznam je přesný, tahle paní v něm figurovala kdesi v poslední třetině.

„Máte nějakou představu o nebezpečí, které mu hrozilo?“

„Ovšem,“ řekla. Potom položila na stůl několik dopisů, v nichž si šéf horské boudy trpce stěžoval na spoustu práce, nejasně hovořil a jakýchsi neseriózních dodavatelích zboží, s nimiž vede dosti riskantní jednání a varoval přítelkyni, aby za ním nejezdila, neboť to v současné době není příliš bezpečné.

„Děkujeme vám,“ pravil Váchal. „Určitě to prověříme.“

„Myslíš, že z toho něco bude?“ zajímal se poručík Staněk.

Kapitán zavrtěl hlavou: „Těžko. Je to docela obvyklý styl dopisů, jak se píšou, když se chlap potřebuje zbavit obtížné ženské.“

Koncem týdne se zkazilo počasí, horská služba zakázala všechny vrcholové túry a mrazivý nárazový vítr cloumal okenicemi. Jen pár odvážlivců vyrazilo na svah a restaurace, jindy přes den téměř prázdná, vesle hučela. Váchal seděl zahrabán do hory faktur, účtů a výkazů, zatímco poručík v provozní kanceláři bojoval s telefonem. Vrátil se asi po hodině a jeho tvář zářila vzrušením.

„Myslím, že to mám.“

„Povídej.“

„Ten den, kdy přišel Kačena o život, volal ráno do banky, aby mu připravili dvě stě tisíc v hotovosti. Chtěl kupovat nějaký zařízení na vlastní lyžařský vlek.“

„No a?“ řekl Váchal.

„A dozvěděl se, že to nejde, protože má konto skoro v mínusu. Nechtěl tomu věřit. Zřejmě proto se taky chystal dolů do Pece, i když běžně při střídání turnusů nikdy nechyběl.“

„Pozoruhodné,“ řekl kapitán. „Takže verze číslo tři.“

Vichřice venku zesílila, horská chalupa

byla spojená se světem jen tenkým telefonním kabelem. I to však stačilo. Informace balistického oddělení krajské policejní správy oznamovala, že předložená nábojnice nese stopy po úderníku a vyhazovači, které se identicky shodují s mechanoskopickými stopami na zkušební nábojnici vypálené z předložené pistole. A identifikační číslo této zbraně je možno nalézt v patnáctém záznamu o ztrátě automatické pistole z trezoru strážní služby v jednom podniku ve Vrchlabí. Podezření na zaměstnance Karla Morávka se tehdy neprokázalo, Morávek však přesto z firmy odešel a o sedm let později zemřel. Jeho manželka, Věra Morávková, je v současné době zaměstnána jako účetní v horské turistické chatě jménem Bednářka.

„Heuréka,“ zajásal poručík. „Řekl bych, že to máme v suchu.“

„Ještě ne,“ oponoval Váchal. Vítr honil po stránkách přemrzlý sněh, docela nejlepších v tomhle nečase bylo sedět někde u kamen, ale krajská kriminálka si něco podobného nemohla dovolit. Otázky, odpovědi, kašlající motor služebního auta. Okolo poledne vysadilo telefonní spojení, ale v jednu se už zase bylo možné na Bednářku dovolat.

„Její syn Evžen je pěkný kvítko. Hazardní hráč. Prej v poslední době dlužil valcharům skoro půl milionu, ale než si to s ním mohli vyřídit, tak dluh zaplatil. Do koruny.“

„Výborně,“ řekl kapitán. „Dobrá práce.“

Poručík Staněk přivedl nešťapnou brýlatou ženu do místnosti a nabídl jí kávu. Nechtěla. Téměř pět minut panovalo naprosté ticho a účetní nervózně muchlala v hrsti dámský kapesník.

„Tak on vám na to přišel,“ řekl nakonec Váchal.

Mlčela.

„K tomu ovšem muselo stejně brzy dojít. Vždyť jste ten platební příkaz sama podepsala,“ dodal a vytáhl ze svazku listin dva předtištěné formuláře.

„Nebo jste myslela, že se pan vedoucí nebude o své konto zajímat?“

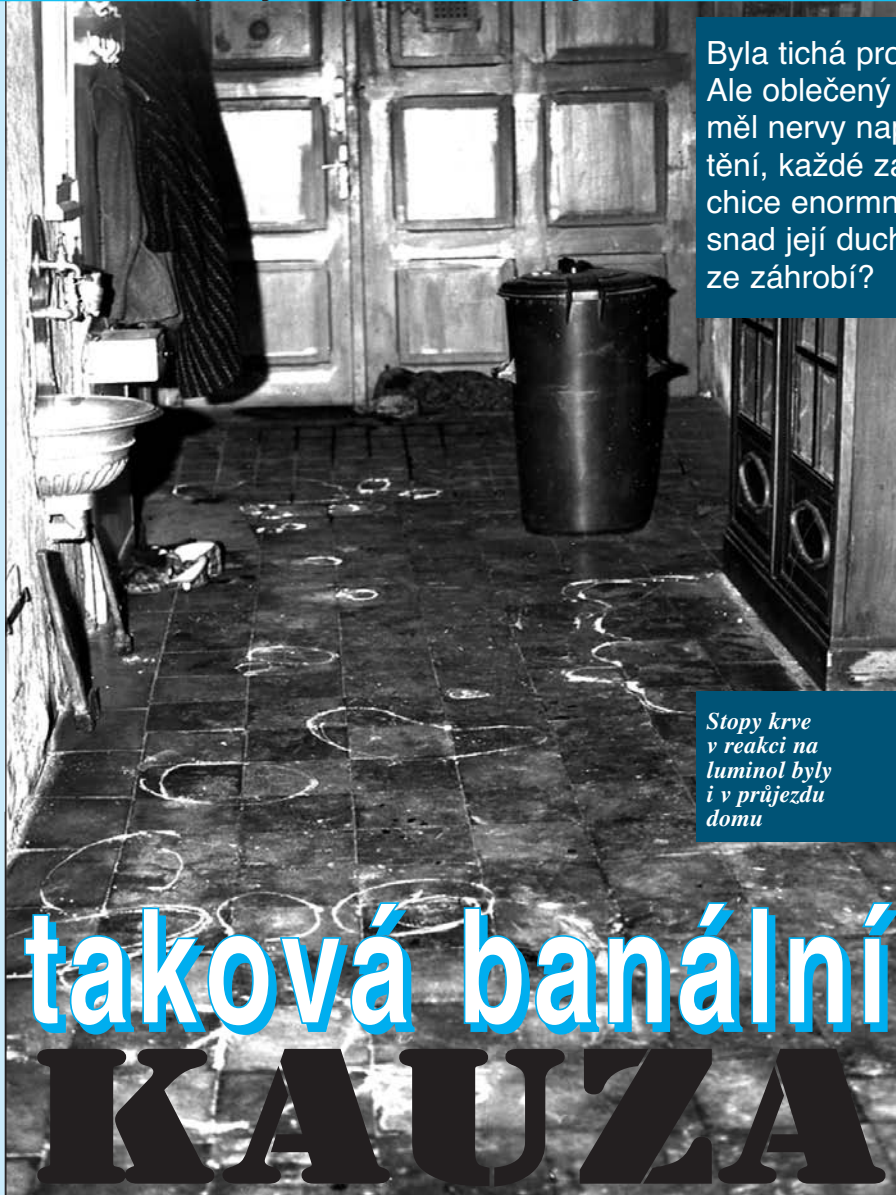
Brýlatá paní se rozplakala: „Já říkala, že mu to vrátím. Všechno. Mám ve Vrchlabí domek, chtěla jsem ho prodat. Ale on ne. Že jde rovnou na policii.“

„Na to měl jistě právo.“

„Neměl. Přece jsem nemohla dopustit, aby si na Evženka ukazovali lidi prstem. Že je jeho máma zlodějka...“

Když se kapitán Váchal vracel zpátky do civilizace, měl na nohou vypůjčené sněhule a na bělostnou sjezdovku krásně svítilo sluníčko. Omiňoval si, že je nejvyšší čas, aby se do hor vypravil na delší dobu a trochu si zalyžoval. Nakonec se na Bednářku nedostal dřív než v létě. Bylo to ovšem také docela příjemné, a když se jednou vrátil z procházky po hřebenech, našel v recepci noviny, v nichž stálo, že Věra Morávková byla krajským soudem odsouzena ke ztrátě svobody na dvanáct let. O synu Evženovi nebyla v příslušném článku ani zmínka.

Stopy krve v reakci na luminol byly i v průjezdu domu

taková banální KAUZA

„Většina novinářů, ale také posluchačů vždycky ožila, když jsem začal vzpomínat na takzvané slavné případy, jako byla vražda malého chlapce v promítací kabině kina Metro nebo smrtící nájezd automobilem na chodník plný lidí, který měla na svědomí dívka, co se chtěla pomstít společnosti,“ vzpomínal před lety v jedné vinohradské hospůdce, nedaleko svého bydliště, major Jaroslav Zahrádka.

„Jisté, vyšetřování takových kauz probíhalo pod velkým tlakem nadřízených složek, stejně jako za mimořádného zájmu veřejnosti. Znamenaly ovšem jen zlomek mé skutečné pracovní náplně. Osobně jsem se zabýval vraždami několik desítek let a většina z nich byly takzvané banální případy.“

Opravdu banální?

Dům prázdný nebyl

Bedřichu Ryšánkovi i jeho sestře Emilii, provdané Jelínkové, se už dávno překulila sedmdesátka. Ale navštěvovali se často a pravidelně, třebaže cesta autobusem nebo tramvají přes celou Prahu neznamenal pro starého člověka nic snadného. 5. prosince 1973 byla řada na Emilii, ovšem nepřišla. Asi stůně, řekl si pan Ryšánek.

Hned druhý den se vydal do Čakovic, do

Řepové ulice, a protože měl od sestřina domku klíč, snadno si odemkl. Prošel kuchyň, obývací pokoj i ložnici... Všude bylo uklizeno, postel vzorně zastlaná – ale sestra nikde. *Milá Emo, stavoval jsem se tady, ale byla jsi asi nakupovat. Už jsem nechtěl čekat. Dej o sobě zprávu. Proč jsi večera nepřišla?*

Lístek s tímto zněním nechal pan Ryšánek pro sestru v kuchyni a v klidu odjel. Jenomže kalendář ukazoval už 8. prosince a Ema Jelínková se stále neozývala... Proběhla porada širšího příbuzenského kolektivu. Kdosi vyšetřoval zneklidivou zprávu – v Čakovicích už sousedé Ěmu řadu dní neviděli, v obývacím pokoji jsou ve dne v noci stažené rolety.

„To za mě ještě nebylo,“ řekl udiveně pan Ryšánek. „Že by Ema? Nebo snad...“ Nakonec vyrazila do Čakovic čtyřčlenná expedice: Emiliin prasynovec, jeho manželka, jeho matka a její známá. Cestou přibrali ještě páteho, to jest uniformovaného příslušníka Veřejné bezpečnosti. Asi po hodině bylo jejich hledání korunováno – úspěchem?

Emilie Jelínková už nežila. A její zakrvácený obličej jasně napovídal, že smrt ke staré ženě nepřišla jen tak. Že jí kdosi hodně surově napomohl.

Byla tichá prosincová noc, vlastně už ráno. Ale oblečený muž na neodestlaném lůžku měl nervy napjaté k prasknutí. Každé zašustění, každé zapraskání vyvolalo v jeho psychice enormní odezvu... Není to ona? Nebo snad její duch? Existuje něco jako pomsta ze záhrobní?

Málem se potkal s vrahem!

„Na celém případě byl bezpochyby nej-dramatičtější začátek. A to i s důsledky, které jsme se dozvěděli později... Pan Ryšánek se totiž mohl při své návštěvě docela dobře potkat s vrahem. Kdo ví, jak by se celá věc dál vyvíjela, jestli bychom neměli mrtvoly nakonec dvě,“ krčil Zahrádka významně rameny.

„Zpráva z Čakovic přišla 8. prosince 1973 a brzy jsem se ocitl s mordpartou na místě činu i já. Jak známo, vyšetřovatel toho nachodí v terénu mnohem míň než operativce, ale při ohledání činu – zaplat-pánbu – být musí. Stejně jako při pitvě. Já osobně jsem se ale snažil do terénu dostat co nejdříve, nechtěl jsem se spoléhat jen na lejstra na svém pracovním stole.“

Mrtvá paní byla samozřejmě stále ve stejné poloze, jak ji příbuzní našli. Fotografie ze spisu vydá za sto vět, popíši proto místo nálezu co nejstručněji: V zadním rohu dvorku, mezi nepoužívanou garáží a zdí, posadil vrah mrtvou na špalek, tváří ke zdi. Tělo pak obklopil nejrůznějšími předměty, takže při zběžném pohledu nemohl nikdo nic tušit.

V domě samotném byl zdánlivě vzorný pořádek. Když ale našemu technikovi začal reagovat luminol na krev, poznali jsme, že poslední, kdo tu uklízel a umýval podlahu, určitě nebyla paní Jelínková. Takže nakonec jsme si udělali následující obrázek – místem vraždy byla buď kuchyň, nebo ložnice, bezvládné tělo potom pachatel odtáhl na místo nálezu.

Nebylo to ale hned, mrtvá ležela nějakou dobu na pravém boku – každopádně až do vzniku mrtvolných skvrn. Ke špalku ji pachatel odtáhl za ruce, protože právě chodidlo bylo znečištěno zeminou. Na temeni mrtvé bylo několik poměrně hlubokých tržnězhmožděných ran, na krku zas stopy po škrcení. Podařilo se nám najít – s největší pravděpodobností – i vražedný předmět: Na sekretáři v pokoji stála poškozená socha jelínka, upevněná na těžkém podstavci, oboje s nepatrnými stopami krve.

Dost zvláštní asociace, že paní Jelínkovou kdosi umlátíl zrovna jelínkem, že jo? Soudní pitva ovšem označila jako skutečnou příčinu smrti zardoušení, z úrazových změn stály jistě za pozornost zlomenina lební spodiny a tři zlomená žebra.“

Loupež? Msta? A vrah?

Proč by někdo vraždil starého člověka z jiného důvodu než pro peníze? Tak mívá odvěká kriminalistická zkušenost, nikoliv ale stoprocentní. Vypracovaný plán operativně vyšetřovacích úkonů proto sice nebyl obšírný, nicméně verze k motivu obsahoval dvě. Loupež? Jisté. A co nějaká msta?

A kde hledat pachatele? Má cenu po něm pátrat spíš mezi příbuznými a sousedy, nebo – policejní hantýrkou řečeno – *osobami bez bližšího vztahu, každopádně však znalými situace v domě...*?

Tomu nasvědčoval fakt, že paní Emilie bývala velmi opatrná. Mimo okruh příbuzných nikoho do bytu nezvala ani nepouštěla. Pokud k ní někdo zašel, přesvědčila se vždy oknem, o koho se jedná. Vzhledem ke svému věku si ovšem těžší domácí práce – například natírání vrat, okapových rour nebo složení uhlí – nechala dělat od známých lidí za úplatu.

Pátrání po možném pachateli mezi příbuznými se brzy zadrhlo. Jistě, když paní Jelínková prodala před lety druhý domek v Ďáblicích, leckdo v přízni vypěnil

a zasakroval, ale situace se od té doby dávno uklidnila. Mnohem nadějněji se kriminalistům

Odstraňováním různých nakupených věcí se nakonec objevilo tělo zavražděné paní v nočním oděvu

nikoliv. Takže nakonec musel odejít ze zaměstnání i z ubytovny.

Řadě lidí dlužil peníze, v půjčkovně průmyslového zboží si „vypůjčil“ magnetofon, který nechal v hospodě místo útraty... V místě stálého bydliště se nezdržoval, pár nocí přespal u matky, když jí ale ukradl polštáře, aby měl na hostinec, musel se pakovat i odtud! A co je nejdůležitější – Jaroslav Křístek znal Emilii Jelínkovou, svého času ji několikrát pomohl se složením uhlí.

Jako myška ve špajzu

„Asi nebudu první, kdo řekne, že ohledání místa činu je věc mimořádné důležitosti. Méně vznešeně řečeno, že se nesmí odfláknout... Podařilo se nám v bytě paní Jelínkové zajistit asi pět daktyloskopických stop, konkrétně v ložnici a v obýváku. Podle centrální evidence patřily Křístkoví!“ komentoval vývoj případu major Zahrádka. „Zajásali jsme, neboť naše logická úvaha zněla: Pokud ho tenkrát při skládání uhlí něčím Jelínková pohostila nebo se šel Křístek opláchnout, sotva by ho stará paní pustila jinam než do kuchyně...“

Křístek bude mít co vysvětlovat – teda až ho chytíme. Pan Podezřelý se totiž zdržoval na neznámém místě. Poměrně velká akce na jeho dopadení – vražda je vražda – se potkala se zdarem. 12. prosince byl Křístek zadržen ve večerních hodinách v jedné restauraci devátého pražského

zmrzlý, i když měl vypito, počínal si jako myška. Prolezl dovnitř, opatrně vytrhl dveře do před síně – a cestu měl volnou. Zatím to byla pořád selanka, ale potvo- ra osud si to naplá- noval jinak, „nasa- dil Zahrádka mas- ku se vším smíře- ného vypravěče.

Major Jaroslav Zahrádka

Dvě noci s mrtvolou

Z výpovědi obviněného: Chvilí jsem podřimoval v kuchyni, ale pořád mně byla zima. Tak jsem zašel do ložnice. Báł jsem se rozsvítit, nikoho jsem neslyšel oddechovat, napadlo mě, jestli je vůbec stará Jelínková doma. Taky jsem zašel do obývacího pokoje, tam šlo víc světla z pouličních lamp, sebral jsem ze sekretáře budík a nějakou sošku jelena, že bych je mohl později prodat v hospodě. Znovu jsem se vrátil do kuchyně a z peněženky, uložené v kredenci, jsem vybral devadesát korun. Pak jsem si lehnul na koberec a přikryl jsem se vlastním kabátem.

Stalo se to asi ve čtyři ráno. Paní Jelínková šla potmě do kuchyně a zakopla o mě, jak jsem tam ležel. Začala křičet o pomoc, nebyla k utišení, zpanikařil jsem. Vnímal jsem ji jen jako tmavší siluetu, ale musel jsem ji umlčet. Popadl jsem tu sošku a několikrát ji udeřil do hlavy. Když omdlela, odtáhl jsem ji do ložnice na postel. Ale zase se sebrala, začala znovu křičet. Opět jsem ji několikrát uhodil soškou, a když se kus ulomil, chytil jsem ji rukama kolem krku a stiskl... Potom jsem se umyl od krve a znova si lehl v kuchyni na podlahu.

Probudil jsem se až dopoledne. Bylo mi jasné, že teď za bílého dne z domu odejít nemůžu. Tak jsem se zařídil uvnitř po svém, jídla bylo v ledničce dost, sebral jsem všechno, co mohlo mít cenu... Večer, už za tmy, jsem odtáhl tělo mrtvé na místo, co jste ji později našli. Spal jsem asi do čtyř do rána, pak jsem odešel hlavními dveřmi, věděl jsem, že takhle brzo nemůžu nikoho potkat. Zamkl jsem a klíče jsem vzal k sobě.

„Jenomže Křístek měl dost kuráže, aby se vrátil do bytu ještě jednou,“ shrnul své líčení major Zahrádka. „Stalo se to až 5. prosince. Všude uklidil, umyl podlahu, ustlal postel a zase odnesl pár maličkostí. To se tenkrát málem míjeli ve dveřích s Emiliiným bratrem!“

I když měl klíče stále u sebe, víckrát už Křístek do domku nevstoupil, přítomnost mrtvé mu přece jen naháněla strach... U soudu dostal rovných čtrnáct let, ale jestli si je odseděl všechny, si už nepamatuju. To víte, banální případ,“ usmál se starý Zahrádka. Nechal doznít příběh, ušpiněný drsnou človecčinou a pak pozdvihl čerstvě natočené pivo k pozdravu.

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

jevila osoba, plně zapadající do druhé kolonky... V blízkém sousedství měli totiž nezdárného syna!

Pravda, onomu holomkovi a pijanovi už bylo dvaatřicet, stihl dokonce zplodit dvě děti, na které neplatil alimenty. I jinak si počínal jako nezodpovědný puberták. Ve svém posledním zaměstnání v loděnicích, kde nastoupil jako člen závodní stráže, se zprvu jevil slušně a důvěryhodně. Po půl roce ale začal zas vyseďávat po hospodách. Zvlášť po výplatě nikdo nevěděl, jestli se pan strážný uráčí nastoupit do služby, či

obvodu. Seznámili jsme ho s tím, co na něj máme. Zas takový risk to nebyl, Křístek brzy pochopil, že jeho situace je v podstatě neudržitelná. Vraždu Emilie Jelínkové vcelku spontánně doznal.

Prý někdy koncem listopadu (později jsme zjistili přesný den, a to 27. 11.) neměl kde spát. Máma ho vyhodila, na ubytovnu už nemohl, rozhodl se proto, že tajně přespí v domě paní Jelínkové. Krátce po půlnoci přešel nevysokou zeď, na chvíli se ukryl v prádelně a pak pokračoval nejsnazší cestou – vpáčením okýnka u spíže. I když byl

Film

Agenti k smíchu?

Nový film renomovaných bratří Coenů nese vyzývavý název – Po přečtení spalte. Dospěl už do českých kin a tuzemští fanoušci se cestou do kina těší jako malé děti. Pocity po představení už tak jednoznačné nejsou, jen ti nejskálnější mají i pak na tváři blažený smích. Po dramatu Tahle země není pro starý se tentokrát velcí filmoví bratři rozhodli světovému diváctvu poskytnout lehkou zábavu s vážným poselstvím, zdá se však, že se jim to ne zcela podařilo.

Nade vši pochybnost je už hvězdné obsazení: hrát u bratří Coenových je už dávno zárukou, že se hvězdy stanou zas o něco zářivějšími, a tak tu i tentokrát spatříme několik zavedených aktérů a prvořadých celebrit: Johna Malkoviche, Brada Pitta, George Clooneyho...

První z jmenovaných ztělesnil zkušeného a druhdy úspěšného analytika CIA Osbournu Coxe, jehož trochu zaskočilo nadcházející stáří a velmi aktuální vyhazov. Rozhodne se tedy matičce Firmě pomstít a jme se sepsovat paměti, v nichž hodlá prozradit, co jen může – i nemůže. Jenže k jeho rozpracovanému dílu se v posilovně dostane nedopatřením snaživá tamní zaměstnankyně Linda, již hezky hraje Frances McDormandová. Spisku se zmocní v blahé naději, že by jí mohlo – vhodně využito – vynést na několik plastikových operací, jež dle vlastního soudu nutně potřebuje a na něž jaksi nemá. Jme se tedy prostřednictvím přítroublého kolegy Chada – velmi přesvědčivý Brad Pitt – autora spisku Coxe vydírat a kolotoč děje je roztočen až oči přecházejí... Jenže jsou tu i další: dovedný a lehce znuděný dýkař Harry má plotky s Coxovou chotí, nepohrdne však ani náručí Lindy – a přispěje k všeobecnému balábilce charakterů, jež moc nejsou charakterní, a situací, jimž ovšem chybí (záměrně?) pointa. Film Po přečtení spalte natočili bratři

Coenové se zjevnou chutí vysmát se soudobé agentománii, zbožnění tajných služeb a vůbec všeobecné tuposti lidstva, ale nějak jim celek nedrží pohromadě. Jednotlivosti jsou k popukání, některé scény pobaví velmi špičkově, ale je to jako se šampaňským: když vyšumí bublinky, zbude divná limča.

Nicméně: výhrady vlastně máme jen proto, že Coenové kdysi sami sobě nastavili laťku vysoko, převysoko. V marasmu soudobé světové filmové produkce představuje komedie Po přečtení spalte pořád víc než slušný průměr a rozhodně ani myslící diváky nezarmoutí. (jjv)

Televize

TICHÁ VÁLKA U HASTINGSU

Dlužno podotknout, že mezi současnou televizní produkcí působí seriál Foylova válka jako zjevení: jeho tempo je poklidné, více se tu chytře mluví, než bije pěstmi a třebaže se – v intencích názvu – děj odehrává za druhé světové války, nestíjí se v epizodách nikterak nadměrně. Navíc příběhy odlišuje i jejich stopáž, vzácně předpokládající, že dospělý divák je s to udržet pozornost déle než děčko: většina dílů je totiž téměř dvouhodinová.

Zárukou kvality je zřejmě scenárista, triapadesátiletý Angličan Anthony Horowitz, jinak úspěšný autor knížek pro děti (některé z nich vyšly i v češtině). Vedle Foylovy války se Horowitz scenáristicky podílel i na tak zavedených titulech, jako jsou Poirot a Vraždy v Midsomeru.

Hrdinou zatím devatenácti uvedených dílů (rozděleny jsou do šesti řad) Foylovy války je postarší gentleman, hodností policejní detektiv superintendant, jenž se v průběhu zuřící války s nacisty snaží udržet ve zdánlivě idylickém městečku na jihu Anglie vládu práva a dobrých mravů. (Má v tom hodně protivníků, žel, někdy i některé své šéfy.) Ano, je to ten Hastings, kde se roku 1066 odehrála ona veleslavná bitva, jež změnila dějiny Anglie – a v letech 1940–45 se v jeho okolí odehrávají boje sice méně okázalé, ale neméně napínavé – a nezřídka i krvavé.

Michael Kitchen v hlavní roli je skvělý herec klasického anglického střihu, jemuž seriál vděčí za hodně. Jeho výkon je elegantní, úspěšný, neokázalý. Hraje jeho oči, malé nakrčení obočí, pohyb koutku úst. Hotová herecká učebnice práce s detailem...

Nejbližšími spolupracovníky jsou mu Honeysuckle Weeksová v roli řidičky Sam Stewartové, jež dovede být půvabná i v nepřilíh slušivé vojenské uniformě, a fešák Anthony Howell coby válkou poznamenaný sympatický seržant Paul Milner.

Kdo se navíc dovede dívat skrze příběhy, díky Foylově válce se leccos dozví. Shledá, jak válka Anglii a Angličany poznamenala a že život „za kanálem“ vůbec tehdy nebyl snadný: po mnoha stránkách. Nouze, již přinesla blokáda, lidi hodně zasáhla, ale také staleté zvyklosti a psané i nepsané zákony chování najednou přestávaly platit.

Seriál odvysílala Česká televize, žel až v pokročilejším večerním čase, teď se vrátil na svou domovskou kabelovou stanicí Hallmark. Jde o mimořádné televizní dílo, jež by vnímavým divákům rozhodně nemělo ujít.

(jjv)

Kniha

ČAS ROZSOUDÍ VŠECHNY

Francois Gayot de Pitaval byl význačný francouzský právník, který žil v letech 1673 až 1743, ještě více než v soudní síni proslul na poli literárním: napsal sbírku velkých kriminálních příběhů, jež čas od času vycházejí podnes – a také jeho jméno, přesněji jeho slechtický přídomek, dalo jméno literárnímu žánru, jenž takto vlastně založil.

Almanachy kriminálních historek, více či méně autentických, se tak nezřídka nazývají pitavaly. Tím asi dodnes nejslavnějším českým je Pražský pitaval, jenž poprvé vydal v roce 1931 německy v Berlíně novinář a prozaik Egon Ervín Kisch. (Čeští čtenáři si na překlad museli počkat dva roky...)

Od té doby vyšla zdařilá kniha mnohokrát – německy, česky i v mnoha jiných jazycích – a mnoho jiných autorů inspirovala. Nyní se k jejímu původnímu textu navrátilo renomované pražské

nakladatelství Epoque a ve spolupráci s Klubem autorů literatury faktu ji vydalo česky již popáté: sedmasedmdesát let od chvíle, kdy se na pultech knihkupců objevila.

Některé z příběhů, jež velký autor kdysi představil čtenářům, takřka zlidověly a staly se pojmy. Některé byly zfilmovány či zdramatizovány. A pořád jsou živé, pořád strhují svižným tempem vyprávění a bohatým jazykem. Sluší se vyzvednout, že pro vydání Epoque a KALF Pražský pitaval nově z němčiny přeložil a k vydání připravil Karel Richter, elegantní obálkou (s užítím dobových obrázků) hezký svazek oblékl grafik Karel Kárász.

Týdně se dnes na české knihkupecké pulty valí desítky zbrusu nových knižních titulů: kolik z nich bude po dalších třech čtvrtích století tak životných a při síle, jako tenhle Kischův? Inu, zkusme si počkat: čas přece všechny rozsoudí... (–ěk)

TISKOVÁ ZPRÁVA

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR

NOVÉ CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ SE ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNOU MINISTERSTVA VNITRA ČR:

SLEVA 20 % A PŘI CESTÁCH PO EVROPĚ NEOMEZENÉ JIŠTĚNÍ

V polovině prosince 2008 podepsal generální ředitel Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR Ing. Jaromír Gajdáček, Ph.D., s místopředsedou představenstva VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a. s., Kurtem Rösslerem a členem představenstva Dr. Ing. Pavlem Chmelíkem smlouvu o novém cestovním pojištění pro svých více než 1 100 000 klientů.

Hlavním bonusem cestovního pojištění s pojišťovnou VICTORIA bude pro klienty ZP MV ČR 20% rodinná sleva na pojištění. Přičemž za rodinu bude považován už jeden dospělý – klient ZP MV ČR – a jedno dítě. Členy Klubu pojištěnců čeká další, tentokrát 10% sleva.

Pojištění budou moci klienti ZP MV ČR uzavírat už od ledna 2009. Za nízkou cenu pojistného získají vysoké základní krytí. Například při pojištění na cesty po Evropě budou mít zaručené léčebné výlohy, aktivní asistenci a lékařský převoz v neomezené výši.

Pojištění bude zahrnovat také výplatu odškodnění za pobyt v nemocnici ve výši 100 Kč za den a stejně vysoké zotavné.

Součástí pojištění budou i zcela mimořádné benefity jako odškodnění za trvalé zdravotní následky či za smrt, způsobené ve veřejném dopravním prostředku, tedy v taxi, tramvaji, autobuse, trajektu, letadle či vlaku. Dále finanční pomoc na náklady spojené se ztrátou pasu ve výši 1 250 Kč (50 EUR) a také půjčka až do 10 000 Kč, jako pomoc v nouzi.

Součástí nabídky bude i možnost výhodného připojištění na extrémní sporty.

Při pravidelných výjezdech do zahraničí budou moci klienti ZP MV ČR uzavřít také velmi výhodné celoroční cestovní pojištění.

ZP MV ČR

Zdraví jako vášně

Hana KADEČKOVÁ,
tisková mluvčí ZP MV ČR

	průjezdná část stodoly	metropole Lotyšska	odporovací spojka	První tajenka		ocasy loveckých psů	pět hvězdné souhvězdí	číslovka	ruský souhlas		tenká vrstva	cíl střelby	anglická číslovka	starší střelná zbraň
oblak					ovoce					směs do výbušných motorů				
podlahová krytina					vodní živočich mohutný strom					jídelníček štíhlí				
servisní podnik									Osman chlebníky					
ukazovací zájmeno			tretka americká měna					moravské město šlov. žen. jméno					skvost	ctitel krásna
	obilnina	přikrývky obdělaná půda					budhistický kněz nedospělý jedinec					autozn. Peru prostory u domu		
pilř						Druhá tajenka děláni nepořádku								
jednotka elektr. napětí					střetnutí ukazovací zájmeno						sonda skoby			
písemné zprávy										pusté český zpěvák				
zastavníčko									plísnit vzácny plyn					
	ruský básník	cukrovka	modrá planeta pramáti					polévkové knedlíčky bál					drcený	pohaněč psích sprežení
část brankové konstrukce							ústa (slov.) sibiřská řeka						značka milimetru stínění	
bulharská měna					Belgičan						hraniční poplatky			
vyrážka na rtu					konec modlitby stavební lepenka					lysina zledovatělý sníh				
typ vozu Ford			matematické znaménko soupeř						materiál na ručníky výbava parašutisty					
	možná	tenká bodná zbraň stolní hry						průkopník anglicky „ošřit“						
ústní výměšek					svoje	hudební nástroj řecký bůh stád							věrná zvířata	stlačovací stroj
neotřelí					dolní ruská řeka							autoznačka Polska sibiřský veletok		
napadaná										něco				
druh pečiva										posvátný pták				

Policista
3/2009
Křížovka
soutěžní kupon

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. března 2009

Řešení z č. 1/2009 1. JEN JEDNOU DOSTAT ŠANCI
2. MĚSTEČKO JAKO MALOVANÉ

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Iveta Bečvářová, Karlovy Vary; Milena Levá, Plzeň; Romana Justová, Česká Lípa.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Když asi po půl hodině přišla mladinká zdravotní sestra ve světlemodré blůzce a bílém čepětku, podala jí průkaz pojištěnce s unuděným výrazem ve tváři a gestem baronky ze zámku, která odměňuje služebnou.

„Vy jste u nás poprvé, paní...“ podívala se na jméno na průkazu, „Zvonková?“

„Jsem Kánská,“ opravila ji Renata s gusem. Velice si zakládala na tom, že už je paní a spojovala tento stav s pocitem jisté nadřazenosti nad svobodnými ženami. „Před měsícem a půl jsem se vdala.“

„No, to vám blahopřeji,“ reagovala sestra, „ale proč nemáte provedenou změnu příjmení a vystaven nový platný průkaz? Máte provedenou změnu v občanském průkazu?“

„Mám,“ odpověděla Renáta a na tváři ji vyskočily červené skvrny. Na prohlídku se jí nechtělo, je tady plno lidí, práci za ní nikdo neudělá a teď ještě ji tady bude komandovat nějaká holčina...

„Řeknu to panu doktorovi, myslím, že pro dnešek to vyřešíme i se starým průkazem, ale příště, paní Kánská, už budu chtít nový platný doklad. Souhlasíte s tím?“

Přikývla a byla natolik chytrá, že potlačila chuť se hádat a dokazovat, že ona – úspěšná, energická a vážená manažerka – se jen tak sekýrovat nenechá. Polkla slinu emoce, ale vinu přece jen na sobě nechat nechtěla.

„Nejspíše na to můj zaměstnavatel zapomněl, nebo se to nějak zpozdílo. Já si to zařídím.“ Ale to už více méně říkla sestřičce do zad, protože ta se věnovala ostatním pacientkám a vzápětí zmizela za dveřmi ordinace.

Ještě ten den, hned jak přišla Renáta do práce, plná rozhořčení letěla do účtárny a ptala se po vedoucí Brožkové.

„Není tady,“ řekla jí Milena Bláhová, vrstevnice Kánské a její kamarádka. „Co potřebuješ?“

„Máte tady pěkný nepořádek. Dneska jsem byla u lékaře a tam mě sestra sprdla, že nemám změněné jméno na průkazu pojištěnce. Vždyť jsem vám změnu jména hlásila, plátce daně jste vy, tak mi vysvětlí proč to není v pořádku? Nestojím o to, aby si na mě kdekdo vyskakovat. Prosím, dejte to do pořádku, a ať se to už nestane.“

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristina POKORNÁ

Když přišla Renáta Kánská do čekárny ženského odborného lékaře, s nevolí zaregistrovala, že šest žen přišlo před ní a její původní dojem, že odbornou prohlídku vyřeší za pouhou půlhodinku se rázem rozplynul. To je otrava, pomyslela si a znuděně začala listovat ve starém časopise ONA a ON.

OTÁZKA:

Je pojištěnec při změně příjmení povinen tuto změnu hlásit pojišťovně nebo to za něho automaticky udělá jeho zaměstnavatel? (plátce pojištění)

1 Ano – tuto změnu musí hlásit pojištěnec

2 Ne – změnu automaticky hlásí zaměstnavatel

„No jo, měl si radši pořádit huberták!“

Petr HEROUT

Řešení zasílejte na adresu redakce
nejpozději do 31. března 2009

Řešení z č. 1/2009 zní:

z.č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 213, odst. 1) „Výměra dovolené činí nejméně 4 týdny v kalendářním roce“. Správná je odpověď č. 3.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
Michal Janso, Krumlov; Jiří Opěla, Liberec; Iveta Fučíková, Křemže.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

deset minut s
POLICISTA §
Kupon č. 3/ 2009

**Sportovní klub
Policie ČR Hvězda
Karlovy Vary (vznikl
v roce 1990 z tělový-
chovné jednoty RH
Karlovy Vary) tvoří
oddíly juda, karate,
ženské kopané,
boxu, střelectví,
gymnastiky, sportu
pro všechny,
tanečního klubu
– a oddíl kulturistiky.
Tomu se budeme
tentokrát věnovat
trochu podrobněji.**

KRÁSA TĚLA

PODLOŽENÁ ODHODLÁNÍM ZDRAVÉHO DUCHA

*„Život“ v tělocvičně
představuje pro kulturisty
nespočetně úkonů
u rozličných „strojů“,
se spoustou „nářadí“
– a věčně pod „jednou
pěnou“*

V 90. letech měli karlovarští kulturisté na co navazovat, řada z nich dosahovala velice pěkných výsledků již od dob, kdy byla kulturistika v republice v plenkách a jediné známé potravní doplňky představovaly vitamíny, pивní kvasinky a tvaroh. O to větší bylo jejich nasazení a nadšení. Nesmírná dřina cvičenců vedla k úspěchům v rámci kraje, Čech i celého státu.

Hned v prvním roce novodobé historie převzal vedení oddílu por. Michal Lazorčík (dnes služebně zařazený v SKPV Karlovy Vary). Rozvinul spolupráci s armádními kolegy, kteří poskytli – na 15 let – cvičební prostory. Minulý rok se „vznaváči kultivování postav“ stěhovali do nevyužívané tělocvičny zdejší vysoké školy. A tento rok jsou už zase v plném proudu přípravy na mistrovské soutěže,

Kdo má sportovní výdrž – jako např. M. Novotná – může se právem chlubit esteticky tvarovanou a zdravě otužilou postavou....

*Před vlastním
cvičením (stejně
jako na závěr)
se vždycky hodí
„nahřátí“
a uvolnění celého
těla na „cyk-
lotrenažéru“*

samozejmě s cílem sáhnout si opět na vavříny (v roce 2007 skončila Hvězda jako oddíl 7. v ČR, Lukáš Roubík vyhrál juniory a dostal se do reprezentace ČR, Monika Novotná vyhrála přebor Čech v kulturistice žen, na republikovém mistrovství skončila stříbrná, Martin Adam byl 3. na MR v mužích, Martin Šofín dobyt na šampionátu Evropy v kategorii Masters 7. místo...).

V současné době má oddíl 86 členů, mezi nimi 42 policistů a jejich rodinných příslušníků. Nejde jenom o vrcholové sportovce,

...o medailových „dokladech“ výsledků z velkých soutěží a přehlídek kulturistů ani nemluvě

většina kulturistů cvičí rekreačně – zvyšují si fyzickou kondici, zdravě posilují sebevědomí, jak pro sílu (ta roste rychleji než svaly samotné), tak pro vzhled. Zejména pro ženy je kulturistika nejrychlejší a nejefektivnější cestou k žádoucím úpravám linií – přímo úměrně zaujetí, disciplíně

a sebekontroly při stravování i dodržování tréninkových dávek.

Veřejností občas zaznívá názor, že si kulturisté léčí osobní komplexy, že čím silnější, „nadělanější“ borec, tím, mírně řečeno, omezenější osoba. Na to lze u Hvězdy konstatovat, že do ní dochází mnoho vysokoškolsky vzdělaných sportovců, pro které je oblíbený sport účinnou relaxací a vlastně i součástí životního stylu.

Oddíl je otevřený všem zájemcům z řad policie stejně jako z nejšířší bezúhonné veřejnosti. Nabízí přetrvávající kamarádský přístup, vzájemnou toleranci, atmosféru velké rodiny. V posilovně se tu smazávají rozdíly věku, hodnosti či služebního zařazení. Nehraje se na urychlování „kariéry“ nepovolenými přípravky, na sebepoškozování anabolickými steroidy. Zdraví a estetika z trpělivého cvičení, úspěchy – mistrovské tituly – na základě poctivé soutěže tady mají jednoznačnou přednost.

A nejspíš o nich ještě uslyšíme...

**Text z podkladů
SKP Hvězda Karlovy Vary
Foto Václav ŠEBEK**

V tomto případě si „modeluje“ svaly na pravé ruce (ale nejspíš i ramenní a hrudní „složky“ postavy) Andrej Cimbal

Jeden ze šperků/skvostů karlovarského policejního oddělu kulturistiky – Monika Novotná, vlevo por. Michal Lazorčík, předseda oddělu, metodik, rádce i trenér

PŘÍBĚHY Z KAMER

Tanvald, Desná, Smržovka a Kořenov jsou nevelká města a obce na úpatí malebných Jizerských hor na severu Čech. Mají dohromady pouhých 15 000 obyvatel, ale při sezónním náporu turistů zde bývá na 60 000 lidí a někdy i více. Ovšem nejen turisty, ale i houfy nenechavých zlodějíů láká naše půvabná horská oblast. V roce 2005 se tedy v důsledku vysoké kriminality tyto obce dohodly s Policií České republiky na vytvoření dohlížecího kamerového systému a tak v uplynulých třech letech v rámci programu prevence kriminality „Partnerství“ přitekly do zdejšího projektu tři miliony korun ze státního rozpočtu a dalším více než půlmilionem se podílely obce ze svých prostředků.

Jsem pracovníkem krizového řízení Městského úřadu Tanvald a kromě povodní a jiných katastrof a havárií v rámci celé oblasti jsem dostal do vínku i vše kolem projektu kamer, takže jsem od počátku s projektem spojen takřka pupeční šňůrou a vím, co starostí a problémů realizace tohoto projektu přinesla. Proto dnes, kdy službukonající policista v dispečinku pohne páčkou (čti joystickem) a na jeho povel se 10 kilometrů vzdálená kamera za dvěma kopci natočí žadáným směrem, již můžeme pomalu bilancovat, zda tyto peníze nepadly do kanálu a zboží za ně pořízené slouží lidem.

A tak tedy vzniklo krimiokénko „Zaostřeno kamerami“. Jsou v něm zachyceny skutečné případy, kdy naše kamery pomohly odhalit pachatele, pouze jména zúčastněných osob jsou oproti svodkám Obvodního policejního oddělení Tanvald z pochopitelných důvodů pozměněna. První čtyři příběhy jsou z období těsně po instalaci prvních kamer. Pokud si naleznou své čtenáře a budou se aspoň trochu líbit, slibuji, že se s vámi podělím o další.

S úctou všem dobrým čtenářům autor
Václav HOŠEK

Příběh první

PŘEKVAPENÝ NÁSILNÍK

Minula druhá hodina z půlnoci. Ulice Desné jsou v tu dobu prázdné. Jen dívčí střevičky klapou kdesi po dláždění. Mladá žena se vrací domů a spěchá. Není divu, mráz zalézá pod nehty a drobný déšť se sněhem jí máčí tenký kabátek. Klepe se zimou a taky trochu strachy, ale nikomu by to nepřiznala. Ještě pár metrů a bude doma. Míjí restauraci Quatro s potměnlými okny a mimoděk již vyhlíží paneláky, kde tu a tam do noci probleskuje televizní obrazovka.

Náhle se ze tmy ozvou kradmé kroky. Vyděšeně se ohlédne, ale pak si ulehčeně oddychne. Vždyť je to Mírda, známý z hospody. Sice se o něm říká všelicos, prý měl už dokonce i opletačky s policií, prý kvůli pohlavnímu zneužívání, ale na ni si ještě nikdy nic nedovolil.

„Hele, Blaženo,“ sykne Mírda. „Naval dvě kila a fofrem, dlužíš mi je od minule.“

Sice si nepamatuje, že by si od něj půjčovala, ale přesto se zastaví a smířlivě mu odpoví. „Nemám, Mírdo, jsem švorc, sama bych potřebovala založit.“

„Nekecej a naval!“

To neznělo moc přátelsky. A už je Mírda u ní a sápe se jí po krku. Z jeho dechu, až příliš blízko jejího obličej, je cítit notná dávka alkoholu. Začíná jít do tuhého.

„Hele, neblbni, já vážně nemám,“ zachropití Blažena a marně se snaží popadnout dech. Mírda ji ale drží pevně.

„Já tě zabiju, jestli nenechalš prachy, ty děvko. Rozumíš?!“

„Pomóóc,“ zaječí Blažena, ale vyjde z ní jen sípot. Nikdo ji neuslyší, nikdo jí nepomůže.

A Mírda ji škrtí, sice jen jednou rukou, ale má sílu a ona je vyděšená. Jeho druhá ruka šátrá po halence a snaží se dostat pod ni. Tu

nahmatá něco kovového. Vida něco lesklého. Snad zlato, nebo aspoň stříbro? Prudce trhne a v ruce mu zůstanou dva řetízky.

V tu chvíli na okamžik poleví jeho stisk, a toho Blažena využije. Nabere ho kolenem do rozkroku a praští kabelkou po hlavě. Než se Mírda vzpamatuje, má solidní náskok. Snaží se křičet o pomoc, ale pohmožděné hrdlo se vzpírá. Tedy alespoň upaluje, co jí nohy stačí. Jenže Mírda se už otfepal z toho překvapení a je jí v patách.

Ještě pár metrů, už je na křižovatce a vidí vchodové dveře, ale v tom okamžiku jí kdosi podrazil nohy a ona upadla na tvrdý asfalt. V očích se jí ztmělo a znovu ucítila nelibostný stisk jeho rukou. V tu chvíli to zabalila. Už neměla sílu dál se vzpěčovat. Ležela odevzdaně na studené zemi a čekala, co se bude dít. Mírda na ní obkročmo seděl a zprudka oddechoval. Vypitý alkohol a nezvykle rychlý pohyb udělaly

své a jeho to unavilo. A to jí možná zachránilo život. Chvilí se mlčky měřili.

„Ty mrcho, ještě jednou mě kopneš a zabiju tě,“ chroptěl vztekle a sáhnul po kabelce. V ten moment se ale zarazil a zaposlouchal se do zvuků noci. Kdesi z dále, směrem od Tanvaldu se ozvala houkačka.

„Policajti,“ zaklel Mírda a vyskočil jako postřelený srnec. „Drž pysk, nebo si tě najdu,“ pohrozil Blaženě a zmizel ve tmě.

Blažena se ztěžka posadila a začala sbírat drobnosti vysypané z kabelky. Auto s blikajícím majáčkem zastavilo hned vedle ní.

„Jste v pořádku, slečno?“

Pokývala mlčky hlavou.

„Kam běžel?“

Mávla neurčitě směrem k parčíku.

Dopadli ho během několika minut. Byl hodně překvapen a ani se příliš nebránil, jenom ještě dlouho kroutil zmateně hlavou a nedokázal pochopit, kde se tu tak zčistajasna ti chlapi vzali.

Inu, přepadat a loupit pod bezpečnostními kamerami se nevyplácí ani v hluboké noci. Tenhle poberta už to ví, ale bůh ví, vezme-li si z toho ponaučení.

Příběh druhý

UKRADENÝ BICYKL

Pan Otakar značně spěchal. Jeho manželka dnes slaví narozeniny, na návštěvu přijede tchyně s tchánem, takže všechno musí klapat jako na drátku. Jenže to by nebyl Otakar, aby si kvůli tomu zapomněl vsadit. Zítřka se hraje bundesliga a on má několik zaručených tipů, které tentokrát určitě vyjdou.

Seskočil z kola před tanvaldským Tipsportem, setřel pot z čela a opřel svého horského miláčka s dvaceti převody jen tak ledabyle v chodbě. Ani ho nezamkl, považte, ale co, vždyť bude pryč jenom minutku, maximálně dvě, co se za tu chvilku může stát?

Jenže někdy je i ta minutka příliš dlouhá. Kdyby pan Otakar býval tušil, že ho pozoruje pár slídivých očí, jistě by nelenil a svoje kolo zajistil, jenže když on dnes tak spěchá. A tak se stalo, že když po chvíli může stát? Jenže někdy je i ta minutka příliš dlouhá. Kdyby pan Otakar býval tušil, že ho pozoruje pár slídivých očí, jistě by nelenil a svoje kolo zajistil, jenže když on dnes tak spěchá. A tak se stalo, že když po chvíli může stát? Jenže někdy je i ta minutka příliš dlouhá. Kdyby pan Otakar býval tušil, že ho pozoruje pár slídivých očí, jistě by nelenil a svoje kolo zajistil, jenže když on dnes tak spěchá. A tak se stalo, že když po chvíli může stát?

Nejprve ho polilo horko a nevěřícně zíral, ale protože byl mužem činu, záhy se vzpamatoval a vyběhl ven. Pohled doleva a doprava,

Parkoviště, kde byl pachatel dopaden v pozadí vlevo na budově kina je kamera, která pachatele usvědčila

nikde nic, žádný cyklista na silnici. Podrbal se rozčileně ve vlasech a nerozhodně zamířil směrem k dřevěným stánkům, snad někdo pachatele viděl. Ale odpovědí na dotaz mu bylo jen rozpačité pokrčení ramen, inu, kdo by si v tom frmolu všimnul kolaře?

Otakar bezradně pokračoval směrem k parkovišti a v hlavě se mu pomaloučku líhlo poznání, že svého horáka už nejspíš nevidí. Jenže štěstí je vrtkavé a občas se na člověka dokáže usmát. Kdyby se jen o minutku opozdil, kdyby se před Tipsportem vydal doleva místo doprava, pak by bylo jeho kolo ztraceno a ten chlap s otlučeným žigulíkem by byl pryč. Ale takhle ho stačil zahlédnout ještě dřív, než se mu podařilo nacpat lup do kufru auta.

„Hej, člověče, to je moje kolo, koukejte ho vyndat z toho kufru a vraťte mi ho, nebo zavolám policii.“

Muž se ušklíbnul, zabouchnul kapotu, udělal na Otakara neslušný posunek a chystal se zjevně k odjezdu, jako by se nechumelilo. Jenže Otakar se nechtěl vzdát a postavil se mu do cesty.

„Vraťte mi to kolo.“

Muž do něj hrubě vrazil a odstrčil ho.

„Di si po svejch, nebo dostaneš přes držku.“

Začalo přetahování o dveře auta. Otakar bojoval jako lev, jenže ten muž měl velkou sílu. Lidi okolo se začali shlukovat, ale nikdo se do věci nevměšoval. Situace se zdála pro majitele bicyklu beznadějnou.

Jenže pánbůh občas bývá doma a přejde spravedlivým. Strkanice na parkovišti neunikla skleněnému oku bezpečnostní kamery umístěné na nedalekém kině a v tu chvíli již policista na dispečinku zvedal sluchátko telefonu. Hlídka dojela na místo za pár vteřin, ostatně z obvodního oddělení policie to je na parkoviště pouhých 200 metrů. A žádné drama s dokazováním se nekonalo. Při prohlídce osobních dokladů se totiž zjistilo, že pan Kráčmera Alois, který se vydává za majitele horského kola, je osobou hledanou pro několik trestných činů majetkového charakteru. Past sklapla a kolo se vrátilo pravému majiteli. Pan Otakar si oddechl a pan Alois bude zpytovat svědomí ve vazební cele.

I když, s tím zpytováním, nevím nevím.

Příběh třetí

NOČNÍ LOUPEŽNÍCI

Vlahá červnová noc, všude ticho a klid, manželé Jana a Petr se vracejí domů z divadla. Na tanvaldskou Výšinu je to sice pěkný kus cesty do kopce, ale nikam nespěchají a chtějí si tu procházku příjemně vychutnat. Není jim však dáno. Přímo vprostřed Horské ulice se jim zpoza stromu postaví do cesty dva zločestné stíny. Perko cvakne a do tmy blýskne čepel nože.

„Naval prachy, more, a hybaj.“

Petr bleskově vyhodnotí situaci a sáhne do náprsní kapsy. Pro pár stovek nemá cenu riskovat, zvlášť když je s ním jeho žena.

„Si děláš srandu, ne? Víc nemáš? Naval prsten a ten mobil taky.“

S tímhle hromotlukem není radno si zahrávat, pomyslí si Petr a očkem mrkne na Janu,

kteří mezitím obrací kapsy naruby ten druhý, hubený střizlík, takový zagražkudla, hned by s ním byl hotov, kdyby nebylo toho prvního, většího.

„Hmmm,“ zabručí hromotluk nespokojeně. „Gádžo a nemá skoro žádný prachy. Co ta panička, Dežo?“ Otočí se ke svému partákoví.

„Prachy nemá žádný, Joži, jen náramek a nějaký prsteny, asi zlatý nebo co.“

„Ukaž, podívám se sám. A ty se ani nehni,“ pohrozí Petrovi, „nebo ti tu kalupinku podfíznu jako kuře.“

Janě se udělá mdlou, když na ni sáhne potetovaná ruka a zavane pach zkažených zubů.

„Hele, pocem, to je ale pěkná panička, že bysme si trochu zašpásovali?“

Nenechává dlaně jí přejede po prsou a přes břicho zamíří mezi stehna. Jana vytrčí koleno a lokty se kryje před dotěrou. Jen to ne, proboha, ať si všechno vezmou, ale tohle ne, oťese se ošklivostí.

„Koukejme se, prská jako kočka,“ ušklíbne se potetovaný a popadne ji za bradu. Jenže ona

Místo činu loupežného přepadení, o pár měsíců později, vypadá pod sněhovou pokrývkou vcelku mírumilovně

se nedá, trhne hlavou a zakousne se mu do prstu. Je to sice odporné, ale zato účinné. Potetovaný zlostně vykřikne: „Mrcho jedna!“

V tu chvíli Petr odstrčil střizlíka a popadl hromotluka za rukáv: „Nech mou ženu na pokoji!“

Ostří nože se zableskne ve svitu měsíce a zastaví se jen několik centimetrů od Petrova hrdla.

„Zpátky, gádžo, nebo poteče krev.“

„Joži, podme pryč,“ zakňourá střizlík. „Zdá se mi, že někdo de.“

„Klídek, Dežo, klídek.“

Chvilí si hrozivě Petra měří, ale nakonec se otočí a zmizí ve tmě i se svým povedeným kamarádem. Petr si oře zpoceně čelo a vezme ženu za loket.

„Jsi v pořádku, Jani?“ Žena kývne a pak se oba rychlým krokem vydají k domovu.

Jen o pár minut později zabučí na stole službukonajícího policisty telefon. Hlídka okamžitě vyjíždí do terénu, ale po obou lupičích ani stopy. Jenže ještě je tu kamerový systém. Policista sedne k záznamu a prohlídí obrazovku.

„Ale ale, koukněme se, kdo nám to před chvílkou sednul u spořitelny do taxíku,“ zamumlal si spokojeně pod fousy. „Známa firma, to je ale náhodička.“

Jenže náhoda to nebyla, jen důsledná mra-

venčí práce. A Jozef Kolotár se druhý den pěkně divil, když si pro něj kriminálka přijela, až mu jeho tetování vybledlo bezmocnou zlostí. Inu, cesta ke třináctému nepodmíněnému restu byla rychlá a spolehlivá. A jeho učeň Dezider Gorol se svezl s ním.

Nu, aspoň bude v Tanvaldu pár let o dva výtečníky méně, a to taky není k zahoezení.

Příběh čtvrtý

UKRADENÁ DOVOLENÁ

Jen letmo zavadil operační důstojník pohledem o monitor a zaregistroval stříbrnou Octavii combi s německou registrační značkou, jak míří po kruhovém objezdu do středu města a po chvíli odbočuje doprava na parkoviště u Plusu. Nic neobvyklého před vánočními svátky. Spousta turistů přijíždí do hor, aby si zde užila několika dní volna, a přitom se zastavuje na nákupech v Tanvaldu. Jenomže když za deset minut zazvonil na služební telefon, rychle si na ten auták zase vzpomněl. Octavia 1,9 TDI stříbrné barvy, ukradená na parkovišti před Plusem.

A rozbíhá se obvyklá mašinérie, tentokrát doplněná o práci s barevným displejem monitoru. A ejhle, úspěch se záhy dostavil. Hledané vozidlo je brzy nalezeno, jak míří od kruhového objezdu směrem na Jablonec. Jenže s tím se operační nespokojí a hledá dál a jeho čich ho nezklame. Docela blízko za ukradenou Octavií se v záběru kamery mihne bílá Fabie, riskantním způsobem předjíždějící ostatní vozidla a zařazující se za hledaný vůz. Že by organizovaná parta? Ale jistěže. Kohopak to tu máme na záznamu téže Octavie směřující do Tanvaldu, tehdy ještě s nic netušícím majitelem za volantem a jeho spokojenou rodinkou, těšící se na báječné lyžování? Copak je to za vůz, který ji sleduje? Není to snad tatáž bílá Fabie?

Ano, ovšemže to byla tatáž Fabie. Organizovaný gang zlodějí aut si jako už mnohokrát vyhlédl náš region ke svým nekalým praktikám, sleduje svou vyhlédloutou kořist, čekaje na vhodnou chvíli, kdy posádka byť jen na chvílku opustí svůj vůz. A pak udeří náhle a rychle a než se kdokoliv vzpamatuje, kořist je pryč.

Jenže tentokrát to tak snadné nebylo. Tak jako zloději používají těch nejmodernějších metod, tak i policie se snaží nezůstat za nimi pozadu. A tihle zloději byli buď tak bezostyšně drzí, že nevzali v potaz existenci kamer, anebo o nich vůbec nevěděli. Ale to se mi nechce věřit. Že by nečetli denní tisk a nesledovali webové stránky měst a obcí našeho regionu? Nu, to je koneckonců celkem jedno, hlavně aby jim v base zašla na další řádění chut'.

Foto autor

Silnou stránkou jubilejního desátého ročníku Mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET bude špičkový odborný doprovodný program. Doprovodné programy patřily vždy k ozdobám IDET a v letošním roce to platí doslova. Struktura mezinárodních odborných konferencí a seminářů reflektuje také letošní širší záběr veletrhu na oblast bezpečnostní techniky a služeb.

NOVÉ MATERIÁLY, VÝCVIK, DYNAMICKE ÚKAZKY I VÝSTAVY

Páteří doprovodných programů bude i v letošním roce tradiční konference CATE 2009 (Community – Army – Technology – Environment), která se konala při všech dosavadních ročnících veletrhu. Organizátorem a garantem konference CATE 2009 je Univerzita obrany Brno. Součástí souboru akcí bude např. 10. odborný seminář Materiály a technologie ve výrobě speciální techniky, mezinárodní konference Taktika 2009, mezinárodní vědecké sympozium s názvem

Doplní se tím již tak rozsáhlá odborná návštěvnost především z řad Armády ČR, zahraničních armádních delegací a odborných návštěvníků z celého světa. Zapomenout nesmíme ani na pravidelné návštěvy politické reprezentace České republiky, především členy vlády a Parlamentu ČR.

Minulý ročník veletrhu IDET v roce 2007 navštívilo 27 564 registrovaných odborných návštěvníků z 59 zemí.

KOHO TAKÉ UVIDÍME

Veletrh IDET je nejlepší příležitost, jak se prezentovat na trhu, který zahrnuje značnou část zemí NATO, zvláště těch ze zatím posledních dvou vln rozšíření. V této části světa je totiž IDET jednoznačnou jedničkou mezi obdobnými akcemi. Vystavovatelé tak nemusí tyto státy navštívit – naopak – důležití zástupci armády a ministerstva obrany těchto zemí přijedou za nimi.

Veletrhu IDET se zúčastní řada významných tuzemských i zahraničních společností. Ač jejich seznam ještě stále není uzavřen, můžeme jmenovat například firmy Akermann, A.M.T. Group, Asociace nositelů legionářských tradic, BAE Systems, CB Servis, CIRBUS CZ, a.s., COGES, CTS servis, DAHER KARBOX, Delta Defence, DIEHL, EVPÚ a.s., EVPÚ Defence, HI-TEC Sports, Holík International, JIMI

6. 5. Zámeček – Loosův sál
Kontakt: Ing. Pavel Foltin, Ph.D., tel.: 973 443 809, 724 692 555, e-mail: pavel.foltin@unob.cz

Bezpečnost a ochrana informací (mezinárodní vědecká konference)
5.–7. 5. 2009, administrativní budova BVV – sály 102 a 103
Kontakt: doc. Ing. Jaroslav Dočkal, CSc., tel.: 973 443 544, 737 215 217, 607 774 934, e-mail:

RAT 31 Support Conference (uzavřená konference uživatelů radarů PVO států NATO)
5.–7. 5. 2009, pavilon E, sál Press Center
Kontakt: pplk. Ing. Antonín Dospiva, tel.: 973 218 512, e-mail: todos@seznam.cz

Bezpečnost a obrana v evropském kontextu (mezinárodní konference)
6.–7. 5. 2009, Kongresové centrum – sál B
Kontakt: PhDr. Libor Frank, Ph.D., tel.: 973 442 993, 723 638 805, e-mail: libor.frank@unob.cz

Distanční vzdělávání, simulace a komunikace (mezinárodní konference)
6. 5. 2009, pavilon E, sál Business Center I

Veletrh IDET: místo jednání špičkových odborníků

9. sympozium o zbraňových systémech, mezinárodní vědecká konference Vojenské technologie, 11. mezinárodní konference ITTE na téma Role uživatelů v integrovaném prostředí NEC, mezinárodní konference Ekonomika, logistika a ekologie v ozbrojených silách, mezinárodní vědecká konference Bezpečnost a ochrana informací, uzavřená konference uživatelů radarů PVO států NATO RAT 31 Support Conference či mezinárodní konference Příprava vojenských profesionálů v obranných a bezpečnostních silách.

Atraktivní podívanou nabídne speciálně připravený polygon na volné ploše Z, kde se během tří veletržních dnů představí kolová technika české i zahraniční výroby. Novinky v ochraně před povodněmi najdou zájemci o tuto problematiku v bazénu před pavilonem Z, mnohé z nich opět takřkajíc přímo v akci. Svaz letců České republiky připravuje výstavu Zahraniční odboj ve II. světové válce – letecké legendy, která najde své místo v pavilonu G pod věží.

SILNÁ ÚČAST ZAHRAIČNÍCH POLITIKŮ, ARMÁDNÍCH ŠPIČEK A EXPERTŮ

Dvojití roli hraje na veletrhu IDET 2009 Armáda České republiky. I v letošním roce bude největším vystavovatelem veletrhu. V pavilonech G1, G2 a na přilehlých volných plochách bude v armádní expozici kromě nejnovější techniky představen program plánovaných akvizic a k dispozici budou během tří veletržních dnů prakticky všichni, kdo o nákupu techniky a služeb v ČR rozhodují. Pro zájemce o vstup do řad profesionální armády bude nabízet své služby plně funkční armádní náborové středisko.

Armáda ČR je současně garantem rozsáhlé účasti zahraničních delegací na úrovni ministrů obrany či jejich náměstků, náčelníků generálních štábů a ředitelů úřadů pro vyzbrojování několika desítek zemí celého světa. K oficiální účasti na IDET 2009 pozve ministryně obrany ČR delegace všech zemí NATO, Partnerství pro mír a mnoha dalších zemí. Na IDET přijedou i delegace vedení a velení NATO, představitelé EDA a velvyslanci a vojenští letectví příslušníci v ČR.

POSÍLENÁ ROLE BEZPEČNOSTNÍ TECHNIKY A SLUŽEB

Veletrh IDET reflektuje aktuální situaci a trendy v oblasti obrany a bezpečnosti. Výrazem této reflexe je posílení nomenklatury veletrhu IDET. Po nedávném obohacení této akce o zabezpečovací techniku a služby a zabezpečení a ochranu osob je dalším novým oborem požární technika a služby, které najdou místo v pavilonu Z. Veletrh IDET se stává cílem specifické skupiny koncových návštěvníků, především ze státní správy.

CZ, spol. s r.o., LOM Praha, Meopta Systems, Mesit holding, Metzler, Ministerstvo obrany ČR, MPI CZ, RETIA, a.s., OMNIPOL, Patria, PIK-AS, Rafael Rugged Systems Ltd, Steinbach, Singing Rock, Still, TATRA EXPORT s.r.o., Tine24, Ultralife Batteries, VOP 26 Štenberk, WFEL.

DALŠÍ INFORMACE:

PŘEHLED DOPROVODNÝCH AKCÍ VELETRHU IDET 2009

Mezinárodní konference CATE 2009 (5.–7. 5. 2009)

Součástí konference jsou tyto akce:

Materiály a technologie ve výrobě speciální techniky (10. odborný seminář)

5. 5. 2009, Kongresové centrum, sál A
Kontakt: kpt. Ing. David Kusmíč, Ph.D., tel.: 973 443 331, 776 620 682, e-mail: david.kusmic@unob.cz

Taktika 2009 (mezinárodní konference)

5. 5. 2009, Kongresové centrum – sál B, pavilon A3 – sál Brno
Kontakt: mjr. Ing. Vítězslav Jaroš, tel.: 973 442 660, 724 230 649, e-mail: vitezslav.jaros@unob.cz

9. sympozium o zbraňových systémech (mezinárodní vědecké sympozium)

5.–6. 5. 2009, pavilon E, sál Business Center II,
Kontakt: mjr. Ing. Luděk Jedlička, Ph.D., tel.: 973 445 230, 605 437 340, e-mail: ludek.jedlicka@unob.cz

Vojenské technologie (mezinárodní vědecká konference)

5.–6. 5. 2009, Kongresové centrum – sály C, D a E
Kontakt: doc. RNDr. Jan Kohout, CSc., tel.: 973 444 333, 724 692 568, e-mail: jan.kohout@unob.cz

Role uživatelů v integrovaném prostředí NEC (11. mezinárodní konference ITTE)

5.–6. 5. 2009, pavilon A3, sál Morava
Kontakt: Ing. Zdeněk Plchot, tel.: 973 443 680, 602 226 250, e-mail: zdenek.plchot@unob.cz

Ekonomika, logistika a ekologie v ozbrojených silách (mezinárodní konference)

5.–6. 5. 2009,
5. 5. pavilon E – sál Business Center I,

Kontakt: Ing. Miroslav Hrubý, CSc., tel.: 973 443 646, e-mail: miroslav.hruby@unob.cz

Bezpečnostní management a společnost (mezinárodní konference)

6.–7. 5. 2009, Kongresové centrum – sál A, 7. 5. – Kongresové centrum – sály A + D
Kontakt: Ing. Josef Navrátil, CSc., tel.: 973 443 915, 724 692 562, e-mail: josef.navratil@unob.cz

Příprava vojenských profesionálů v obranných a bezpečnostních silách (mezinárodní konference)

7. 5. 2009, Kongresové centrum, sál E
Kontakt: JUDr. PhDr. Ivo Svoboda, Ph.D., tel.: 973 443 291, 774 603 444, e-mail: ivo.svoboda@unob.cz

Tisková konference Dny NATO v Ostravě – AIRIN 2009

7. 5. 2009, pavilon G2 – Press Center
Kontakt: ing. Pavel Boháč, tel.: 597 479 206, 724 164 567, fax: 596 639 253, e-mail: bohacp@jagello.com

Terénní polygon s ukázkami jízdních vlastností kolových vozidel

5.–7. 5. 2009, terénní polygon na volné ploše Z
Kontakt: doc. Ing. Pavel Braun, CSc., tel.: 973 443 424, 605 901 720, e-mail: pavel.braun@unob.cz

Ochrana před povodněmi Brno 2009

Praktické ukázky protipovodňových opatření
5.–7. 5. 2009, bazén před pavilonem Z
ukázky denně v 10.00, 11.30, 13.00 a 14.30 hod., poslední den končí ukázkou ve 13.00 hod.
Kontakt: Firma Koordinace, Jan Papež, tel.: 602 415 448, e-mail: jan.papez@koordinace.cz
www.koordinace.cz

Výstava zahraniční odboj ve II. světové válce – letecké legendy

5.–7. 5. 2009, pavilon G, pod věží
Kontakt: Svaz letců České republiky, Stanislav Filip, e-mail: csletci@csletci.cz
tel.: 973 207 047, 549 255 924, www.csletci.cz

Stav k datu 12. 1. 2009
Změna vyhrazena